Samen aan de slag: daar krijg je een beter Boxtel van

begroting 2022

meewerkend boxtel

Programmabegroting 2022 en financiële begroting 2022
inclusief meerjarenramingen 2023-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Algemeen 3
Inleiding begroting 2022 3
Leeswijzer begroting 2022 6
Programma's 8
Duurzame Transformatie 9
Sociale Kracht 28
Leefbare Ruimte 56
Vitaal Ondernemen 90
Meewerkend Bestuur 109
Paragrafen 128
Lokale heffingen 129
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 138
Kapitaalgoederen 145
Financiering 151
Bedrijfsvoering 156
Verbonden partijen 158
Grondbeleid 175
Financiën 180
Uitgangspunten en grondslagen begroting 2022 en meerjarenramingen 2023-2025 181
Samenvattend overzicht ontwikkeling begrotingssaldo 183
Meerjarig overzicht van baten en lasten en de resultaatbestemming per programma 189
Incidentele baten en lasten op programmaniveau 191
Stand van zaken te realiseren taakstellingen en restant stelposten 195
Reserves 197
Voorzieningen 201
Nieuw beleid, gehonoreerde wensen 203
Investeringen 204
Meerjarig overzicht balans 207
Overzicht van baten en lasten en presentatie structureel begrotingssaldo 208
Inzicht in baten en lasten Begroting 2022 210
Bijlagen 214
Verplichte BBV indicatoren 214
Lijst van afkortingen 222
Begrippenlijst 225

Algemeen

Inleiding begroting 2022

Begroting 2022

Voor u liggen de Programmabegroting 2022, de Financiële begroting 2022 en de meerjarenramingen 2023-2025 (hierna genoemd de Begroting 2022) van de gemeente Boxtel.

Dit is de eerste begroting op basis van het beleidsakkoord 'Samen aan de slag' dat tot stand is gekomen na de herindelingsverkiezingen van 18 november 2020. Het is bovendien de eerste Boxtelse begroting die ook geldt voor de inwoners van het dorp Esch. De gemeente Boxtel is door de komst van Esch, vanuit de oude gemeente Haaren, gegroeid naar ruim 33.000 inwoners (CBS). Voor de begroting betekent dit dat ook de vaste (wettelijke) taken en nieuwe wettelijke taken voor de inwoners van Esch zijn doorgerekend in dit document.

Verder zijn in de afgelopen maanden de ambities uit het beleidsakkoord vertaald in een meerjarenplanning en doorgerekend. Het centrale idee is om samen met de inwoners van de gemeente Boxtel voort te bouwen op waardevol beleid uit het verleden, maar ook voor de gezamenlijke toekomst van onze dorpen een nieuwe koers uit te stippelen. Een koers die duurzaamheid combineert met een sterke economie als motor van de samenleving. Bouwen, verkeersveiligheid en een verdere versterking van het sociale karakter van Boxtel, hebben als speerpunten uit het beleidsakkoord ook nadrukkelijk de aandacht.

Financiële uitdagingen

"Het is geen nieuws… we staan in Boxtel voor grote financiële uitdagingen. Het is niet alleen ons doel maar ook onze verantwoordelijkheid om onze gemeente weer zo snel mogelijk financieel gezond te maken. Dit zal vragen, nee eisen dat we ingrijpende en soms ook gedurfde keuzes maken", meldt het beleidsakkoord. Dit doen we vanuit onze kernwaarden

People, Planet, Profit. Voor ons bestuur staan leefbaarheid, het klimaat en onze economie namelijk hoog in het vaandel.

Tijdens het samenstellen van deze meerjarenbegroting liep in onze gemeente een kerntakendiscussie, met als doel voor komende jaren toch een sluitende begroting te kunnen opleveren. Dat is helaas niet gelukt. In meerjarig perspectief sluit de begroting van Boxtel met een tekort van € 300.000 in 2022 tot ruim € 700.000 in 2025. Via een dekkingsplan, dat gelijktijdig met deze begroting behandeld wordt in de gemeenteraad, bieden we een oplossing voor de nog bestaande tekorten. Daarbij kijken wij niet alleen naar de uitgaven maar ook naar de inkomsten.

In cijfers ziet de begroting er samengevat als volgt uit:

Ontwikkeling begrotingssaldo (x € 1.000)	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Begrotingssaldo begroting 2021-2024	598,6	427,5	-221,1	-393,9	-315,5
Mutaties:					
- maatregelenpakket sociaal domein	127,6	665,3	667,7	667,7	667,7
- 2e bestuursrapportage 2020	-397,4	-140,3	-54,6	-261,1	-240,4
- 1e bestuursrapportage 2021	373,3	153,1	42,3	0,5	12,4
Begrotingssaldo voor samenstellen begroting 2022	**702,1**	**1.105,6**	**434,3**	**13,2**	**124,2**
Mutaties begroting 2022-2025		64,6	194,6	487,3	425,6
Mutaties uitwerking beleidsakkoord	-361,3	-1.472,5	-1.077,5	-996,5	-1.276,5
Begrotingssaldo begroting 2022-2025	**340,8**	**-302,3**	**-448,6**	**-496,0**	**-726,7**

Nieuwe tegenvallers

In aanloop naar de samenstelling van deze begroting zijn we als gemeente echter opnieuw geconfronteerd met tegenvallers die het huishoudboekje van de gemeente Boxtel nog dieper in de rode cijfers gaan drukken. Afgelopen maanden is er al gesproken over tekorten die gaan oplopen tot bedragen tussen de 3,5 en 5 miljoen euro. Zulke cijfers vindt u in deze begroting (nog) niet terug. Dit heeft een aantal oorzaken:

1. Deze begroting is opgesteld op basis van bestaand beleid en wettelijke taken plus de effecten van de uitwerking van het beleidsakkoord (deel 1).
2. In de 3,5 tot 5 miljoen euro waar over gesproken werd, zijn verwachte effecten van landelijk, regionaal en lokaal beleid meegenomen. Zolang hier echter nog geen definitief besluit over genomen is, kunnen wij ze niet meenemen in de begroting. Voor komende jaren verwachten wij de volgende kosten of minder inkomsten:
   - De uitwerking van de wens van de gemeenteraad om de Algemene reserve weer op niveau te brengen kost structureel € 800.000.
   - De keuze van de gemeenteraad voor extra ouderenbeleid kost € 100.000 structureel.
   - De beheerplannen geven naar verwachting een tekort van € 250.000. Dit is niet zeker. Mogelijk kunnen alle beheerplannen gezamenlijk tot een beperkter negatief en niet structureel effect leiden. Onderzoek naar alle plannen is op dit moment nog niet afgerond.
   - De herverdeling van het Gemeentefonds leidt tot minder inkomsten vanaf 2023 en daarmee tot een verwacht tekort van ongeveer € 320.000 structureel (€ 10 per inwoner);
   - De verdere doorontwikkeling van MijnGemeenteDichtbij gaat extra geld kosten, naar verwachting € 200.000 per jaar.

- Voor de verdere uitwerking en uitvoering van het beleidsakkoord (deel 2) is vanaf 2023 een bedrag van € 1 miljoen als stelpost opgenomen.

3. Net voor de zomervakantie heeft de gemeenteraad besloten dat Boxtel in de komende jaren moet uitgaan van de denkrichting *'veerkrachtig Boxtel'*. In dat scenario voert de gemeente Boxtel haar wettelijke taken goed en zorgvuldig uit en legt een stevig fundament om door te groeien naar een 'Dynamisch en Duurzaam Boxtel' met oog voor het sociale gezicht van Boxtel. Dit heeft als gevolg dat alle nog niet gerealiseerde taakstellingen worden ingetrokken, omdat ze niet bijdragen aan *veerkrachtig Boxtel*. Dit speelt met name in het Sociaal Domein. Het nadelig effect is ongeveer € 1,7 miljoen.

Samen met het al genoemde bedrag van € 726.000 op de primitieve begroting, komen we daarmee uit op een toekomstig tekort van ruim € 5 miljoen in 2025.

Samenvattend zien we de volgende risico's op de ontwikkeling van de begroting:

Doorrekening ontwikkeling begrotingssaldo (x € 1.000)	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
- Vermogenspositie op niveau (in 6 jaar)	-800,0	-800,0	-800,0	-800,0	-800,0
- Effect besluit Ouderenbeleid				-100,0	-100,0
- Inschatting actualiseren onderhouds/beheerplannen		-250,0	-250,0	-250,0	-250,0
- Herijking Gemeentefonds			-320,0	-320,0	-320,0
- Hogere bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij		-200,0	-200,0	-200,0	-200,0
- Indicatie uitwerking beleidsakkoord (deel 2)			-1.000,0	-1.000,0	-1.000,0
- Besluit scenario denkrichting 'veerkrachtig Boxtel'	-916,0	-1.712,0	-1.712,0	-1.712,0	-1.712,0
	-1.716,0	**-2.962,0**	**-4.282,0**	**-4.382,0**	**-4.382,0**
Begrotingssaldo begroting 2022-2025	340,8	-302,4	-448,6	-496,0	-726,7
Prognose toekomstig tekort	**-1.375,2**	**-3.264,4**	**-4.730,6**	**-4.878,0**	**-5.108,7**

Reparatieplan

Omdat het om zulke substantiële bedragen gaat, wil het college op voorhand een reparatieplan maken. Het college heeft daarom kritisch gekeken naar de gemeentelijke uitgaven. Hierbij zijn alle gemeentelijke taken en projecten, die niet vallen onder *de basis op orde,* onder de loep genomen. Vanuit het doel en de verantwoordelijkheid om de gemeente weer zo snel mogelijk financieel gezond te maken, heeft het college daarbij noodgedwongen en met pijn in het hart ingrijpende keuzes gemaakt. Deze worden in november met de gemeenteraad besproken.

Op basis van de huidige inzichten zullen de komende jaren geen jaren van overvloed worden voor de gemeente en voor de inwoners van Boxtel. Voor extra uitgaven lijkt vooralsnog geen tot weinig ruimte. Toch blijft het college de toekomst met vertrouwen tegemoet zien. Ja, het wordt alle hens aan dek in Boxtel, Liempde, Lennisheuvel en Esch. Maar, om het in de woorden van het college te zeggen: "We gaan samen aan de slag. Met de gemeenteraad, met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. We geven onze inwoners graag verantwoordelijkheid en maken dankbaar gebruik van de kracht die we elke dag bij zoveel mensen, jong én oud, in onze samenleving zien. Samen gaan we de uitdaging aan. Waar een wil is, is een weg."

Leeswijzer begroting 2022

Deze begroting is opgebouwd uit een aantal onderdelen:

Algemeen
Dit onderdeel is de inleiding op deze begroting, waarin de belangrijkste punten zijn weergeven en een samenvatting is opgenomen van het financiële resultaat.

Programma's
De Begroting 2022 van de gemeente Boxtel kent 5 programma's met daaronder 33 beleidsproducten. De raad autoriseert de baten en lasten per beleidsproduct. Enkele grote projecten worden apart benoemd. Dat zijn de volgende projecten:
programma Duurzame Transformatie:
- GreentechPark Brabant;

programma Leefbare Ruimte:
- Boxtel Binnen de Bruggen;
- Move '31;
- Omgevingswet;
- Programma Hoogfrequent Spoor;
- Boxtel bouwt;

programma Meewerkend Bestuur:
- Herindeling Haaren.

De opbouw van een programma ziet er als volgt uit:
- Titel van het programma;
- Zo werkt dit programma mee aan Boxtel;
- Dit is het doel;
- Dit valt eronder;
- Dit kost het;
- Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de begroting.

Voor alle producten die onder een programma vallen, is opgenomen:
- Verantwoordelijke portefeuillehouder(s);
- Dit gaan we dit jaar doen;
- Zo maken we dit meetbaar (indien van toepassing);
- Dit kost het;
- Financiële toelichting.

Informatie over indicatoren en kengetallen is onder het kopje 'Zo maken we dit meetbaar' alleen opgenomen voor producten waarvoor dit toegevoegde waarde heeft. Verder is vanaf 2017 wettelijk voorgeschreven dat elke gemeente een basisset van een aantal beleidsindicatoren in elke begroting en jaarverslag opneemt (zie bijlage). Hiermee krijgen raadsleden al inzicht in de beleidsresultaten van hun gemeente en kunnen zij die vergelijken met die van andere gemeenten.

Voor alle projecten die onder een programma vallen, is opgenomen:
- Dit is het doel;
- Dit gaan we dit jaar doen;
- Dit kost het;
- Financiële toelichting.

Paragrafen
De paragrafen gaan in op financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die meerdere programma's raken. Alle paragrafen zijn wettelijk verplicht.

Financiën
Dit onderdeel bevat een uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente Boxtel, waarbij allereerst ingegaan wordt op de ontwikkeling van het financiële begrotingsbeeld. Met verder onder andere de geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief en ook de meerjarige ontwikkeling van het EMU-saldo. Tevens is het meerjarig overzicht van baten en lasten opgenomen. Ook de investeringsplanning en een overzicht van de reserves en voorzieningen worden gepresenteerd. De meeste overzichten in dit onderdeel zijn wettelijk voorgeschreven.

Bijlagen
Deze begroting wordt gecompleteerd met een aantal bijlagen, waarvan een deel is opgenomen in het afzonderlijk bij deze begroting behorend bijlagenboek.

MijnGemeenteDichtbij
Vanaf de ambtelijke fusie van de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel ligt de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering grotendeels bij onze gemeenschappelijke regeling MijnGemeenteDichtbij (MGD). Meer informatie over MGD is terug te vinden in de begroting 2022 van MijnGemeenteDichtbij.

Programma's

Duurzame Transformatie

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

In de gemeente Boxtel kunnen bewoners, bedrijven, instellingen en organisaties het beste uit zichzelf en hun omgeving halen. De gemeente Boxtel stimuleert dit door hun opbouwende initiatieven op eigenzinnige en creatieve wijze te ondersteunen en mee te werken aan de ontplooiing ervan. Hierdoor ontstaat een optimaal perspectief waarin mensen duurzaam vorm kunnen geven aan samen wonen en leven.

Duurzaamheid is een belangrijk thema. De komende jaren werken we samen met inwoners mee aan plannen die dit ondersteunen. Ook de duurzaamheidsvisie en het uitvoeringsprogramma maakten we samen met de Boxtelse samenleving. Meewerken aan een duurzaam Boxtel doen we samen.

Zó draagt dit programma bij aan meewerkend boxtel.

Dit is het doel

De gemeente Boxtel heeft altijd al grote ambities op het gebied van duurzaamheid gehad. Dat is niet veranderd. Wereldwijd is klimaatverandering en energietransitie dé grote uitdaging van onze tijd.

Meer aandacht voor duurzaamheid

Duurzaamheid moet nog meer als een rode draad door het handelen van de gemeente lopen. Ook vinden we het belangrijk dat onze inwoners, bedrijven en instellingen weten hoe belangrijk duurzaamheid is. Duurzaamheid is van iedereen en alleen samen houden we onze aarde en dus ook Boxtel leefbaar.

Het goede voorbeeld geven

Boxtel staat net als iedereen voor de taak om snel afscheid te nemen van fossiele energiebronnen. Wij moeten ook voluit kiezen voor een circulaire wereld, waar geen plek meer is voor verspilling van grondstoffen, voedsel en energie. Waar problematiek van fijnstof serieus genomen wordt. Een wereld waarin biodiversiteit weer versterkt wordt en klimaatadaptief handelen de norm is. De gemeente moet hierbij een voorbeeldfunctie op zich nemen. Maar we moeten ook onze inwoners en bedrijven stimuleren om hierin verantwoordelijkheid te nemen. Verleiden werkt beter dan dwingen. Deze transformatie leent zich bij uitstek voor onze strategie om waar mogelijk via cofinanciering, werk met werk te maken en met creatieve combinaties onze ambities waar te maken.

Leefbare wereld achterlaten

We willen een leefbare wereld voor onze kinderen achterlaten. Om dat te bereiken zullen we alle mogelijkheden om te besparen op energie maximaal moeten benutten. Daarnaast moeten we vol inzetten op hernieuwbare energie: zon, wind en waterstof. We kunnen niet kiezen voor één optie. We hebben alle opties nodig.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Duurzame Transformatie:

- Klimaatadaptatie en energietransitie
- Plattelandsvernieuwing
- Afval
- Milieu
- Riolering

Dit grote project draagt bij aan het programma Duurzame Transformatie:

- GreentechPark Brabant

Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Klimaatadaptatie en energietransitie	-1.233	-905	-906
Project GreentechPark Brabant	-53	-100	0
Project Regionale Energie Strategie (RES)	0	0	0
Plattelandsvernieuwing	-290	-322	-413
Afval	-130	-112	0
Riolering	0	0	0
Milieu	-926	-1.217	-1.261
Totaal saldo	**-2.632**	**-2.656**	**-2.580**

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

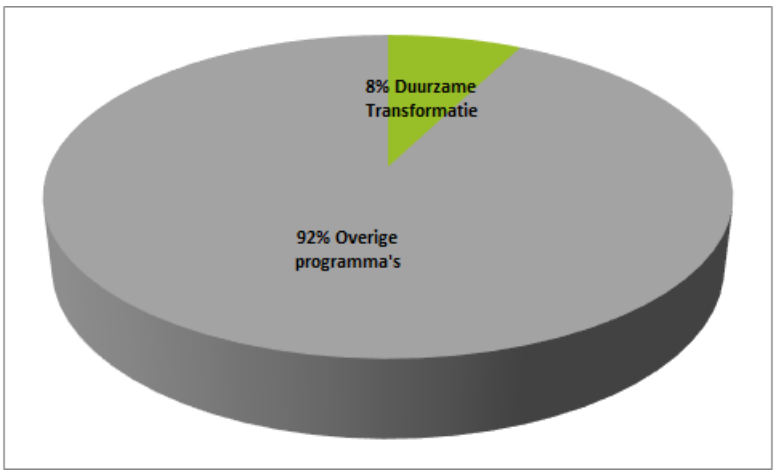

Begrote lasten van dit programma

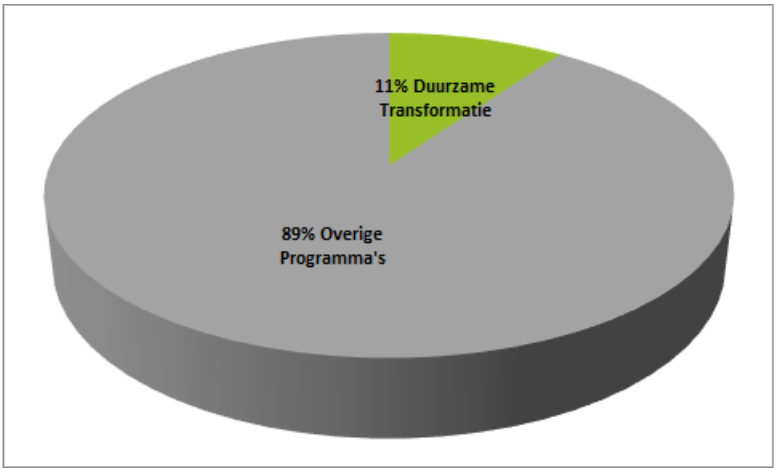

Klimaatadaptatie en energietransitie

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Uitvoeren wettelijke taken duurzaamheid en klimaatadaptatie
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid 2017-2022 actualiseren en uitvoeren

Beleidsakkoord

In het Beleidsakkoord 2021-2026 is een groot aantal taken ten aanzien van duurzaamheid en klimaatadaptatie opgenomen. Voor een groot deel zijn dit wettelijke taken die voortvloeien uit de Klimaatwet, Klimaatakkoord en Nationaal Programma Regionale Energiestrategie.

- Uitgangspunt in het beleidsakkoord zijn de kernwaarden en evenwicht in people, planet en profit. Een integrale aanpak is daarom noodzakelijk;
- Stimulerend economisch beleid op het gebied van duurzaamheidsmaatregelen;
- Zo snel mogelijk energieneutraal worden;
- Zo veel mogelijk klimaatadaptief worden en minimaal te voldoen aan de normen uit de Kader Richtlijn Water (KRW). Hiervoor wordt een uitvoeringsprogramma vastgesteld.
- Eind 2021 starten we participatieproces actualisatie Duurzaamheidsagenda en Uitvoeringsprogramma.

- Cofinanciering in duurzaamheidsprojecten samen met inwoners, bedrijven en organisaties wat betreft vergroting biodiversiteit, circulariteit, klimaatmitigatie en klimaatadaptatie;
- Komen tot een uitvoeringsstrategie voor de TransitieVisie Warmte;
- Gegeven de opgetreden transportschaarste zoeken naar innovaties om toch zo veel mogelijk hernieuwbare elektriciteit op te wekken en zo veel mogelijk energie te besparen.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
energiebesparing tov 2017	3,2%	5,2%	6,2%	10,2%
opwek hernieuwbare elektriciteit	0,010 TWh	0,020 TWh	0,025 TWh	0,040TWh

Toelichting:
In de RES NOB 1.0 zijn lokale resultaatverplichtingen voor energiebesparing en de hernieuwbare opwek van elektriciteit en warmte in 2030 opgenomen. Voor besparing bedraagt dit 11% tov 2017, 0,08 TWh opwek aan elektriciteit en de opwek van 3,0 Petajoule warmte als regio.

Dit kost het

Klimaatadaptatie en energietransitie	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	161	228	5
Lasten	763	1.378	911
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-602**	**-1.150**	**-906**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	245	0
Storting in reserves	631	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-631**	**245**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-1.233**	**-905**	**-906**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Klimaatadaptatie en energietransitie	-905	-906	-1

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 is voor de volgende budgetten een bedrag beschikbaar gesteld:
Uitvoering van de warmtetransitie € 224.000 en Landschapstriënnale € 21.000. Deze zijn in 2021 gerelateerd aan de bestemmingsreserve Duurzaamheid.
Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen te melden.

Plattelandsvernieuwing

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Dit gaan we dit jaar doen

- We ontwikkelen nieuwe natuur en dan bij voorkeur grenzend aan het natuurnetwerk. We werken mee aan natuurontwikkeling als dit gebeurt op vrijwillige basis binnen de provinciale kaders.
- We steunen het gebruik van bestaande regelingen voor de ontwikkeling van nieuwe natuur bij combinaties met tijdelijk wonen en (tijdelijke) zonnevelden.
- We geven ruimte aan ontwikkelingen rondom duurzame voedselproductie en het telen van materialen voor *biobased* bouwen.
- We stellen een nieuwe toeristisch-recreatieve visie op en een uitvoeringsprogramma voor het versterken van het toeristisch profiel.

Beleidsakkoord

- We stimuleren en faciliteren initiatieven die de kwaliteiten van het Boxtelse buitengebied verder versterken. We beoordelen principeverzoeken en voeren planologische procedures voor ruimtelijke ontwikkelingen. Er zijn en worden op dit moment veel (principe) verzoeken ingediend. Plannen en projecten moeten dan ook gepland en geprioriteerd worden, omdat er onvoldoende capaciteit is voor alle plannen en procedures.
- We ondersteunen de doorontwikkeling naar een duurzame agrarische bedrijfsvoering.

- We volgen ontwikkelingen op gebied van landbouw & gezondheid om snel in te kunnen spelen op nieuwe technieken die gezondheidsrisico's verminderen.
- We zijn op diverse locaties bezig met de sanering van agrarische bedrijven. Gedurende 2022 zullen we werken aan gebiedsvisies en bestemmingsplannen voor deze locaties en de noodzakelijke procedures verder in gang gaan zetten.
- We werken met een positieve insteek mee aan diverse ontwikkelingen die een positieve bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van het recreatieve potentieel van de gemeente Boxtel in nauwe samenhang met een versterking van de landschappelijke- en natuurwaarden.
- Mits passend binnen het gemeentelijke en provinciale beleid kijken we met een positieve insteek naar verzoeken om de realisering van Ruimte voor Ruimte woningen.
- We steunen het gebruik van bestaande regelingen van het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) voor ontwikkeling van nieuwe natuur bij combinatie met (tijdelijke) Tiny Houses en (tijdelijke) zonnevelden. Voor de toepassing van Tiny Houses ontwikkelen we beleid.
- Nieuwe natuur wordt bij voorkeur ontwikkeld aangrenzend aan het natuurnetwerk. We werken mee aan natuurontwikkeling mits dit op vrijwillige basis plaatsvindt binnen de provinciale kaders/regelingen.
- We stimuleren ontwikkelingen van en bieden ruimte voor A: duurzame voedselproductie en B: het telen van materialen voor biobased bouwen (zoals populieren en vlas).
- We stimuleren ondernemers en organisaties in het buitengebied om het toeristisch aanbod te ontwikkelen en kwalitatief uit te breiden en hiermee het toeristische profiel van Boxtel verder te versterken. Dit is bestaand beleid, maar we stellen een nieuwe toeristisch-recreatieve visie en uitvoeringsprogramma op. Nieuwe wensen kunnen hierin worden verwerkt.

Dit kost het

Plattelandsvernieuwing	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	4.734	0	0
Lasten	4.706	322	413
Saldo voor bestemming x € 1.000	**28**	**-322**	**-413**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	111	0	0
Storting in reserves	429	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-318**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-290**	**-322**	**-413**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Plattelandsvernieuwing	-322	-413	-91

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
De extra (incidentele) lasten van € 90.000 in 2022 zijn beschikbaar gesteld voor de realisatie restopgave ecologische verbindingszone Smalwater.
Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen te melden.

Afval

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- **Advisering reinigingstaken en projecten**: wij geven sturing aan de verschillende nieuwe (inrichting)projecten waarbij een goede grondstoffeninzameling en het (beleidsmatig) schoon houden van de openbare ruimte van belang is. Dit zijn vaste werkzaamheden door het hele jaar heen.
- **Uitvoering reinigingstaken en directe dienstverlening**: Wij geven uitvoering aan ons grondstoffenplan en het adequaat reageren op meldingen in de openbare ruimte (inclusief containerbeheer). Hetzelfde geldt voor de vele burgerinitiatieven en de woningbouwopgave. Dit zijn vaste werkzaamheden door het hele jaar heen.

Beleidsakkoord

Wij gaan de hoeveelheid restafval reduceren door de verdere invoering van Diftar voor gestapelde bouw en hoogbouw, aanpassing van de inzamelfrequentie van het restafval en door innovatieve ideeën voor afvalpreventie en- scheiding.
Wij zullen dit in 2022 doen door:

- Verder invulling te geven aan de gewijzigde inzamelfrequentie. Hiermee verwachten wij dat de eerste VANG-doelstelling van 100 kilogram restafval per inwoner bereikt kan worden.
- De communicatiecampagne, die opgezet is om de wijziging in de inzamelfrequentie in te leiden, voort te zetten.

- Het aantal ondergrondse containers uit te breiden. Deze zullen geplaatst worden bij de grootste knelpunten in de hoogbouw.
- De huidige inzamelmethodes voor PMD te evalueren en waar nodig te zoeken naar alternatieven.
- Bij de inzameling van GFT in te zetten op het verstrekken van compacte minicontainers en kleine verzamelcontainers bij hoogbouwaansluitingen met eigen restafval containers. Deze huishoudens zijn daardoor beter in staat zijn om GF(T) gescheiden aan te bieden.

Tegelijkertijd stimuleren we de gescheiden inzameling van groenafval, waarbij we de mogelijkheid overwegen van het realiseren van, respectievelijk in stand houden van, een groeninzamelpunt in Esch. In het eerste kwartaal van 2022 wordt daarom het groeninzamelpunt in Esch geëvalueerd.
We stimuleren de bestrijding van zwerfafval door subsidiëring en faciliteren van bewonersinitiatieven, zoals ZAP'rs (ZwerfAfvalPakkers). Ook verenigingen komen hiervoor in aanmerking. In 2021 zijn hiervoor criteria opgesteld. In 2022 geven wij hier verder invulling aan.

Voor 2022 zijn verder de volgende ontwikkelingen te verwachten:

Algemeen

- We houden in de begroting rekening met een stijging van de kosten voor de verwerking van afval en de kosten voor inhuur van mens en materieel. Dit terwijl de opbrengsten van diverse recycle stromen ook in 2022 onder druk blijven staan.

Huis-aan-huis inzameling (haalsysteem)

- Het invoeren van een statiegeldtarief op kleine flesjes zorgt voor een verlaging van de vergoeding per ingezamelde ton vanuit het Afvalfonds en een afname van hoeveelheid ingezamelde tonnen. De kosten blijven echter wel doorlopen omdat de inzamelroutes ongewijzigd uitgevoerd moeten worden. De geplande invoering van statiegeld op blikjes per 2023 zal dit effect verder versterken.
- Er zijn in 2021 diverse aanbestedingen opgestart. Dit was noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Dit heeft ook zijn weerslag op 2022. In de loop van 2022 gaan wij de inzameling en verwerking van oud papier en karton opnieuw aanbesteden. Het huidige contract kan namelijk niet meer verlengd worden. Ook besteden we de aankoop van een vuilnisauto, de inhuur van beladers, en overslag en transport van restafval en GFT aan.

Milieustraten en brengvoorzieningen

- De verwerking en transport van het afval van de milieustraat in Boxtel besteden wij in 2022 opnieuw aan. Ook deze aanbesteding zal leiden tot een stijging van de verwerkingskosten.

Voormalige stortplaats Vlagheide

- Er resteert nog een (regionaal) tekort van 2,5 miljoen euro. Wij voorzien dat dit tekort uiteindelijk vanuit het Nazorgfonds voldaan kan worden. De bijdrage voor 2022 voor de gemeente Boxtel bedraagt € 1,41 per inwoner. Hiermee wordt het Boxtelse aandeel van de exploitatielasten van het Stadsgewest gedekt.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Hoeveelheid huishoudelijk restafval in kilogram per inwoner	150	130	100	30

Dit kost het

Afval	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	3.584	3.740	4.202
Lasten	3.714	3.852	4.202
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-130**	**-112**	**0**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-130**	**-112**	**0**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Afval	-112	0	112

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 zijn voor de volgende onderwerpen/activiteiten eenmalige budgetten beschikbaar gesteld tot een totaalbedrag van € 60.000. Deze zijn specifiek voor uitwerking van het beleidsakkoord voor grondstoffen, hoeveelheid restafval reduceren (€ 45.000) en het stimuleren bestrijding van zwerfafval (€ 15.000).
Voor 2022 zijn de structurele lasten verhoogd met € 462.300:

- Waarvan specifiek voor uitwerking van het beleidsakkoord: voor hoeveelheid restafval reductie (€ 35.000);
- Overige structurele meerkosten vanuit o.a. hogere lasten afvalverwerking en nieuwe aanbestedingen (€ 277.800);
- Saldo overige afwijkingen hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties, indexering en BTW-effect voor de gesloten exploitaties (€ 149.500).

Het uitgangspunt is 100%-kostendekkendheid. Voor 2022 zijn de structurele baten verhoogd met een bedrag van € 462.300. De extra stijging van de lasten en de daling van de inkomsten worden opgevangen door een verhoging van het tarief, van ongeveer €35 per huishouden.
Hiervan wordt € 30.000 veroorzaakt, doordat in 2021 een onttrekking aan de voorziening is geraamd. Daarnaast zijn in 2022 minder opbrengsten te verwachten vanuit het convenant verpakkingsmateriaal (door onder andere het heffen van statiegeld op plastic flessen). Specifiek voor uitwerking beleidsakkoord een bedrag van € 120.400, omdat de reductie van de hoeveelheid restafval doorbelast wordt in de afvalstoffenheffing.

Riolering

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Planmatig beheer

- Het rioolstelsel, pompgemalen en alle hierin opgenomen voorzieningen worden het hele jaar beheerd, geïnspecteerd en onderhouden volgens de wettelijke eisen. Hierdoor blijft de functionele werking gegarandeerd.
- Om wateroverlast te voorkomen monitoren we de hydraulische werking continu en voeren noodzakelijke verbeteringen zo snel mogelijk door.
- Voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van maatregelen geschiedt volgens de uitvoeringsplanning en beleidsuitgangspunten van het vastgestelde verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP6). Overeenkomstig de uitvoeringsplanning ligt voor 2022 de essentie vooral op vervanging van pompinstallaties (hoofdgemalen, drukriool) en onderhoudsmaatregelen aan de riolering.
- Klachten en meldingen over rioolverstoppingen en/of wateroverlast handelen we zo snel mogelijk af; uiterlijk binnen 24 uur.

Beleidsakkoord
Het beleid is omschreven in het vGRP en vastgesteld door de raad eind 2019. Dat voeren we uit in overleg met product klimaatadaptatie en ontwikkelingen in openbaar gebied.
De klimaat adaptieve subsidie door het rijk is beschikbaar om fysiek klimaat adaptieve maatregelen door middel van cofinanciering in het openbaar gebied mogelijk te maken. De subsidie aanvraag loopt via de regionale samenwerking "Doelmatig Waterbeheer De Meierij". Door het rijk is een extra bijdrage van € 490.000 voor klimaat adaptief inrichten beschikbaar. Bij werkzaamheden in openbare ruimte maken we door middel van cofinanciering hier maximaal gebruik van. In 2022 gaan we de waterafvoer bij Deken Broekmanlaan daarmee aanpakken.
We gaan in 2022 in Kalksheuvel het riool gedeeltelijk vervangen, daarbij worden regenwater van huizen en straten zoveel mogelijk afgevoerd naar oppervlakte water om de rioolwaterzuivering te ontlasten. We gaan ervan uit dat we dit project onder de huidige stikstofregels kunnen uitvoeren.
Er wordt een bijdrage vanuit riolering beschikbaar gesteld om de inwoners te stimuleren het regenwater van hun perceel af te koppelen van de riolering. Deze bijdrage wordt ingezet voor bijvoorbeeld een korting op een regenton of een directe financiële bijdrage aan de bewoners. Het waterschap verdubbelt deze bijdrage.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Totaal aantal kilometer riolering	275	278	280	282
Aantal meldingen van wateroverlast	55	60	40	35
Aantal klachten aansluiting	12	10	10	10
Rioolheffing	€ 180,20	€ 180,24	€ 182,04	nb

Dit kost het

Riolering	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	12.931	3.319	3.349
Lasten	12.931	3.319	3.349
Saldo voor bestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Riolering	0	0	0

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
De afwijkingen (€ 30.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties en mutaties voorzieningen.
Het uitgangspunt is 100%-kostendekkendheid. Als gevolg van een toename van de lasten en dus ook een toename van de baten, de effecten worden opgevangen via de voorziening Riolering.

Milieu

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We volgen en ondersteunen de invoering van de Basisregistratie Ondergrond (BRO) en we dragen bij aan het inzichtelijk maken van de ondergrond zodat we met dit thema kunnen werken volgens de Omgevingswet.
- We dragen bij aan het waarborgen van de (chemische) kwaliteit van de bodem. Waaronder omgang met zeer zorgwekkende stoffen zoals PFAS, de overgang van de bevoegdheid van de provincie naar de gemeenten om te beslissen over ernstige gevallen van bodemverontreinigingen en registratie van en advisering over bodemonderzoeken.
- We ondersteunen de verduurzaming van de agrarische sector. Verduurzaming van de voedselketen komt tot uiting bij de innovatie en duurzame ontwikkeling van de landbouw en de veeteelt tot circulaire landbouw. In regionaal verband (kopgroep landbouw) wordt bijgedragen aan deze ontwikkeling die wij ondersteunen.
- We ondersteunen stoppende bedrijven in het buitengebied in hun keuze voor de toekomst. Mede vanwege de provinciale emissienormen die vanaf 2024 gelden, informeren we bedrijven en brengen deze met de juiste partijen in contact.
- We toetsen ruimtelijke ontwikkelingen op externe veiligheid, geluid, bodem, luchtkwaliteit, stikstofdepositie en bedrijven en milieuzonering.
- We ronden in 2022 de geluidsanering van de woningen die in aanmerking komen voor geluidsmaatregelen vanwege gemeentelijke wegen af.

- Wij dringen bij ProRail en Rijk aan op spoedige realisatie van geluidwerende voorzieningen en raildempers langs respectievelijk op beide sporen (Brabantroute en Den Bosch-Eindhoven).
- Richting ProRail en Rijk stellen wij ons kritisch op ten aanzien van het spoorgoederenvervoer met gevaarlijke stoffen en werken daar regionaal in samen. Er is een position paper opgesteld door provincie en omliggende gemeenten. Ministerie, ProRail, spoorvervoerders en gemeenten stemmen af. Er lopen diverse initiatieven om te komen tot oplossingen en afspraken over het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen. Wij nemen inhoudelijk deel aan deze projecten. Daarnaast sturen we waar mogelijk op nieuwe ontwikkelingen langs het spoor die gevolgen hebben op de omgevingsveiligheid.
- Wij blijven ageren tegen laag (militair) vliegverkeer boven onze kernen. We trekken bestuurlijk samen op met de gemeenten rondom Eindhoven Airport. Dit geldt voor de benodigde procedures en de exploitatie van het vliegveld.
- We nemen actief deel aan het Schone Lucht Akkoord en benutten de kansen voor de verbetering van de luchtkwaliteit. Met de gemeenten in de RNOB wordt ingezet op de thema's landbouw, mobiliteit, industrie en meten/participatie. In Boxtel zetten we in op mobiliteit en starten we met luchtkwaliteitsmetingen bij wegen.

Dit kost het

Milieu	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	35	0	0
Lasten	961	1.217	1.261
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-926**	**-1.217**	**-1.261**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-926**	**-1.217**	**-1.261**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Milieu	-1.217	-1.261	-43

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
Met uitwerking van het beleidsakkoord wordt een budget geraamd voor realisatie van geluidwerende voorzieningen en raildempers. Hiervoor is in 2021 € 50.000 geraamd, vanaf 2022 wordt structureel € 100.000 begroot.
Daarnaast wordt, op basis van de begroting 2022 van Omgevingsdienst Brabant Noord, een lagere bijdrage verwacht.
Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen te melden.

Projecten programma Duurzame Transformatie

Onder het programma Duurzame Transformatie valt het volgende project:

- GreentechPark Brabant

GreentechPark Brabant

Verantwoordelijke(n): Mariëlle van Alphen-Habraken

Dit is het doel

Een bedrijventerrein gericht op duurzame en/of circulaire bedrijvigheid.

Dit gaan we dit jaar doen

- In 2021 starten we met de gebiedsgerichte ontwikkeling middels gebiedsdagen en willen samen met omwonenden, bedrijven, instellingen komen tot een gebiedsarrangement. De gebiedsgerichte aanpak loopt tot eind 2022 door.
- Een interne projectgroep begeleidt samen met adviesbureau Arcadis de drie sporen van de gebiedsgerichte aanpak: gebiedsdialogen, ruimtelijk plan en MER.
- GreentechPark Brabant is een pilot project, omdat de aanpak al inspeelt op de komst van de Omgevingswet. Het leren van dit proces delen we met de interne organisatie en ook met de Regio Noordoost Brabant en PNB. Daarvoor krijgen we financiële ondersteuning via de Regiodeal.
- De MER studie start in 2021 en wordt in 2022 afgerond, waarbij we tevens zicht hebben op de stikstofproblematiek. In het 3e kwartaal van 2022 willen we een concept ontwerp bestemmingsplan (of concept omgevingsplan) opleveren.
- We verkennen de mogelijkheid voor het vestigen van een Incubator (een bedrijf dat ruimte en het netwerk biedt aan innovatieve start-ups) in 2022 vooruitlopend op het omgevingsplan.

- De eerste bedrijven zullen zich in 2023 vestigen op de beschikbare kavels als het plan is vastgesteld.
- Onderzoek naar externe financiële middelen (vooral bedoeld om bedrijven te helpen met de startinvesteringen) is een blijvend aandachtspunt.

Dit kost het

Project GreentechPark Brabant	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	129	80	0
Lasten	182	180	0
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-53**	**-100**	**0**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-53**	**-100**	**0**

Financiële toelichting

Project (verschil 2022 - 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Project GreentechPark Brabant	-100	0	100

Omdat sprake is van projectfinanciering zijn voor 2022 geen baten en lasten begroot.

Sociale Kracht

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

In de gemeente Boxtel staan inwoners centraal en we geven hen vertrouwen. We brengen dat tot uiting in het zijn van een sociale gemeente voor hen die aandacht vanuit de overheid ook echt hard nodig hebben. We durven echter ook verantwoordelijkheden weg te leggen door de kracht van onze samenleving te gebruiken. Dit doen we door proactieve inwoners te faciliteren en ruimte te geven om voorstellen in het gemeentelijke beleid te integreren. Bron: Beleidsakkoord 'Samen aan de slag' 2021-2026.

Dit is het doel

Het beschermen van de kwetsbaren in onze maatschappij heeft onze grote aandacht. Iedereen moet voldoende kansen hebben om mee te doen in de maatschappij en daarvoor over geschikte perspectieven kunnen beschikken. Daarmee stimuleren we het zelfrespect en eigen vermogen van onze inwoners en reduceren we ongewenste ontwikkelingen als moreel verval, verwaarlozing of in ernstige gevallen de verleiding tot criminaliteit en ondermijnend gedrag. Dit doen we door het neerzetten van een kwalitatief goed, beheersbaar èn betaalbaar sociaal en maatschappelijk domein. Hiervoor is het nodig dat we weer grip op het sociaal domein krijgen, zowel inhoudelijk als financieel. Uitgangspunt is dat de dienstverlening kwalitatief aansluit bij de behoefte van onze inwoners en tegelijkertijd beheersbaar en daarmee duurzaam richting de toekomst is. In de komende bestuursperiode zetten we in op het terugkrijgen van het evenwicht hierin. Bron: Beleidsakkoord 'Samen aan de slag' 2021-2026.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Sociale Kracht:

- Maatschappelijk Werk
- Minderheden
- Jeugdzorg
- Wmo
- Inkomensvoorziening
- Participatie
- Volksgezondheid
- Onderwijs

Corona

We kunnen op dit moment nog niet overzien hoe de corona-pandemie zich ontwikkelt in 2022 en wat dit voor de gemeente betekent. Als het Rijk taken in het sociaal domein belegt bij gemeenten of specifieke middelen ter compensatie van de corona-gevolgen beschikbaar stelt, dan pakt de gemeente dit op. In 2021 zijn we gestart met corona-compensatiemiddelen om de gevolgen van de corona tegen te gaan of te herstellen. Een aantal van deze corona-gerelateerde activiteiten loopt naar verwachting door in 2022.
Daarnaast geven we uitvoering aan het NPO (Nationaal Programma Onderwijs) om de onderwijsachterstanden vanwege corona te bestrijden. Dit Rijksprogramma is gestart in 2021 en loopt door tot en met 2023.

Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Maatschappelijk werk	-1.512	-1.815	-1.955
Minderheden	-276	-299	-337
Jeugdzorg	-11.538	-13.502	-8.653
WMO	-9.125	-9.949	-9.633
Inkomensvoorziening	-3.711	-4.149	-4.210
Participatie	-10.158	-9.650	-9.323
Volksgezondheid	-1.048	-1.234	-1.196
Onderwijs	-3.292	-3.116	-3.335
Totaal saldo	**-40.660**	**-43.714**	**-38.642**

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

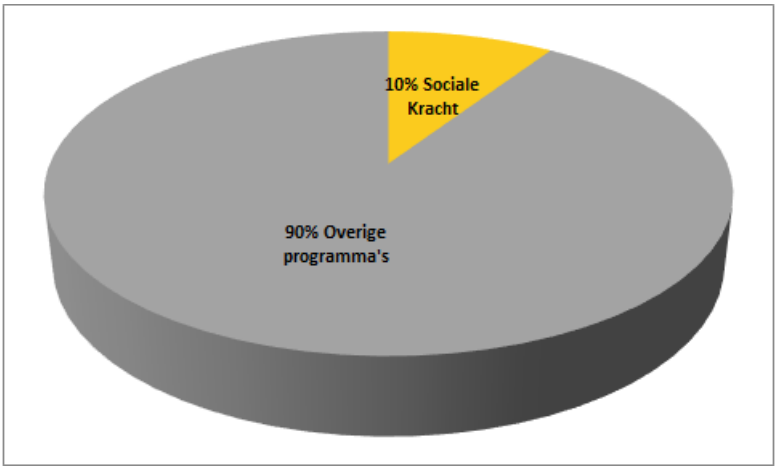

Begrote lasten van dit programma

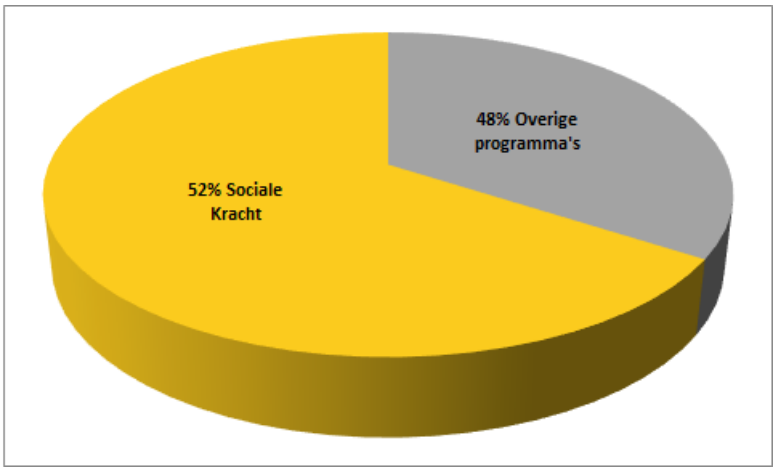

Maatschappelijk werk

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We zorgen voor een kwalitatieve dienstverlening die aansluit bij de behoefte van onze inwoners en tegelijkertijd beheersbaar is richting de toekomst. We hebben hierin extra aandacht voor onze kwetsbare inwoners, in het bijzonder ouderen en jongeren.
- We zetten in op het terugbrengen van de instroom naar zwaardere zorg. Dit doen we door middel van vroegtijdige signalering bij problemen, preventie en het verhogen van de zelfredzaamheid.
- De wijkteams, primaire partners en ketenpartners werken nauw samen zodat optimaal gebruik wordt gemaakt van het aanbod in het voorliggend veld (algemene voorzieningen). We zorgen ervoor dat het productenboek / sociale kaart voor de wijkteams en professionals klaar is.
- De primaire partners werken vanaf 2022 samen vanuit een gezamenlijk uitvoeringsplan en betrekken hier andere ketenpartners bij.
- Door het wijkgericht werken zorgen we ervoor dat het informele netwerk optimaal wordt ingezet en de sociale cohesie in de wijken wordt bevorderd.
- We realiseren en geven uitvoering aan een gezamenlijke uitvoeringsagenda Samen ouder worden in Boxtel.
- We vormen een lokale coalitie tegen eenzaamheid en ontwikkelen samen met vrijwilligers(organisaties), verenigingen en inwoners nieuwe initiatieven. We leggen de verbinding tussen ‘ontmoeten en bewegen’ en ‘jong en oud’.

- We werken aan een betere netwerk- en ketensamenwerking. We zorgen er zo voor dat huisartsen en praktijkondersteuners meer verwijzen naar het voorliggend veld en minder naar de zwaardere, geïndiceerde zorg.
- Samen met onze welzijnsinstelling, ouderenorganisaties en zorgaanbieders zorgen we ervoor dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Ontmoeting is hierin een belangrijke factor. Ontlasting van de mantelzorgers krijgt hierin extra aandacht. We verbeteren de welzijnsdagbesteding en breiden deze uit.

Beleidsakkoord

- We focussen op het optimaal gebruiken/inzetten van de mogelijkheden in het voorliggend veld.
- We stimuleren en ondersteunen de samenleving om initiatieven te ontplooien en hiervoor samen met de wijkmakelaar en subsidieadviseur te zoeken naar middelen.
- De ouderenagenda van de werkgroep “Samen ouder worden in Boxtel” biedt veel waardevolle bouwstenen voor beleid en uitvoering, ook op het gebied van zorg. Samen met de werkgroep en onze vrijwillige- en professionele netwerkpartners voeren we de acties op de agenda uit. We investeren hiervoor in een projectleider.
- We koesteren de grote vrijwilligersinzet bij het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid.
- Huisartsenposten hebben een groot bereik en kunnen hierbij een signalerende en verwijzende rol vervullen ten aanzien van eenzaamheid en (beginnende) dementie. We zetten daarom in op nauwere samenwerking tussen huisartsen en wijkteams.
- Een goed werkende ‘Ketenzorg dementie’ waarvoor de zorgorganisaties de primaire verantwoordelijkheid dragen, is van groot belang. We ondersteunen mantelzorg en mogelijkheden voor dagbesteding.
- We ondersteunen mantelzorgers met onder meer respijtzorg en informatiebijeenkomsten.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal
Aantal individuele hulpvragen
Aantal dagdelen / unieke deelnemers / vrijwilligers welzijnsdagbesteding
Aantal en type mantelzorgers

Toelichting:
Bovenstaande prestatiedoelen zijn opgenomen in de subsidieopdracht 2022 aan de gezamenlijke primaire partners en worden vanaf 2022 pas geregistreerd in bovenstaande tabel. Voor een uitgebreidere verantwoording verwijzen wij naar de rapportage Sociaal Domein.

Dit kost het

Maatschappelijk werk	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	2	4	4
Lasten	1.514	1.819	1.958
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-1.512**	**-1.815**	**-1.955**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-1.512**	**-1.815**	**-1.955**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Maatschappelijk werk	-1.815	-1.955	-140

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
Voor het toepassen van de indexering van de subsidies aan de professionele partners is € 69.000 opgenomen. Het budget voor maatschappelijk werk is met € 75.000 verlaagd ter dekking van de subsidie voor vrijwilligerswerk.
De uitwerking van het beleidsakkoord leidt tot een verhoging van het budget (€ 250.000), bedoelt voor het verbeteren van de grip op het sociaal domein, het realiseren van de ouderenagenda, ondersteuning van mantelzorgers, initiatieven en activiteiten.
De overige afwijkingen (€ 24.000 verlaagd) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties en/of mutaties reserves.

Minderheden

Verantwoordelijke(n): Mariëlle van Alphen-Habraken

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We bieden met de wooncorporaties huisvesting aan nieuwe statushouders om de wettelijke taakstelling te realiseren.
- Vanaf 1 januari 2022 gaan we aan de slag met de nieuwe Wet inburgering. Vanuit deze wet ondersteunen we inburgeraars bij:
  - hun vestiging in de gemeente en het praktisch wegwijs worden op diverse leefgebieden;
  - het leren van de Nederlandse taal;
  - het actief meedoen in de samenleving, liefst door betaald werk of een opleiding. Of als dat (nog) niet haalbaar is door een stageplek of vrijwilligerswerk.
- We ondersteunen via het Taalhuis ook andere inwoners met een migratie-achtergrond om de Nederlandse taal beter te beheersen, ook vanwege de Wet Taaleis (Participatiewet).
- We doen dit vanuit een doelgroepsgewijze aanpak in nauwe samenwerking met ketenpartners, voorliggend veld en buurgemeenten. Waar mogelijk, benutten we regionale trajecten vanuit Agrifood Capital voor deze doelgroep.

Beleidsakkoord

- De gemeente creëert stageplaatsen voor statushouders en anderen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Taakstelling huisvesting statushouders	Taakstelling : 26 Realisatie: 19	Taakstelling: 54 Verwachte realisatie: 45-50	Wordt in najaar 2021 en voorjaar 2022 gepubli-ceerd.	Nog niet bekend.
Statushouders met werk (%)	38%	32%	32%	38%
Statushouders met bijstand (%)	46%	55%	55%	46%
Statushouders (18-30 jaar) die onderwijs volgen (%)	31%	36%	41%	46%

Toelichting:

- De cijfers zijn gebaseerd op de Benchmark Divosa Statushouders 2020(CBS). Het gaat hier om alle statushouders die sinds 2014 in de gemeente ingeschreven staan en die een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of onbepaalde tijd hebben ontvangen, inclusief nagereisde gezinsleden.
- De piek in de taakstelling huisvesting van 2021 leidt (tijdelijk) tot een hoger aantal statushouders met een uitkering en een lager aantal statushouders met werk.
- We verwachten een stijging van het aantal jonge statushouders dat onderwijs volgt (stapeleffect). Een gemiddelde opleiding duurt vaak minimaal 2-3 jaar. Hierdoor neemt het aantal jonge statushouders in het onderwijs over de jaren heen sneller toe.

Dit kost het

Minderheden	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	2	0	0
Lasten	278	299	337
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-276**	**-299**	**-337**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-276**	**-299**	**-337**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Minderheden	-299	-337	-38

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 is eenmalig een implementatiebudget opgenomen van € 45.000 voor invoering van de nieuwe Wet Inburgering.
In 2022 zijn de structurele uitgaven € 55.000 hoger. De Wet Inburgering is uitgesteld van 1-7-2021 naar 1-1-2022. De uitgaven voor de uitvoering van de Wet Inburgering zijn in 2022 gebaseerd op een heel jaar en de uitgaven voor 2021 op een half jaar. Vanaf 2022 worden extra begeleidingsgelden beschikbaar gesteld vanuit het rijk voor de zogenoemde 'ondertussen groep' (€ 28.000).

Jeugdzorg

Verantwoordelijke(n): Hans Heesen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

We geven uitvoering aan de Jeugdwet.

Landelijk:

- We volgen landelijke ontwikkelingen op het gebied van de Jeugdwet zoals de financiering van extra middelen en de inhoudelijke ontwikkelingen (o.a. de reikwijdte van de Jeugdwet).

Regionaal:

- Het regionale beleidsteam jeugdhulp geeft uitvoering aan activiteiten en beleidsprojecten op het gebied van specialistische jeugdhulp (iedere gemeente levert naar rato capaciteit).

Lokaal:

- We geven uitvoering aan de bezuinigingsmaatregelen jeugdhulp als onderdeel van het totaalpakket van bezuinigingsmaatregelen voor het Sociaal Domein.
- We implementeren de nieuwe inkoop jeugdhulp per 2022 (deels PxQ). Hiermee geven we een kwaliteitsimpuls aan de wijkteams en kunnen we beter monitoren en (bij)sturen op basis van lokale (financiële)cijfers. Het werken binnen de driehoek staat centraal (zorgaanbieder, wijkteam, inwoner).
- We zetten verschillende activiteiten in om de verbinding te realiseren tussen specialistische voorzieningen en de (laagdrempelige)voorzieningen in de wijk. Ook monitoren wij de voortgang van de werkwijze van de wijkteams op het gebied van

jeugdzorg (handvatten voor consulenten zijn zakelijk indiceren, intervisie en ondersteuning vanuit de kwaliteitsmedewerkers).
- De implementatie van het nieuwe woonplaatsbeginsel moet per 1 januari 2022 zijn afgerond. We monitoren de voortgang van deze implementatie in 2022 (o.a. de inhoudelijke- en financiële onderdelen).

Jongerenwerk:

- Met de partners op het gebied van jongerenwerk bespreken we hoe we de aansturing en samenwerking kunnen verbeteren zodat een logisch en opeenvolgend aanbod aan jongerenwerk gerealiseerd wordt. De afspraken hierover leggen we vast in de maatschappelijke opdracht en subsidiebeschikkingen.

Beleidsakkoord

- We zetten in op het verbeteren en innoveren van signalering, preventie, zorg en ondersteuning. En we hebben aandacht voor het versnellen van de procedures van het indiceren van specialistische hulp en het verkorten van wachttijden. Wij pakken dit op via bestaande projecten zoals project 0e 1e lijn, doorontwikkeling Wegwijs en nieuwe inkoop specialistische hulp 2022.
- We gaan met de huisartsen in overleg over de criteria die zij hanteren bij het geven van indicaties voor de toegang tot jeugdzorg. We continueren de huidige overlegstructuur met huisartsen, brengen één op één bezoeken langs de huisartspraktijken en continueren de inzet van GGZ-jeugd (ingekocht via Herlaarhof) binnen de wijkteams.
- Jongeren die ondersteuning en zorg nodig hebben kunnen voor diverse problematieken terecht bij verschillende organisaties. Dit aanbod dient permanent via gerichte voorlichting gecommuniceerd te worden. We pakken dit op via de wijkteams, in overleg met communicatie en we bespreken dit met organisaties (via gezamenlijk uitvoeringsplan).
- Het aanbod van zorg willen we zoveel mogelijk dichtbij huis of in de vertrouwde omgeving organiseren. Lokale aanbieders krijgen kansen om de zorg te leveren. Dat vergemakkelijkt de wisselwerking. Dit actiepunt is al ingebed binnen de nieuwe inkoop 2022 (via Open house-constructie).
- We zorgen voor een divers aanbod aan (vernieuwende) activiteiten voor jongeren, met name sport en sportgerelateerde jeugdprojecten. We zetten ons in om jongeren veilig uit te kunnen laten gaan, waarbij we het gebruik van drugs en alcohol actief ontmoedigen.
- Jongerenwerkers, boa's en politie werken preventief en handhavend samen om overlast te voorkomen.
- 2023: We spreken mét onze jongeren en niet enkel óver jongeren; zij worden periodiek uitgenodigd hun visie over de toekomst van Boxtel te delen. Zij zorgen voor een frisse kijk bij de beleidsvorming door de gemeente. Jeugdbeleid wordt in samenspraak met jongeren en professionals opgesteld. Jongerenparticipatie kan als thema meegenomen worden bij de omgevingsvisie. Wanneer er meer activiteiten ingezet moeten worden dan de bestaande activiteiten is hiervoor extra budget (Fte) nodig.
- 2024: De themamakelaar Jongeren vormt de verbinding tussen gemeente en jongeren; vergaart informatie en koppelt terug, monitort effecten van beleid en let op bijsturing (van ‘top down’ naar ‘bottom up’). De intentie is om deze rol binnen bestaande formatie en budgetten uit te voeren. Wijkmakelaars hebben hierbij een rol van begeleider en coach.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Doel 2022	Doel 2026
Overlastmeldingen	80	50
afname zware zorg voor zorg in natura in 2022 (op 31-12-22 t.o.v. 01-01-2022)	afname bij 5 zware producten	
afname van cliënten in jeugdzorg (op 31-12-22 t.o.v. 01-01-2022)	4%	

Toelichting:
We nemen voor jeugdhulp de volgende indicatoren op:

- We zetten in op een afname zware jeugdhulp in 2022 (5 categorieën aan jeugdhulp).
- We realiseren een afname van cliënten in jeugdzorg van 4% (aantal cliënten minder in zorg op 31-12-22 t.o.v. 01-01-2022).
- We stimuleren gerichte verwijzingen naar de inzet van jeugdhulp vanuit huisartsen, zodat waar mogelijk de meest lichte hulp wordt ingezet. Dit is een ontwikkeltraject.

Dit kost het

Jeugdzorg	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	7	2	2
Lasten	11.797	13.704	8.795
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-11.790**	**-13.702**	**-8.794**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	251	200	140
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**251**	**200**	**140**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-11.538**	**-13.502**	**-8.653**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Jeugdzorg	-13.502	-8.653	4.849

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
Voor 2021 waren incidentele uitgaven opgenomen in de begroting voor € 898.000:

- In 2021 was voor het opvangen van de effecten van de coronacrisis eenmalig een budget van € 59.000 in de begroting opgenomen;
- Voor POH GGZ waren extra middelen van € 19.000 opgenomen;
- Extra rijksmiddelen voor jeugdzorg (landelijk € 613 miljoen). Dit betekent in 2021 extra incidentele middelen van € 820.000.

Voor 2022 zijn de structurele uitgaven verlaagd met € 3.950.000:

- De structurele uitgaven voor regionale inkoop van gespecialiseerde jeugdzorg zijn verhoogd met € 135.000;
- Het budget is taakstellend verlaagd vanwege invoering van het woonplaatsbeginsel vanaf 2022 met € 3.800.000. De inkomsten uit het gemeentefonds zijn met ditzelfde bedrag verlaagd;
- De lasten voor de bijdrage uitvoeringskosten regio in 2022 met € 20.000 verlaagd;
- Vanaf 2022 is minder budget (€ 265.000) beschikbaar voor de uitvoering van het jongerenwerk.

De overige afwijkingen (€ 53.000 hoger) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties en/of mutaties reserves.
In juli 2021 zijn extra middelen jeugdzorg voor 2022 aangekondigd (landelijk € 1,3 miljard). De definitieve verdeling van deze middelen wordt in de septembercirculaire 2021 bekendgemaakt en zijn niet verwerkt in deze begroting.

WMO

Verantwoordelijke(n): Mariëlle van Alphen-Habraken

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Per 1 januari is in de regio Meierij de nieuwe inkoop 2022 e.v. gerealiseerd voor Wmo specialistische hulp: individuele begeleiding, groepsbegeleiding, kortdurend verblijf en dagbesteding.
- Ook is per 1 januari in de regio Meierij en Bommelerwaard de nieuwe inkoop 2022 e.v. gerealiseerd voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
- We geven uitvoering aan het regionale Uitvoeringsprogramma beschermd wonen en maatschappelijk opvang (2020-2023). Dit omvat een integrale aanpak preventie GGZ/VZ (Geestelijke Gezondheidszorg en Verslavingszorg), toegang tot en transformatie van de maatschappelijke opvang, regionalisering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang en de door-decentralisatie van budgetten voor beschermd wonen.
- We voeren het Wmo maatregelenpakket bezuinigingen Sociaal Domein uit. Dit om de uitgaven beheersbaar te houden en de tekorten terug te dringen. We verwachten alleen dat ingrijpendere maatregelen nodig zijn om de bezuinigingen op de Wmo te kunnen halen.

Beleidsakkoord

- Per 1 januari 2022 zijn we intern ingericht op de nieuwe inkoop Wmo specialistische hulp. Omdat we dan maandelijks de daadwerkelijk geleverde zorg betalen, hebben

we meer inzicht in onze uitgaven en kunnen we hierop beter sturen. Ook hebben we grip op de omvang van de indicatie. Daarbinnen krijgt de zorgaanbieder ruimte en vertrouwen. De keuze voor een zorgaanbieder is aan de inwoner.
- De integrale themagroep Wonen, Welzijn en Zorg pakt de prestatieafspraken samen met de woningcorporaties op. Ook voert deze werkgroep lokaal het 'Regionale Uitvoeringsprogramma Wonen en Maatschappelijke Opvang' uit voor onze inwoners.
- We richten de dienstverlening op het verhogen van de zelfredzaamheid van de inwoner, preventie en vroegtijdige interventies bij problemen. De eigen kracht van de inwoner en zijn netwerk staan centraal. We maken optimaal gebruik van de sociale saamhorigheid, het voorliggend veld en "andere wetgeving" waar inwoners gebruik van kunnen maken.
- We zetten in op kortdurend en zakelijk indiceren door de wijkteams. Dit betekent dat we maatwerkvoorzieningen verstrekken die: het meest passend, goedkoop en niet zwaarder dan nodig zijn. Op deze manier werken we kostenbewust.
- We ondersteunen de gemeentelijke acties om het landelijk opgelegde uniforme tarief als eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden- waar de financieel draagkrachtigen onbedoeld van profiteren - van tafel te krijgen.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Aantal inwoners met een Wmo voorziening	2022	2022	2123	2580
Percentage inwoners met 1 of 2 Wmo voorzieningen	85%	83%	84%	88%

Toelichting:

- Aantal inwoners met een Wmo voorziening: er is een autonome groei van 7%. We verwachten deze met uitvoering van het huidige maatregelenpakket met 2% te kunnen verminderen.
- Percentage inwoners met 1 of 2 Wmo voorzieningen: we streven naar een maximale toename van 1% per jaar.

Dit kost het

WMO	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	257	201	201
Lasten	8.926	10.172	9.835
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-8.669**	**-9.971**	**-9.633**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	22	0
Storting in reserves	456	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-456**	**22**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-9.125**	**-9.949**	**-9.633**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
WMO	-9.949	-9.633	316

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
Voor 2022 zijn de structurele uitgaven per saldo verlaagd met € 316.000:

- De budgetten van hulpmiddelen (€ 15.000), collectief vervoer (€ 13.000), huishoudelijke hulp (€ 53.000) en begeleiding (€ 66.000) zijn geïndexeerd.
- In 2022 wordt verder bezuinigd op de Wmo. De budgetten zijn verlaagd met € 485.000. De bezuinigingen realiseren we door klanten meer in hun kracht te zetten, meer gebruik te maken van eigen netwerk, meer te verwijzen naar algemene voorzieningen en door meer regie op de indicaties voor begeleiding te hebben door de nieuwe inkoop.
- De overige afwijkingen (een verhoging van € 22.000) hebben betrekking op toerekening MGD, administratieve mutaties en/of mutaties reserves.

Inkomensvoorziening

Verantwoordelijke(n): Mariëlle van Alphen-Habraken

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Rechtmatig verstrekken van uitkeringen.
- Armoedebeleid en schulddienstverlening zijn vaste onderdelen van ons takenpakket.

Beleidsakkoord

- We streven naar een groei in de doorstroom van het aantal klanten van bijstand naar loonkostensubsidie en regulier werk.
- Mensen met een bijstandsuitkering hebben verantwoordelijkheid over hun eigen beslissingen: belonen als ze het goed doen, straffen als zij zich structureel niet aan gemaakte afspraken houden. Wederkerigheid is hierin het sleutelwoord.
- Consulenten hebben een attitude van helpen en begeleiden in plaats van straffen en afdwingen via regels.
- Wij gaan de regels voor (bijzondere) bijstand en het Welzijnsfonds herijken.
- We hechten grote waarde aan goede schuldhulpverlening en structurele begeleiding van inwoners die het betreft.
- We ondersteunen de Voedselbank en Vincentius.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Gemiddeld aantal uitkeringen Participatiewet/Ioaw/Ioaz	451	440	435	446
Instroom Participatiewet/Ioaw/Ioaz	150	-	-	-
Uitstroom Participatiewet/Ioaw/Ioaz	158	-	-	-
Gemiddeld aantal klanten met loonkostensubsidie per jaar	133	140	155	215

Toelichting:
Voor de vooruitzichten van het gemiddeld aantal uitkeringen per jaar gebruiken we een prognose-instrument wat rekening houdt met verschillende factoren.

Dit kost het

Inkomensvoorziening	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	9.549	8.115	7.776
Lasten	13.107	12.264	11.986
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-3.558**	**-4.149**	**-4.210**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	153	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-153**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-3.711**	**-4.149**	**-4.210**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Inkomensvoorziening	-4.149	-4.210	-61

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 is er als gevolg van Corona uitvoering gegeven aan de Tozo- en de TONK-regeling. Beide regelingen hadden als doel om financieel gedupeerden als gevolg van corona te compenseren. Voor de Tozo regeling zijn incidenteel € 650.000 aan uitgaven in de begroting opgenomen in 2021. Tevens was er in 2021 een incidentele specifieke uitkering als inkomst begroot voor een bedrag van € 650.000.
Voor de TONK regeling is er in 2021 een incidenteel bedrag begroot aan uitgaven van € 89.000. De dekking van deze extra last was een extra uitkering in het gemeentefonds.
In 2022 zijn de structurele budgetten voor minimaregelingen met € 128.000 verhoogd. Een bedrag van € 100.000 is specifiek voor de uitwerking van het beleidsakkoord en is bestemd voor het herijken van de regels van de bijzondere bijstand en het welzijnsfonds.
In 2022 zijn de budgetten voor de uitgaven op inkomensvoorziening € 316.000 hoger door de toename van doelgroep binnen de Participatiewet. De dekking voor deze hogere uitgaven zijn de hiermee verband houdende verwachte rijksmiddelen (BUIG budget). Deze inkomsten zijn in 2022 met € 316.000 verhoogd.
De overige afwijkingen (een toename van € 22.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties en/of mutaties reserves.

Participatie

Verantwoordelijke(n): Mariëlle van Alphen-Habraken

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We geven uitvoering aan de Participatiewet.
- We plaatsen de doelgroep met een loonwaarde tot 30% Wettelijk Minimum Loon zo veel mogelijk op arbeidsmatige dagbesteding.
- We zetten de doelgroep met een loonwaarde tussen 30% en 80% Wettelijk Minimum Loon in hun kracht door ze aan werk te helpen via WSD of eventuele andere partners.
- We geven de doelgroep met een loonwaarde van 80% tot 100% Wettelijk Minimum Loon indien nodig ondersteuning voor een effectieve toeleiding naar werk (omdat ze meer zelfredzaam zijn).
- We laten meer klanten doorstromen naar een reguliere werkgever via de weg van instroom-doorstroom-uitstroom.
- We werken mee aan gezamenlijke acties vanuit de Arbeidsmarktregio Noordoost Brabant die binnen ons beleid passen.
- We streven op basis van bestaand beleid en nieuwe werkafspraken met WSD en de regionale arbeidsmarkt naar een zo groot mogelijke uitstroom uit uitkeringen.

Beleidsakkoord

- We gaan onderzoeken of we als gemeente meer mensen met een bijstandsuitkering ervaring kunnen laten opdoen in de eigen organisatie.

- We gaan samen met het lokale bedrijfsleven aan de slag om mensen vanuit de bijstand aan een baan te helpen.
- We ondersteunen projecten die werkgelegenheid bieden voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Projecten in combinatie met duurzaamheid en/of circulaire economie verdienen bijzondere aandacht.
- We blijven re-integratiebedrijven ondersteunen in hun rol om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zinvol werk te geven, waarbij nadrukkelijk de samenwerking met de bedrijven wordt gezocht.
- We gaan aan de slag met de uitvoering van het Lokaal Plan met de WSD. Periode: 2021 - 2025. De ambitie is dat iedereen meedoet naar vermogen, waarbij meedoen belangrijker is dan alleen het hebben van betaalde arbeid. De projecten waar we als eerste mee aan de slag gaan zijn:
    - De invulling van de basisdienstverlening van WSD: onder andere het in beeld brengen van de arbeids- en participatiemogelijkheden van uitkeringsgerechtigden in een maximaal drie maanden durend traject onder de naam MijnWerkDichtbij en de diversiteit aan werklocaties (zoals bij lokale werkgevers en op het gebied van duurzaamheid en/of circulaire economie);
    - Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding (OAD): een diagnose instrument waarmee we inzicht krijgen in het ontwikkelvermogen van inwoners die gebruik (willen) maken van dagbesteding;
    - Aanpak jongeren: hiermee spreken we de ambitie uit dat alle jongeren die onder de Participatiewet vallen in 2025 actief zijn op het gebied van scholing, arbeidsmarkttoeleiding, dagbesteding of op andere wijze werken aan hun toekomst.

  Het Lokaal Plan is zo opgezet dat er ruimte is om nieuwe projecten te starten wanneer nodig.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Gemiddeld aantal klanten met een lopend traject	423	450	460	-
Uitstroom uit de uitkering naar regulier werk	43	50	55	-
Gemiddeld aantal jongeren (<27) met een lopend traject	88	100	120	-
Aantal trajecten met loonkostensubsidie bij reguliere werkgevers	16	20	25	30

Dit kost het

Participatie	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	65	0	0
Lasten	10.284	9.650	9.323
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-10.219**	**-9.650**	**-9.323**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	62	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**62**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-10.158**	**-9.650**	**-9.323**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Participatie	-9.650	-9.323	328

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
Voor 2022 zijn de structurele uitgaven per saldo verlaagd met € 308.000:

- De uitgave aan de WSD voor de uitvoering van de WSW is verlaagd met € 327.000 door de afbouw van deze regeling.
- De doelgroep van de Participatiewet neemt door de afbouw van de WSW jaarlijks toe. Het budget voor re-integratie van deze doelgroep is verhoogd met € 15.000.
- De overige afwijkingen (€ 4.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties, mutaties voorzieningen en/of mutaties reserves.

Volksgezondheid

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We voeren de Wet Publieke Gezondheid uit.
- We maken hierover afspraken met de GGD.

Beleidsakkoord

Naast de algemene preventieve taken vanuit de Wet publieke gezondheid, gaan we meer aandacht besteden aan algemene (preventieve) activiteiten die bijdragen aan één of meerdere dimensies van Positieve Gezondheid. De dimensies staan hieronder. Wij willen ten behoeve van de integraliteit en efficiency daartoe verbindingen leggen tussen Volksgezondheid en bestaande of nieuwe programma's van andere taakvelden.

Dimensies Positieve Gezondheid

- We hebben zorg voor een gezonde leefomgeving, de kwaliteit van leven ("ik geniet van mijn leven").
- We hebben zorg voor veilig en gezond opgroeien c.q. ouder worden, de lichaamsfuncties ("ik voel mij gezond en fit").
- We hebben zorg voor gezond gedrag, de zingeving ("ik heb vertrouwen in mijn toekomst").
- We hebben zorg voor een gezond rondkomen/inkomen, het dagelijks meedoen ("ik kan goed voor mijzelf zorgen").

- We hebben zorg voor gezond werkgeverschap, het meedoen (“ik heb goed contact met anderen”).
- We hebben zorg voor psychische gezondheid, het mentaal welbevinden (“ik voel me vrolijk”).

Tot slot vertalen we het maatschappelijk belang van sport, educatie en opvoeding naar sportgerelateerde projecten, zoals het Jeugdsportfonds en het project Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:

De GGD doet onderzoek naar de gezondheid van inwoners. Dit doen zij in twee onderzoeken:

1. gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen;
2. gezondheidsmonitor jeugd.

Deze onderzoeken worden 1 keer per 4 jaar uitgevoerd. De resultaten zijn te vinden op de website www.brabantscan.nl.

Omdat deze onderzoeken 1 keer per 4 jaar worden uitgevoerd zijn deze niet opgenomen als indicator.

Dit kost het

Volksgezondheid	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	0	0	0
Lasten	1.048	1.234	1.196
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-1.048**	**-1.234**	**-1.196**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-1.048**	**-1.234**	**-1.196**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Volksgezondheid	-1.234	-1.196	38

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

Voor 2022 zijn de structurele uitgaven per saldo gelijk gebleven.

- Het budget voor Gezond In De Stad is verlaagd met € 32.000:
- De bijdrage aan de GGD is met € 34.000 verhoogd. Dit komt door een wijziging in de begroting van de GGD. De inwonersbijdrage aan de GGD stijgt, vanwege de toevoeging van een prenataal huisbezoek en een uitbreiding van het rijksvaccinatieprogramma. Hiervoor worden we (deels) gecompenseerd via het gemeentefonds.

De overige afwijkingen (€ 2.000 verlaagd) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties en/of mutaties reserves.

Onderwijs

Verantwoordelijke(n): Hans Heesen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We geven uitvoering aan de Leerplichtwet 1969 en de RMC-wet.
- We geven uitvoering aan de Verordening Bekostiging Leerlingenvervoer.
- We geven uitvoering aan de Wet passend onderwijs.
- We geven uitvoering aan de Wet Kinderopvang (toezicht en handhaving). De jaarlijkse verantwoording over de uitvoering (verplichting vanuit Wko) leggen we af aan de Inspectie van het Onderwijs (IvhO), ter besluitvorming in het college en ter info voor de raad.
- We geven uitvoering aan de Lokale Educatieve Agenda 2020-2024 (LEA). Dit gaat over afspraken tussen de gemeenten, kinderopvangorganisaties en het onderwijs en vloeit voort uit de gemeentelijke verplichtingen in de Wet op het Primair Onderwijs.
- We bestrijden laaggeletterdheid. Dit doen we door inwoners vanuit het Taalhuis te helpen om hun taal-, reken- en/of digivaardigheden te versterken. Dit gebeurt met cursussen of laagdrempelige activiteiten (met vrijwilligers).
- We geven uitvoering aan Voor- en Vroegschoolse Educatie. De jaarlijkse verantwoording over het bereik van VVE (verplichting vanuit Wpo) leggen we af aan de Inspectie van het Onderwijs (IvhO).

- We geven uitvoering aan de wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen, waarbij we aanvragen van schoolbesturen toetsen aan de verordening huisvesting onderwijs.

Beleidsakkoord

- **Integraal Huisvestingsplan (IHP)**
  We stellen samen met de schoolbesturen van het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs het IHP (integraal huisvestingsplan) op, met een duidelijke visie op het toekomstig scholenlandschap. Een visie die rekening houdt met de verwachte toe- of afname van het aantal kinderen in kernen en (nieuwe) wijken.
- **Basisschoolvoorzieningen in alle kernen behouden**
  We nemen in het IHP als uitgangspunt op dat we een basisschoolvoorziening in alle kernen willen behouden.
- **Huisvesting scholen Boxtel en Esch**
  - We willen komen tot een goede en duurzame basisschool in Esch, inclusief gymzaal, door middel van volwaardige renovatie of nieuwbouw. De mogelijkheid om dit te realiseren in combinatie met woningbouw wordt meegenomen. Dit doen we in een open dialoog met Cadans Primair. Doelstelling is in 2021 hierover uitsluitsel te geven.
  - HUB Boxtel heeft een aanvraag ingediend voor uitbreiding en aanpassing van het huidige pand. In gesprek met HUB willen we tot een passende oplossing komen voor de huidige huisvestingsproblemen. Doelstelling is in 2021 hierover uitsluitsel te geven.
- **Lokale Educatieve Agenda (LEA)**
  - Samen met de LEA-partners nemen we de doelstellingen en lokale projecten onder de loep uit de reeds vastgestelde agenda 2020-2024, in vergelijking met de wettelijke taken. De LEA (Lokaal Educatieve Agenda) 2020-2024 is in september 2021 vastgesteld. Samen met de LEA-partners voert de gemeente twee keer per jaar overleg over de uitvoering van de LEA en de bijbehorende wettelijke taken en doelstellingen. Stand van zaken, evaluatie en bijstelling van beleid en of projecten zijn een jaarlijks terugkerend agendapunten.
  - We geven uitvoering aan de verplichting vanuit de Wet op het passend onderwijs en de Jeugdwet om jaarlijks met het samenwerkingsverband De Meierij - het Op Overeenstemminggericht Overleg (OOGO) passend onderwijs en jeugdhulp te voeren. In 2022 starten we met de uitvoering van de ontwikkelagenda 2021-2025 (vaststelling in het OOGO op 8 juli 2021) binnen de lokale context, in afstemming met onze LEA-partners.
- **Leerlingenvervoer (LLV)**
  Vanaf schooljaar 2021-2022 werken we met de nieuwe verordening bekostiging leerlingenvervoer. De nieuwe verordening geeft meer mogelijkheden om een passende manier van vervoeren mogelijk te maken. Behalve taxivervoer kennen we ook bekostiging openbaar vervoer, een fietsvergoeding, een bijdrage voor de aankoop van een (elektrische) fiets of een kilometervergoeding voor de eigen auto.
- **Stimuleren breed aanbod VO- MBO**
  De gemeente is in gesprek met het onderwijs over de LEA en het IHP (Integraal Huisvestingplan PO, VO en (V)SO). Het stimuleren van breed aanbod geven we vorm binnen de LEA-doelstellingen waarin het onderwijs po, vo en mbo gezamenlijk streeft naar een onderwijscontinuüm op zowel de doorgaande leer- als zorglijn van 0-18 jaar en heeft een relatie met het passend onderwijs, waarop afstemming plaats vindt binnen de regio van het Samenwerkingsverband De Meierij primair- en voortgezet onderwijs en MBO.

- **Verbinding Onderwijs, Overheid, Bedrijfsleven**
  Het versterken van de verbinding tussen het onderwijs, de overheid en het bedrijfsleven voeren we uit binnen de bestaande budgetten en met bestaande personele capaciteit. Dit doen we door:
  - diverse LEA- projecten uit te voeren op de drie thema's: brede ontwikkeling, doorgaande ontwikkelingslijnen 0-18 jaar en passende ondersteuning.
  - Samenwerking met scholen, sociaal werkbedrijf en ketenpartners op het gebied van jongerenwerk, jongerenacademie, leerplicht en RMC (Regionaal Meld en Coördinatiepunt).

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Aantal leerlingen met vervoersbeschikking	130	125	120	115
Waarvan met openbaar vervoer, fiets of km-vergoeding	14	21	25	25

Toelichting:
We stimuleren leerlingen om zoveel mogelijk met de fiets of openbaar vervoer naar school te gaan. Daarbij werken we samen met scholen en instellingen.

Dit kost het

Onderwijs	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	909	1.603	1.193
Lasten	4.490	4.960	4.746
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-3.581**	**-3.357**	**-3.553**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	319	271	249
Storting in reserves	30	30	31
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**289**	**241**	**218**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-3.292**	**-3.116**	**-3.335**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Onderwijs	-3.116	-3.335	-219

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is een incidentele verkoop geraamd van € 410.000, voor de verkoop van Kerkstraat 1-3 in 2021;
- Voor 2022 zijn de structurele uitgaven verlaagd met € 40.000 door lagere verwachte kosten voor leerlingenvervoer;
- De kapitaallasten zijn in 2022 € 151.000 lager en wordt voornamelijk veroorzaakt door verlaging van de rekenrente.

De overige afwijkingen (€ 26.000 verhoogd) hebben betrekking op de toerekening MGD, administratieve mutaties en/of mutaties reserves.

Leefbare Ruimte

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

Boxtel onderscheidt zich door haar unieke woon- en leefomgeving centraal in het Groene Woud. De ontwikkeling van het Van Gogh Nationaal Park waar Het Groene Woud onderdeel van uitmaakt, ondersteunen wij van harte. De belangen en ambities in de leefomgeving zijn divers en maken dat we ruimtelijke keuzes moeten maken. Versterken van de ruimtelijke kwaliteit is daarbij een belangrijk uitgangspunt. In het oog springende opgaven zijn:

- duurzame woningbouw (energie, materiaalgebruik, klimaatadaptief, natuurinclusief)
- gebruik van duurzame energiebronnen
- woningbouw en aanpassen bestaand woningbestand
- mobiliteitsvraagstukken

De gemeente werkt graag mee aan initiatieven van bewoners en ondernemers die meerwaarde creëren. We stimuleren iedereen om het beste uit zichzelf te halen en bij te dragen aan een duurzame leefomgeving. Daarbij kijken we over de grenzen van de eigen gemeente heen zoals bij BrainPort, Agrifood Capital en de verstedelijkingsopgaven binnen onze provincie. Dit maakt onze gemeente een prettige gemeente om te wonen, werken en recreëren. Zó draagt dit programma bij aan meewerkend Boxtel.

Dit is het doel

Het programma Leefbare Ruimte draagt bij aan het realiseren van brede maatschappelijke opgaven. Voorbeelden hiervan zijn onderwijsvoorzieningen, economische groei en woningbouw. Daarnaast draagt het programma bij aan het ontwikkelen en versterken van de fysieke leefomgeving. Dit gebeurt in afstemming en samenhang met de andere programma's.

Voldoende woningen

De woningbehoefte blijft onverminderd groot. Veel woningbouwontwikkelingen zijn en komen in uitvoering. Daarbij voorzien we in differentiatie van woningbouw naar woningtypen en –prijzen. We zien verder een toenemende vraag naar tijdelijk wonen en tiny houses. Waar mogelijk bekijken we of nieuwe woonconcepten kunnen worden toegepast vanuit de markt.

Aanpassing van de infrastructuur

Groei van woningbouw en andere voorzieningen maakt de noodzaak tot het aanpassen van de infrastructuur urgenter. Vanuit het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) werken we aan het afsluiten van de dubbele overweg in de Tongersestraat. In het verlengde daarvan zijn extra maatregelen nodig. In het beleidsakkoord wordt ook de noordwestelijke ontsluiting genoemd. Een dergelijke grootschalige infrastructurele voorziening is altijd gekoppeld aan alle ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Leefbare Ruimte:

- Volkshuisvesting
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Grondexploitaties
- Beheer onroerend goed
- Groenbeheer
- Beheer openbare ruimte
- Verkeersmaatregelen
- Parkeren
- Begraafplaatsen

Dit grote project draagt bij aan het programma Leefbare Ruimte:

- Omgevingswet (over alle producten en diensten heen)
- Boxtel Binnen de Bruggen
- Move '31
- Boxtel bouwt
- Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS)

Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Volkshuisvesting	-134	-256	-460
Project Boxtel Bouwt	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	-1.587	-788	-1.464
Project Boxtel Binnen De Bruggen	0	0	0
Project Omgevingswet	0	0	0
Grondexploitaties	-567	-193	-455
Beheer onroerend goed	585	-256	-674
Groenbeheer	-2.376	-2.655	-2.677
Beheer openbare ruimte	-4.415	-5.114	-5.411
Project Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS)	0	0	0
Verkeersmaatregelen	-1.079	-1.450	-1.371
Project MOVE31	0	0	0
Parkeren	-69	88	-184
Begraafplaatsen	32	-22	-22
Totaal saldo	**-9.610**	**-10.646**	**-12.717**

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

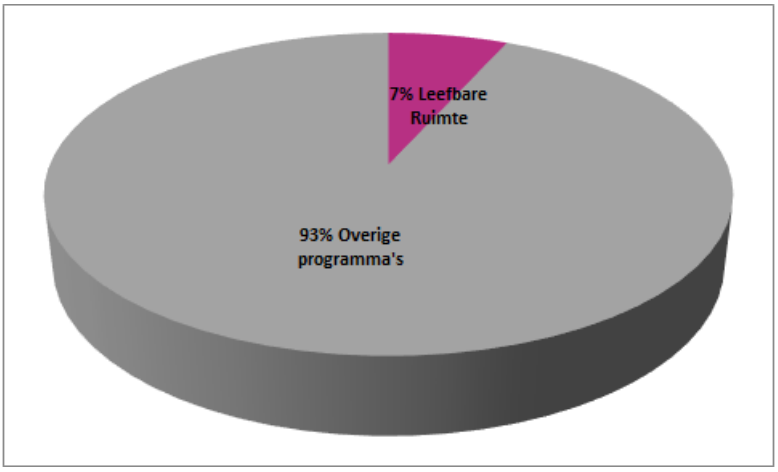

Begrote lasten van dit programma

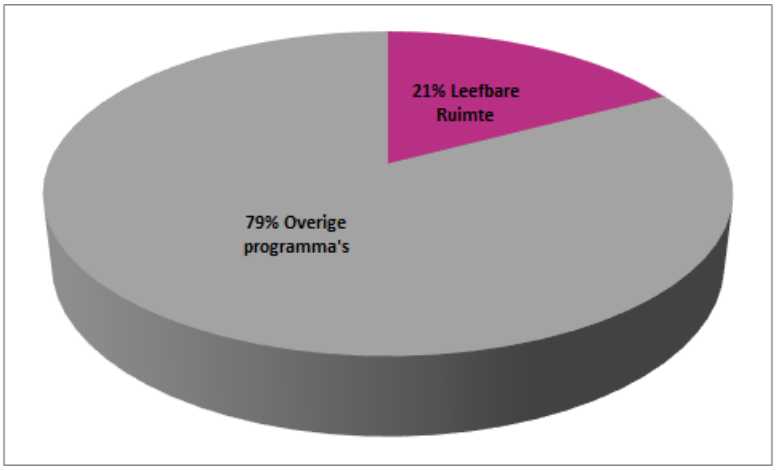

Volkshuisvesting

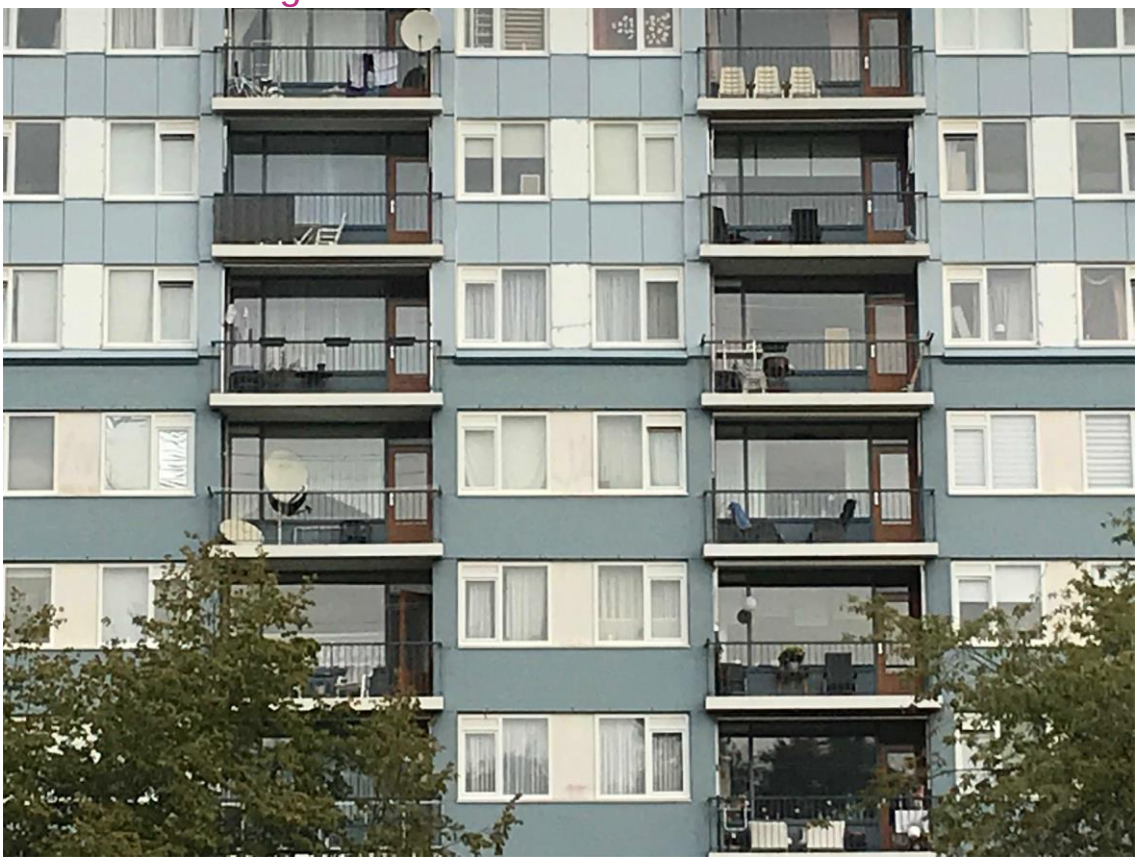

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen en Wim van der Zanden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We adviseren in ruimtelijke plannen over het bouwen voor de juiste doelgroepen in de juiste hoeveelheden. Dat doen we onder andere op basis van woonbehoefte.
- Snel, veel en betaalbaar bouwen voor alle doelgroepen is onze primaire doelstelling. Daar voegen we graag duurzame woningen aan toe zonder stijging van woonlasten voor consumenten.
- We maken in 2022 opnieuw prestatieafspraken met de woningbouwcorporatie. Meer dan voorheen zijn deze afspraken themagericht. Voor komend jaar zetten we onder andere in op het sterker verbinden van wonen en zorg. We monitoren de afspraken samen met de corporatie en huurdersverenigingen.
- We nemen splitsingsmogelijkheden voor grote woningen op in bestemmings- en omgevingsplannen.
- We onderzoeken mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling buiten de bebouwde kommen van onze kernen.
- Onze aandacht gaat in 2022 vooral uit naar sociale woningbouw en betaalbare woningen voor starters, kleine huishoudens en ouderen. Wij werken hierin nauw

samen met JOOST en specifieke belangenorganisaties. Mogelijk volgen hieruit plannen voor bijzondere projecten bijvoorbeeld via collectief particulier opdrachtgeverschap.

Beleidsakkoord

- We werken aan realisatie van tijdelijke woonvormen op korte termijn om aan dringende woningnood tegemoet te komen. Hierbij is ook te denken aan tiny houses.
- We starten met een woningmarktonderzoek. Om in kaart te brengen wat de toekomstige woningbehoefte is naar huurkoopverhouding, woningtypen en prijsklasses en bekijken welke potentiële tekorten en overschotten er zijn in woningvoorraad voor de komende tien jaar. Deels vanwege de samenvoeging met Esch en als aanvulling op de woonvisie Boxtel.
- We ondersteunen kansen voor Ruimte voor Ruimte RvR) ontwikkelingen, bijvoorbeeld op VAB-locaties, mits dit potentiële gebiedsontwikkelingen niet belemmert.
- Onze aandacht gaat in 2022 vooral uit naar sociale woningbouw en betaalbare woningen voor starters, kleine huishoudens en ouderen. Wij werken hierin nauw samen met JOOST en specifieke belangenorganisaties. Mogelijk volgen hieruit plannen voor bijzondere projecten bijvoorbeeld via collectief particulier opdrachtgeverschap.
- In grotere bouwplannen zien wij graag één of meer speciale woonvormen opgenomen. Hierbij is bijv. te denken aan Tiny Houses, woon-zorgvormen, mantelzorgwoningen, kleinschalige groepswoningen e.d.

Dit kost het

Volkshuisvesting	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	223	236	166
Lasten	357	492	626
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-134**	**-256**	**-460**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-134**	**-256**	**-460**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Volkshuisvesting	-256	-460	-204

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor Actualisatie van de Woonvisie en Onderzoek woningvoorraad (€ 45.000), Ook ontstaan lagere baten in 2022 (in 2021 wordt een bijdrage in de ontwikkeling van Sparrenlaene geraamd van € 48.800).
- De verschillen vanuit uitwerking het beleidsakkoord betreffen een drietal onderdelen (lopende woningbouw, tijdelijke woonvormen, transitie). In 2021 is hiervoor een totaalraming opgenomen van € 22.000; in 2022 wordt voor deze onderdelen uitgegaan van € 110.000.
- Daarnaast wordt voor 2022 ingezet op uitvoering van een Woonwensenonderzoek (€ 25.000) en bedragen de meerkosten voor uitvoering van beleid rondom huisvesting van arbeidsmigranten € 88.000.

Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen te melden.

Ruimtelijke ontwikkeling

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen en Wim van der Zanden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat ze de bestaande ruimtelijke kwaliteit zoveel mogelijk versterken en bijdragen aan onze doelstellingen binnen het ruimtelijk domein zoals rondom duurzaamheid en klimaatadaptatie.
- We nemen deel aan regionaal overleg over de verstedelijkingsopgave om als gemeenten gezamenlijk de ruimtelijke opgaven te bepalen en op te pakken.
- Plannen die we in 2022 vaststellen sluiten aan bij de Omgevingswet die naar verwachting op 1 juli in werking treedt.
- Waar mogelijk pakken we als gemeente vooral een ondersteunende rol in planontwikkeling waarvoor de verantwoordelijkheid bij ontwikkelende partijen ligt die daarvoor draagvlak creëren.

Beleidsakkoord

- We gaan verder het met vorig jaar gestarte proces om samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties te komen tot een Omgevingsvisie. Deze visie wordt voor 1 januari 2024 vastgesteld.
- We werken aan de contouren van de gebiedsvisie voor het gebied tussen Boxtel Noordwest en Esch. Belangrijke pijlers in deze gebiedsvisie zijn naar verwachting infrastructuur, wonen, natuurversterking en recreatie & toerisme. Het ontzien van

Sparrenrijk is een hard uitgangspunt. De nieuwe ontsluitingsstructuur passen we goed landschappelijk in en houdt nadrukkelijk rekening met de belangen van Esch.

- We starten samen met belanghebbenden met het opstellen van beleid voor Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen (VAB's). We gaan uit van een maatwerkaanpak met duidelijke afwegingsaspecten en uitgangspunten, die aansluiten bij de Omgevingswet.
- We werken aan de realisatie van lopende woningbouwontwikkelingen. We streven naar afronding van de lopende ontwikkelingen in deze beleidsperiode zoals Heem van Selis, Lindenlust en Achter den Eijngel. Voor Lennisheuvel en Esch is van belang dat voor de langere termijn voldoende nieuw woningaanbod beschikbaar is.
- We zetten in op de transitie van (leegstaande) bedrijfsgebouwen in de bebouwde kom naar woningen. Het betreft onder meer winkel- en kantoorpanden.
- Met de provincie, hun adviesgroep en de Taskforce gaan wij in overleg om te kijken naar de mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling buiten de bebouwde kom. Voor het einde van de beleidsperiode is er zicht op nieuwe gebiedsontwikkelingen.
- Het jaar 2022 staat in het teken van omgevingsvergunningsprocedures voor initiatiefnemers die via de tender de arbeidsmigrantenhuisvestingsvergunning hebben weten te bemachtigen. Het verlenen van de vergunning(en) is mede afhankelijk van de te doorlopen bezwaar- en beroepsprocedures.
- We doorlopen ook de procedures voor de omgevingsvergunningen voor de zonneparken uit de eerste tender.

Dit kost het

Ruimtelijke ontwikkeling	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	804	1.634	921
Lasten	2.282	2.422	2.385
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-1.478**	**-788**	**-1.464**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	109	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-109**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-1.587**	**-788**	**-1.464**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Ruimtelijke ontwikkeling	-788	-1.464	-676

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is voor sloop/sanering van een pand aan de Geelderseweg een eenmalig budget van € 10.000 begroot.
- Voor uitwerking van het beleidsakkoord zijn in de begroting 2022 voor de gebiedsvisie tussen Boxtel (Noordwest) en Esch € 50.000 extra lasten (incidenteel) in 2022 opgenomen.
- De overige afwijkingen hebben betrekking op een hogere toerekening MGD € 23.000 en lagere baten vanuit omgevingsvergunningen (€ 713.000). Hierbij wordt opgemerkt dat met de eerste bestuursrapportage 2021 in de begroting 2021 € 500.000 (incidenteel) aan extra baten is meegenomen.
- De bijdrage voor de Omgevingswet is op basis van de informatie in de eerste bestuursrapportage lager dan in 2021, een verschil van € 100.000.

Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen te melden.

Grondexploitaties

Verantwoordelijke(n): Wim van der Zanden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We actualiseren de lopende grondexploitaties in financiële zin
- We rapporteren periodiek over de voortgang en recente ontwikkelingen in de lopende grondexploitaties
- We ondersteunen en bewaken facilitaire projecten in financiële zin
- Waar nodig voeren we haalbaarheidsstudies en -berekeningen uit voor nieuwe ruimtelijke initiatieven

Beleidsakkoord

- We ronden de herziening van de nota grondbeleid af. Hierin nemen we zogeheten situationeel grondbeleid op waardoor meer actieve grondpolitiek mogelijk wordt.
- We ronden de bouw van In Goede Aarde af in lijn met het duurzame gedachtegoed.
- Voor Vorst B werken we aan een passende invulling (zie GreentechPark Brabant)
- We werken verder aan de planvorming van Reigerskant in Esch waarvan de grondexploitatie in 2021 volledig is overgekomen vanuit de voormalige gemeente Haaren. Gezien de lokale woonbehoefte geven we zo snel mogelijk uitvoering aan de vervolgfase van deze woningbouwontwikkeling.
- We zoeken naar betere financiële resultaten bij het facilitair grondbeleid door het consequent afsluiten van anterieure overeenkomsten en een reëel kostenverhaal,

ook voor bovenwijkse voorzieningen en maatregelen. Voor dit laatste stellen we een duidelijk beleidskader op.

Bij het aanscherpen van het kostenverhaal zijn we ons bewust van het broze evenwicht tussen enerzijds verlaging van de ontwikkelkosten om woningbouw te stimuleren en anderzijds het gezond houden van onze eigen financiële situatie, wat vraagt om maatwerk.

Dit kost het

Grondexploitaties	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	1.090	15.325	3.656
Lasten	1.794	15.518	4.111
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-704**	**-193**	**-455**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	306	0	0
Storting in reserves	168	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**137**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-567**	**-193**	**-455**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Grondexploitaties	-193	-455	-262

Voor de financiële toelichting op dit product wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid van deze begroting en de eerder vastgestelde exploitatieopzetten. De cijfers zijn in overeenstemming met de onlangs gepresenteerde Meerjaren Planning Grondexploitatie (MPG).

Beheer onroerend goed

Verantwoordelijke(n): Hans Heesen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We verhuren panden waar nog ruimte is;
- We stoten panden af die vrij komen/zijn van huur en niet van strategisch of maatschappelijk belang zijn;
- We actualiseren de MeerjarenOnderhoudsplannen (MOP);
- We geven agrarische percelen uit voor (kortdurende) pacht;
- We geven bedrijfsgronden uit.

Beleidsakkoord

- We stellen nieuw vastgoedbeleid op, om zo de mogelijkheden voor het afstoten van gemeentelijke gebouwen inzichtelijk te maken en meer scherpte te krijgen in noodzakelijke verduurzaming van ons vastgoedbezit.
- Openbare verkoop van panden en gronden is in beginsel het uitgangspunt.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Gebouwen	54	53	53	?

Toelichting:
We gaan werken aan beleid dat inzicht geeft in de mogelijkheden voor het afstoten van gemeentelijke gebouwen.

Dit kost het

Beheer onroerend goed	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	2.262	1.897	997
Lasten	1.687	1.723	1.670
Saldo voor bestemming x € 1.000	**575**	**173**	**-674**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	62	61	53
Storting in reserves	52	490	53
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**10**	**-429**	**-1**
Saldo na bestemming x € 1.000	**585**	**-256**	**-674**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Beheer onroerend goed	-256	-674	-418

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 zijn de volgende incidentele ontwikkelingen in de begroting opgenomen:

- Een budget van € 49.000 voor taxaties gemeentelijke gebouwen (verzekering) en verplichting Rouwbommel;
- Een opbrengst van € 379.000 voor verkoop Ronduutje, verkoop grond bij Helicon en taakstelling verkoop onroerend goed.

Vanuit uitwerking van het beleidsakkoord is een budget van € 90.000 opgenomen voor vastgoedbeheer in 2022.
De overige afwijkingen hebben betrekking op de ontwikkeling van kapitaallasten en toerekening MGD.

Groenbeheer

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Regulier, planmatig beheer

- We beheren en onderhouden openbaar groen en bomen waarbij we aan bewoners vooraf uitleggen wat ze in hun directe woonomgeving kunnen verwachten en waarom werkzaamheden nodig zijn.
- In het reguliere beheer verhogen we de duurzaamheid en biodiversiteit in het openbaar groen.
- Jaarlijks voeren we in het voorjaar op duurzame wijze de preventieve bestrijding uit van de eikenprocessierups; tijdens het seizoen bestrijden we actief. In de zomer bestrijden we na inventarisatie planmatig de Japanse duizendknoop.
- We reageren gedurende het hele jaar planmatig op meldingen en klachten. Als de veiligheid in het geding is treden we direct op.

Wijkbeheer

- Gedurende het hele jaar onderhouden we de openbare ruimte volgens het principe van "schoon, heel en veilig".

Beleidsakkoord

- Binnen het reguliere groenbeheer en bermbeheer verbeteren we de biodiversiteit door meer ecologisch beheer toe te passen. Als zich kansen voordoen geven we hier een extra impuls aan. Ook bij nieuwe plannen en grootschalige renovaties passen we dit principe toe. Met name bermbeheer stemmen we af met verkeersveiligheid.
- We brengen in 2022 een nieuw Bomenbeleidsplan in procedure. Na vaststelling geven we uitvoering aan de realisatie van de 'Groene Kaart'.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
sober- (doelmatig) groenbeheer op beeld*	6*	6,5*	6,5*	7*
klachten meldingen bomen	237	250	225	200
klachten meldingen overig groen	612	650	600	550
klachten meldingen zwerfvuil / vandalisme	149	100	75	50
beheer bomen, stuks	30.650	32.600	32.700	32.700

Toelichting:
* cijfermatige indicator volgens beeld-meetlat volgens frequentie beheer.
De verhoging van het areaal ten opzichte van 2020 wordt veroorzaakt door de toevoeging van Esch.

Dit kost het

Groenbeheer	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	13	9	9
Lasten	2.330	2.663	2.685
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-2.317**	**-2.655**	**-2.677**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	49	0	0
Storting in reserves	107	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-59**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-2.376**	**-2.655**	**-2.677**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Groenbeheer	-2.655	-2.677	-22

De belangrijkste verschillen kunnen als volgt worden weergegeven:

In 2021 zijn budgetten beschikbaar gesteld € 45.000 voor bomenbeleidsplan Esch en incidenten groenbeheer.
Vanuit uitwerking van het beleidsakkoord is voor 2022 een budget van € 50.000 opgenomen voor uitvoering van de realisatie "groene kaart".
De overige afwijkingen (€ 16.800) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD en administratieve mutaties.

Beheer openbare ruimte

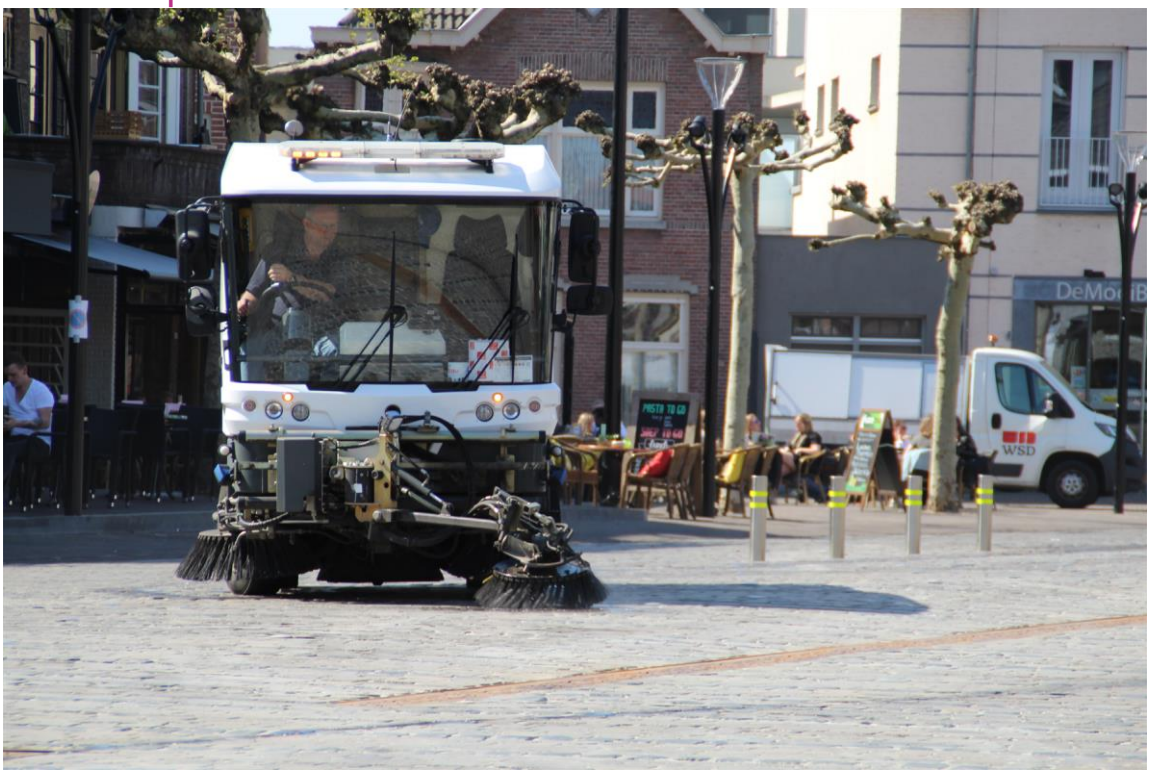

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Regulier, planmatig

- We onderhouden en beheren de wegen, civiele kunstwerken en openbare verlichting volgens de bijbehorende kwaliteitseisen. We communiceren vooraf met bewoners en voeren de werkzaamheden uit via uitvoeringsprogramma's en bestekken.
- We reageren gedurende het hele jaar planmatig op klachten en meldingen. Als de veiligheid in het geding is treden we direct op.
- Daar waar wij vanuit onderhoud en beheer werkzaamheden uitvoeren houden we rekening met het toekomstbestendig maken van wijken en dorpen. De openbare ruimte is een plek voor iedereen met speciale aandacht voor mindervaliden.

Wijkbeheer

- Gedurende het hele jaar onderhouden en beheren we de openbare ruimte volgens het principe van "schoon, heel en veilig".

Beleidsakkoord

We dragen zorg voor een jaarlijks wegenbeheer gericht op (verkeers-) veiligheid en rijcomfort voor mindervaliden, voetgangers, fietsers en gemotoriseerd verkeer. We stemmen daarbij af met Rioolbeheer, Verkeersveiligheid en Groenbeheer voor onder andere gelijktijdige optimalisatie in relatie tot bermbegroeiing.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
beheer/onderhoud wegen (verhardingen) in miljoen m2	1,80	1,95	2,0	2,1
beheer/onderhoud kunstwerken	113	87 volledig/ 16 ged.	87 volledig/ 16 ged.	90 volledig/ 16 ged.
beheer/onderhoud openbare verlichting	7.750	8.500	8.700	9.000
beheer/onderhoud verkeersborden	3.500	4.000	4.000	3.500
beheer/in stand houding VerkeersRegelInstallaties (VRI's)	10	10	10	13

Toelichting:

- Areaaluitbreidingen op diverse uitbreidingen zorgen jaarlijks voor meer m2 wegonderhoud en onderhoud openbare verlichting. De verhoging van het areaal ten opzichte van 2020 komt door de toevoeging van Esch.
- Door sanering van bestaande verkeersborden zal het aantal te onderhouden verkeersborden minder worden.
- De ombouw van de Keulsebaan en verbindingsweg Ladonk Kapelweg levert meer verkeersregelinstallaties op. Dit als gevolg van vermindering van het aantal rotondes naar kruispunten.

Dit kost het

Beheer openbare ruimte	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	244	163	229
Lasten	4.766	5.384	5.741
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-4.522**	**-5.221**	**-5.513**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	107	107	102
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**107**	**107**	**102**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-4.415**	**-5.114**	**-5.411**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Beheer openbare ruimte	-5.114	-5.411	-296

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
Voor 2022 zijn de incidentele lasten en baten verhoogd met € 82.300 respectievelijk € 65.500 voor overdracht van stukje weg Korenmolen van projectontwikkelaar naar gemeente Boxtel.

De overige afwijkingen (€ 274.900) hebben betrekking op de ontwikkeling van de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties, mutaties voorzieningen en/of mutaties reserves.

Verkeersmaatregelen

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Met de invulling van onze verkeerstaak beogen wij een toekomstbestendig en veilige verkeersafwikkeling voor alle verkeersdeelnemers en willen wij de mobiliteit bevorderen.
- Wij maken hiervoor beleid, maken plannen en maken ontwerpen voor infrastructuur en verkeersmaatregelen.
- Gedurende het hele jaar ontvangen we klachten, meldingen, wensen en verzoeken die gaan over verkeersveiligheid en het functioneel gebruik van de openbare ruimte.

Verkeersplannen en onderwerpen

Mobiliteitsplan Boxtel 2040

We actualiseren het concept mobiliteitsplan uit 2019 en richten ons op de horizon 2040. Hiermee gaan we, naast verkeer, meer in relatie met leefomgeving (ruimte, geluid en lucht). Insteek is ook, naast bekende trends en ontwikkelingen, meer aandacht voor gedrag en verantwoordelijkheid van de gebruiker.

50 naar 30 km/uur

We gaan een plan van aanpak opstellen voor het terugbrengen van de snelheden op de hoofdwegenstructuur en keuzes maken die moeten leiden tot betere verkeersveiligheid. Aandachtspunten zijn herinrichting, gedrag, handhaving, acceptatie verplaatsen verkeer naar woonstraten, dekking kosten.
Opgemerkt wordt dat alle woonwijken inmiddels in de 30 km zonering zijn opgenomen.

Gebiedsvisie Boxtel Noord-West

We gaan een brede gebiedsvisie opstellen voor het gebied ten noorden van de spoorlijn Boxtel - Tilburg en de autosnelweg A2. Dit doen we samen met stakeholders als onder andere Ministerie en Provincie.
Met het resultaat gaan we vanuit verkeersbeleid onder andere een bijdrage leveren aan de vermindering van verkeersproblemen in Esch en brengen we de rondwegfunctie Boxtel mogelijk weer een stapje dichterbij.
We geven daarbij invulling aan het voornemen van het beleidsakkoord met onderwerpen die raakvlak hebben in Boxtel-Noord-West: De verstedelijkingsopgave van de regio inpassen, d'Ekker ongelijksvloers, Dorpsstraat Esch ontlasten, Overwegen Den Bosch-Boxtel saneren (OV2040) en een vervangende wegenstructuur bedenken.
Daarnaast willen we onderzoek doen naar een derde poot aan de fietsonderdoorgang Tongersestraat, PHS Haaren inpassen en een Snelfietsroute Boxtel – Oisterwijk.

Snelfietsroute 's-Hertogenbosch-Eindhoven

We blijven, samen met de andere 5 gemeenten en de provincie, inzetten op de ontwikkeling van de snelfietsroute langs de Noord-Zuid-as. Belangrijke aandachtspunten voor Boxtel zijn de dekking van de benodigde financiën en de inpassing bij de Eindhovenseweg.

Fietsnetwerk Boxtel

In het kader van het mobiliteitsplan gaan we een plan opstellen voor het sluiten van het bestaande fietsnetwerk.

Parkeren randen Centrum

In de randen van het Centrum is behoefte aan langparkeren, met name voor medewerkers bedrijven en ondernemers. Hiervoor gaan we de mogelijkheden onderzoeken bij Hoogheem en Annastraat.

Spoorse zaken

We gaan intensiever en breder inzetten op de beperking van de hinder als gevolg van het spoor. We doen dit in overleg met Ministerie, ProRail en waar kan ook met omliggende steden als Tilburg, 's-Hertogenbosch en Eindhoven.
Bekende onderwerpen die nog op ons afkomen zijn een tweede fly-over in het spoor ter hoogte van Vorst, meer goederentreinen, PHS Haaren en Boxtel, het MJPG en potentiële sanering overwegen 's-Hertogenbosch-Eindhoven.

Verkeersgerelateerde projecten

Participatie

Bij een aantal participatietrajecten in de openbare ruimte werken wij samen met de omgeving aan een gedragen ontwerp. We gebruiken daarbij de participatieladder vanuit de omgevingsvisie. We verwachten in 2022 onderstaande trajecten af te ronden en waar kan verder te brengen via voorbereiding tot realisatie:

- Stationsstraat: Herinrichting naar aanloopstraat
- As Baroniestraat: Verbeteren leefbaarheid tot aanvang onderdoorgang Tongerstestraat
- Dorpsstraat in Esch: Verbeteren gebruikskwaliteit fiets
- Herinrichting Buurtschap Kalksheuvel

We blijven inzetten op de doelstelling van het programma TALK om een leefbare omgeving in het Buurtschap Kalksheuvel te realiseren.

Herinrichting Bosscheweg

We werken verder aan het mogelijk maken van één realisatieplan tussen de straat de Ketting en rotonde Dukaat.

Herinrichting kruising Molenstraat - Prins Hendrikstraat

We gaan een ontwerp maken voor de ontbrekende schakel tussen de Rechterstraat en de Stationsstraat.

Industrieweg - Schouwrooij

We blijven werken aan het programma TALK om de Industrieweg en Schouwrooij geschikt te maken voor hun nieuwe functie in de hoofdwegenstructuur. Belangrijke momenten hierin zijn het in gebruik stellen van de Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg en de Keulsebaan.

Dit kost het

Verkeersmaatregelen	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	179	6	6
Lasten	1.258	1.455	1.377
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-1.079**	**-1.450**	**-1.371**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-1.079**	**-1.450**	**-1.371**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Verkeersmaatregelen	-1.450	-1.371	79

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gesteld van € 202.300 voor participatie Stationsstraat tijdens corona, studie- c.q. onderzoekskosten voor oksel Tongeren, hoofdstructuur omgeving Eindhovenseweg en MOVE'31/Flankerende maatregelen PHS.
- Vanuit uitwerking van het beleidsakkoord:
    - € 60.000 voor het autoluw maken en 30km-zones woonwijken, bekijken van verkeersdruk Baroniestraat en snelfietsroute Den Bosch-Boxtel-Eindhoven.
    - € 50.000 voor proces nieuwe visie op de mobiliteit, verbindingsweg Ladonk-Kapelweg en optimaliseren van het fietsnetwerk.
- Voor 2022 zijn de incidentele lasten verhoogd met € 62.500 voor verkeerstellingen en studie- c.q. onderzoekskosten voor Eindhovenseweg en herinrichting Gaardenwijken.

De overige afwijkingen (€ 11.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties, mutaties voorzieningen en/of mutaties reserves.

Parkeren

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We begeleiden het parkeerbedrijf (P1) voor beheer van ontheffinghouders
- We beheren de bestemmingsreserve Parkeervoorzieningen ten aanzien van inkomsten en mogelijke aanwending.
- We gaan meer parkeerdata verzamelen om toekomstige ontwikkelingen zoals Boxtel binnen de Bruggen te kunnen faciliteren.
- We blijven langparkeren faciliteren buiten het betaald-parkeren en parkeerschijfregime waar nodig;

Parkeerplannen en onderwerpen

- **Afhandeling parkeerklachten**
  We gaan een aanpak voorstellen die de behandeling aangaande parkeerklachten en verzoeken tendergewijs gaat aanpakken. Verzoeken om uitbreiding worden pas in behandeling genomen als er een groepsgewijs verzoek gedaan wordt.
- **Parkeernormennota**
- We updaten de parkeernormennota met nieuwe uitgangspunten, passend bij de trends en ontwikkelingen. Hierbij wordt ook de verwachte ontwikkeling van de bestemmingsreserve Parkeervoorzieningen bezien.
- **Parkeerevaluatie**

We vertalen de resultaten van een parkeerevaluatie Centrum/Breukelen in het uitvoeringsprogramma, waaronder:

- het mogelijk (her)Invoeren betaald parkeren op enkele locaties zoals Stationsstraat en Breukelsestraat (beide gedeeltelijk);
- het uitvoering geven aan verhogen kwaliteit en kwantiteit van de kostendekkendheid parkeren;
- We gaan de inkomstenkant verbeteren, waarbij handhaving een belangrijk aandachtspunt is;
- We gaan de capaciteit van de vergunninghouders in Centrum herbeschouwen, mogelijk vergroten, om de parkeerdruk voor bewoners te verlichten.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Parkeerplaatsen Centrum e.o. en Breukelen-Zuid	1800	1800	1900	
Ontheffingen Parkeerschijfzone	500	500	500	-
Parkeervergunning	90	90	100	

Dit kost het

Parkeren	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	180	351	351
Lasten	242	269	540
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-62**	**82**	**-190**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	8	7	6
Storting in reserves	15	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-7**	**7**	**6**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-69**	**88**	**-184**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Parkeren	88	-184	-272

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
Voor 2022 zijn de incidentele lasten verhoogd met € 275.000 voor uitwerking van het beleidsakkoord:

- Handhaven betaald parkeren waar ruimte schaars is en parkeerdruk hoog (€ 50.000);
- Onderzoek van enkele knelpunten bij parkeren in woonwijken (€ 25.000);
- Onderzoek langparkeren aan (noord-)oostzijde van het centrum van Boxtel (€ 200.000).

De overige afwijkingen (€ 3.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties, mutaties voorzieningen en/of mutaties reserves.

Begraafplaatsen

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We beheren, onderhouden en zorgen voor instandhouding (vervanging en reparatie op onderdelen) van de begraafplaats Munsel volgens het reguliere beleid en wettelijke verplichtingen.
- We continueren het bestaand beheer, onderhoud en exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen. Daarin zijn meegenomen de werkzaamheden voor de oorlogsgraven en oorlogsmonumenten binnen de gemeente Boxtel.
- Voor het groot onderhoud zoals; maai werkzaamheden, renovaties- inboet beplantingen en hagen snoeien is een meerjarig onderhoudsbestek opgesteld en in 2021 aanbesteed. Door effectief onderhoud te plegen komen we dichter tegen kostendekkendheid.

Beleidsakkoord

- Door teruglopend aantal reguliere begravingen op de begraafplaats Munsel is een 100% kostendekkendheid van het product begraven moeilijker te realiseren. Er zijn mogelijkheden om andere vormen van begravingen op de begraafplaats in te voeren waarmee ook meer inkomsten gegenereerd kunnen worden.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
aantal uitvaarten	31	31	31	31
asbus bijzettingen	16	15	15	15
asverstrooiing	2	2	2	2
grafrecht afstand gedaan door nabestaande(n) / graf geruimd	50	56	40	40

Toelichting:
Omdat vooraf niet inzichtelijk te maken is hoeveel grafuitgiften in de toekomst zullen plaats vinden zijn de aantallen die in het overzicht zijn aangegeven een benadering op basis van ervaringen. De keuze van nabestaanden is leidend hierin.

Dit kost het

Begraafplaatsen	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	233	187	187
Lasten	202	209	209
Saldo voor bestemming x € 1.000	**32**	**-22**	**-22**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**32**	**-22**	**-22**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Begraafplaatsen	-22	-22	0

Er zijn geen noemenswaardige verschillen te melden.

Projecten programma Leefbare Ruimte

Onder het programma Leefbare Ruimte vallen de volgende projecten:

- Boxtel Binnen de Bruggen
- Move '31
- Omgevingswet
- Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)
- Boxtel bouwt

Boxtel Binnen de Bruggen

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit is het doel

Boxtel Binnen de Bruggen (BBdB) is een integrale visie en programma van projecten ter versterking van het centrum van Boxtel. De term is afgeleid van het historisch centrum dat werd omgeven door een watersysteem van Binnendommels, enkel bereikbaar via diverse bruggen. De Binnendommels hielden het centrum leefbaar (droog) en zorgden voor o.a. werkgelegenheid en transportmogelijkheden. Een uniek stelsel in deze omgeving - de Binnendieze in Den Bosch uitgezonderd - maar helaas gedempt en niet meer beleefbaar.

Doelstellingen en uitgangspunten

- De visie BBdB biedt een masterplan ontwikkeling openbare ruimte centrum.
- De Binnendommelstructuur wordt weer beleefbaar gemaakt, en weer een drager die leefbaarheid en economische belangen van het centrum op een actuele wijze versterkt.
- De visie verbindt thema's als cultuurhistorie, erfgoed, economie, toerisme, recreatie, maar ook duurzaamheid, klimaat, energietransitie, kunst, cultuur en evenementen.
- De projecten zijn breed van aard, de uitvoering is een langdurig en gefaseerd proces. De visie is dynamisch, projecten kunnen afvallen of nieuwe initiatieven toegevoegd. Visie en masterplan zijn daar koepel en stip op de horizon voor.
- De ambitie is hoog om Boxtel zo weer een uniek centrum te geven binnen de regio.

Dit gaan we dit jaar doen

- We voeren de uitvoering van Boxtel Binnen de Bruggen gefaseerd uit op basis van onze financiële mogelijkheden. Dit betekent dat de aanleg van Binnendommeltjes plaatsvindt in financieel betere tijden.

Move '31

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit is het doel

MOVE'31 is als werktitel vervallen en wordt opgevolgd door een update c.q. actualisatie onder de nieuwe werktitel Mobiliteitsplan 2040. In grote lijnen blijft de verkeersvisie intact. De verdere toelichting is beschreven in het hoofdstuk Verkeersmaatregelen

Dit gaan we dit jaar doen

We gaan in 2022 de update van het huidige conceptplan (tot 2019) updaten naar een mobiliteitsplan 2040. De titel MOVE'31 komt hiermee te vervallen.

Omgevingswet

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen en Wim van der Zanden

Dit is het doel

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Deze wet is door het Rijk een half jaar uitgesteld.
De Omgevingswet vervangt 26 wetten, 75 ministeriële regelingen en 60 Algemene Maatregelen van Bestuur. De wet bundelt en moderniseert de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water en zal het proces van de inrichting van de fysieke leefomgeving fundamenteel veranderen. De wet vormt de basis voor de ontwikkeling en het integraal beheer van de fysieke leefomgeving voor de komende jaren.
Met de implementatie van de Omgevingswet passen we onze werk- en denkwijze verder aan, zodat deze zich kenmerkt door:

- een open communicatie tussen betrokkenen in de fysieke leefomgeving
- het in wederzijds vertrouwen samenwerken aan het verbeteren en optimaliseren van de fysieke leefomgeving in brede zin
- een geoptimaliseerde (fysieke en digitale) dienstverlening.

Plannen maken met de samenleving
De aankomende Omgevingswet heeft grote invloed op de manier van plannen maken. Dat betekent dat het werk na 1 juli 2022 nog niet klaar is. In de Omgevingswet zijn een aantal verplichte acties voor gemeenten opgenomen. Zo zijn gemeenten verplicht om per 1 januari

2024 te beschikken over een Omgevingsvisie. Op 1 januari 2029 moeten gemeenten een Omgevingsplan hebben. Bij de uitwerking van deze onderdelen zullen ook de ontwikkelingen in het sociaal domein betrokken worden.

Groot pluspunt is dat we hiermee veel meer integraal naar de fysieke en sociale leefomgeving gaan kijken. Naast ruimtelijke en sociale aspecten komen hier ook zaken als milieu, volksgezondheid, mobiliteit, erfgoed en natuur aan bod. Het is belangrijk dat we bij dit traject de hele samenleving betrekken.

Dit gaan we dit jaar doen

- We hebben een start gemaakt met het proces voor de omgevingsvisie.
- We richten het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) in op ten minste de zogeheten basisfunctionaliteit.
- We passen onze werkwijzen aan en stellen de leidraad participatiebeleid vast.
- We stellen een plan van aanpak vast voor de transitie naar omgevingsplan en werken de acties uit.
- Medewerkers worden verder opgeleid en getraind.

Na de invoering van de Omgevingswet (1 juli 2022)

- hebben we gezamenlijk de ambities van de gemeente bepaald en werken we aan de doorontwikkeling van het anders werken. Bestuur en organisatie trekken hierin gezamenlijk op.
- actualiseren en concretiseren we in de periode tot eind 2029 de geformuleerde doelen.

Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS)

Verantwoordelijke(n): Fred van Nistelrooij

Dit is het doel

Het Maatregelenpakket PHS Boxtel komt voort uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP, 2008) en het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS,2010) van het Rijk. Het GVVP wijst op de complexe situatie van spoor- en wegverkeer bij de dubbele overweg in de Tongersestraat, die al jaren zorgt voor leefbaarheids- en veiligheids-knelpunten.
PHS heeft als doel uitbreiding van het personenvervoer per spoor en uitbreiding en betere routes voor het goederenspoorvervoer mogelijk te maken. Het Rijk heeft daartoe samen met Provincie Noord-Brabant en gemeente Boxtel in 2015 een bestuursovereenkomst gesloten om de in 2013 door de gemeenteraad gekozen voorkeursvariant aan maatregelen in Boxtel uit te voeren.

- Het Maatregelenpakket PHS Boxtel omvat de projecten (**output**):
  - aanleg Verbindingsweg-Ladonk-Kapelweg (VLK);
  - aansluiting van het gebied Tongeren op de VLK + verkeersmaatregelen (VMT);
  - opwaardering capaciteit van de Keulsebaan (KBA);
  - aanleg Fietsonderdoorgang Tongersestraat;
  - opheffen van beide overwegen in de Tongersestraat.
- Realisatie van de projecten levert belangrijke bijdragen aan (**outcome**):
  - de verkeersveiligheid rondom Tongersestraat (oplossen verkeersknelpunt en veilige verbinding langzaam verkeer);
  - de verkeersveiligheid en leefbaarheid in Kalksheuvel;

- de verkeersveiligheid en leefbaarheid langs de verkeersroute door het centrum;
- een goede bereikbaarheid van Boxtel en Ladonk.

De maatregelen waren voorzien uitgevoerd te worden in de periode 2020-2024. Vanwege de stikstofproblematiek door het wegvallen van het PAS-besluit in 2019 is er ca. 2,5 jaar vertraging ontstaan, zodat nu afronding eind 2026 wordt verwacht.

Dit gaan we dit jaar doen

Op basis van het Plan van Aanpak herstelmaatregelen planologische procedures Maatregelenpakket PHS Boxtel voorzien we in 2022 de volgende activiteiten:

- Na vaststelling van het bestemmingsplan Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK) gepland verwachten we dat het bestemmingsplan in het derde kwartaal van 2022 onherroepelijk kan worden. Dit hangt uiteraard af van (eventuele) beroepen bij de Raad van State en de tijdige afhandeling daarvan.
- Na besluitvorming over de onteigening voor de deelprojecten doorlopen we in 2022 hiervoor de benodigde procedures. Dit gebeurt parallel aan en afhankelijk van het resultaat van minnelijke verwerving.
- We bereiden in 2022 de realisatie van PHS verder voor. Dit doen we in nauw overleg met ProRail. Daarbij kijken we ook naar een efficiënte planning van deelprojecten tijdens de realisatie. Het opheffen van de dubbele overweg op de Tongersestraat kan pas plaatsvinden na afronding van de deelprojecten VLK en Keulsebaan.

Boxtel bouwt

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen en Wim van der Zanden

Dit is het doel

We realiseren snel voldoende betaalbare en duurzame woningen die voldoen aan de woningbehoefte in Boxtel, Liempde, Lennisheuvel en Esch.

Vanuit de grote woningopgave werken we aan de uitvoering van de Woonvisie waarbij een van de uitgangspunten duurzaam bouwen is.

Dit gaan we dit jaar doen

Zie Ruimtelijke Ontwikkeling.

Vitaal Ondernemen

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

Dit is het doel

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Vitaal Ondernemen:

- Economische aangelegenheden
- Toerisme & Recreatie
- Maatschappelijke voorzieningen
- Kunst
- Sport
- Monumentenzorg en oudheidkunde

Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Economische aangelegenheden	-810	-590	-1.046
Recreatieve voorzieningen	-528	-615	-607
Maatschappelijke voorzieningen	-648	-677	-676
Kunst	-513	-905	-637
Sport	-2.086	-2.080	-1.689
Monumentenzorg en oudheidkunde	-183	-295	-336
Totaal saldo	**-4.769**	**-5.161**	**-4.990**

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

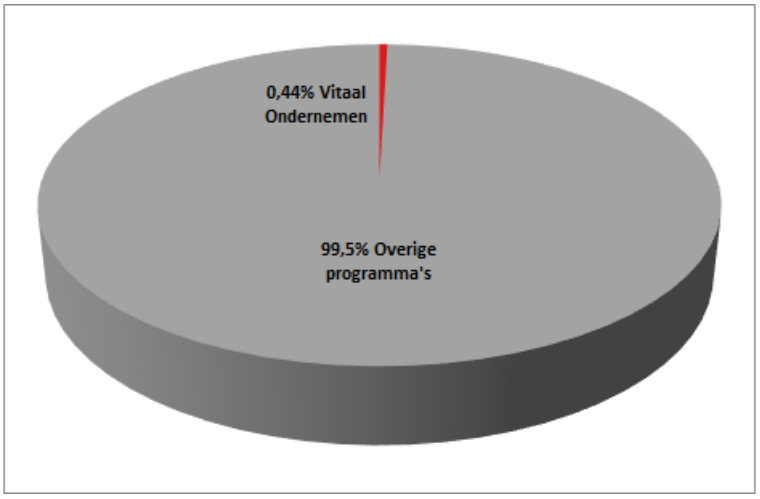

Begrote lasten van dit programma

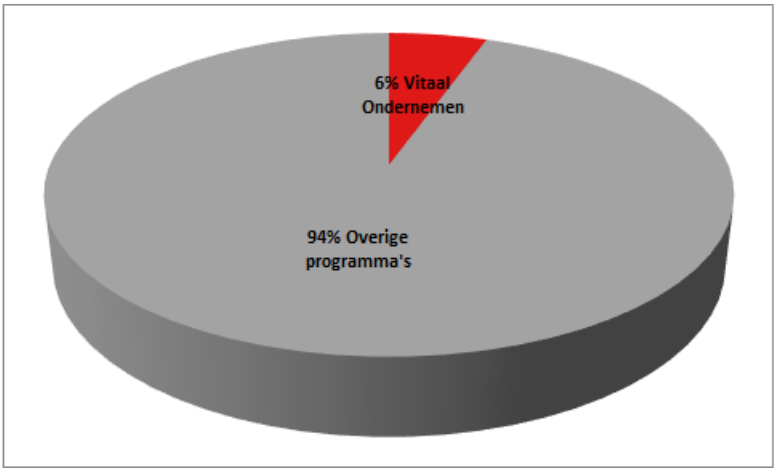

Economische aangelegenheden

Inleidende tekst

Een sterke economie is de motor van een bloeiende samenleving. We willen hierin graag een constructief meedenkende partner zijn voor de ondernemers. Met de uitbreiding van de bedrijventerreinen willen we uitnodigend zijn voor nieuwe vestigingen. Daarin gebruik makend van onze gunstige ligging aan de A2 tussen AgrifoodCapital/HAS en Brainport en TU/e in het zuiden. Aandacht ligt vooral bij duurzame en /of circulaire kwalitatief hoogwaardige bedrijvigheid. Ook het MKB, de detailhandel en horeca hebben onze aandacht, waarin concentratie en aantrekkingskracht van het kernwinkelgebied en de transformatie van aanloopstratenbelangrijke opgaven zijn. We zetten ons ook in voor de ontwikkelingen in de vrijetijdseconomie.

Wat gaan we doen:

- We zoeken naar een doeltreffende wijze van samenwerken en overleg met ondernemers (zowel voor het centrummanagement en bedrijventerrein)
- De bedrijfscontactfunctionarissen fungeren als thema-makelaars economische ontwikkeling. Samen met de economisch strategisch beleidsadviseur en de ondernemers wordt een nieuwe economische agenda opgesteld.
- We stimuleren innovatieve bedrijven en start-ups, en steunen initiatieven die ondernemers helpen zich verder te ontwikkelen en waarbij de (bij voorkeur hoogwaardige) werkgelegenheid behouden blijft of groter wordt.
- We onderhouden goede contacten in de regio,zoals met Agrifood Capital, Brainport en TU/e.
- We vinden doorontwikkeling naar circulaire economie belangrijk en ondersteunen dat bijv met Green Deals.
- Met ondernemers kijken we naar de mogelijkheden voor revitalisering en verduurzaming van bedrijventerreinen, met speciale aandacht voor Ladonk.Hierbij is er speciale aandacht voor energieopwekking (zonnepanelen op dak),benutting van warmte-energie (Rabobank datacenter en VION) en vergroening (klimaatadaptatie).
- De ontwikkeling van Vorst B wordt daadkrachtig opgepakt met een verbrede doelstelling.

- We gaan snel met Provincie en RNOB in gesprek over onze mogelijkheden voor uitbreiding van bedrijventerreinen.We streven naar 2 ha per jaar extra vanaf 2025.
- We zoeken mogelijkheden om startende en kleine ondernemers te faciliteren, bijv. huisvesting bieden in bedrijfsverzamelgebouwen.
- Ook zoeken we naar mogelijkheden voor ontwikkeling van de vrijetijds-sector, aanvullend op en ten koste van bestaande ondernemers.
- We gaan samen met ondernemers de horeca- en detailhandelsvisie evalueren en herijken.
- We werken samen met centrummanagement aan concentratie van het kernwinkelgebied en transformatie van de aanloopstraten naar een combinatie van winkelen, wonen, thuisbedrijvigheid en kantoren.
- We bieden graag ruimte voor meer activiteiten in het centrum en vragen ondernemers en landelijke winkelketens bij te dragen aan verbetering van de sfeer met attractieve gevels, gevelgroen, sfeerverlichting, evenementen, live muziek en gratis wifi.
- Renovatie van winkelcentrum Oosterhof moet snel worden uitgevoerd nu er overeenstemming is over de plannen.
- We steunen de leus “koop lokaal”.
- Voor zover dat mogelijk is en past binnen het aanbestedingsbeleid proberen we meer en vaker bedrijven uit de gemeente Boxtel offerte te vragen voor werkzaamheden, of marktconform te gunnen (bij enkelvoudige aanbestedingen).

Recreatie en toerisme

- We staan voor professionalisering en versterking van het toeristisch profiel van Beleef Boxtel.
- De zichtbaarheid van het toeristisch profiel van Boxtel vergroten.
- Een themamakelaar toerisme en recreatie geeft door het stimuleren en faciliteren van initiatieven en samenwerkingen extra swung aan de toeristische ambities van Boxtel als middelpunt van Het Groene Woud.
- Samen met de branche willen kwalitatieve goede mogelijkheden voor overnachting, voor zowel zakelijke als recreatieve gasten, vergroten.
- We willen het aanbod aan dagrecreatieve mogelijkheden verbeteren.
- Participatie in het Van Gogh Nationaal Park en Het Groene Woud.
- Verbetering van de fysieke en digitale toeristische infrastructuur.
- Duidelijke straat- en locatie-aanduiding in het buitengebied ten behoeve van de hulpdiensten.
- We bevorderen (initiatieven voor) recreatie en toerisme door nauwe samenwerking tussen gemeente, ondernemers, organisaties en verenigingen. We maken hierbij ook de verbinding naar de sectoren Kunst en Cultuur én cultureel erfgoed.
- DE combinatie van beleefbare cultuurhistorische, aantrekkelijke winkels, gezellige en gastvrije horeca, groen en aantrekkelijke actitiviteiten moeten het centrum van Boxtel,maar ook de andere dorpscentra een nieuwe impuls geven.
- Naar voorbeeld van het programma Landschap van Allure willen we voor het versterken van de kwaliteiten van Boxtel en het vergroten van het toeristisch aanbod inspelen op nieuwe kansen voor cofinanciering. Met name bij initiatieven die economie,natuur/landschap, erfgoed en leefbaarheid met elkaar verbinden en versterken.

Verantwoordelijke(n): Mariëlle van Alphen-Habraken en Désiré van Laarhoven- van Abeelen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Accountmanagement: het eerste aanspreekpunt zijn van ondernemers en ondernemersverenigingen bij vragen en problemen en het bieden van ondersteuning.
- Signaleren en agenderen van knelpunten.
- Vertegenwoordiging in de regio Noordoost Brabant / Agrifood Capital en verbinding leggen naar Brainport.
- Advisering bij projecten uit economisch oogpunt en beleidsvorming
- Het toeristisch / recreatief profileren van de gemeente Boxtel voor bezoekers volgens het toeristisch recreatief actieprogramma. Waar mogelijk in samenwerking met omliggende gemeenten.
- Uitvoering geven aan de economische agenda 2016-2021.

Centrummanagement

Het bestuur van CM heeft de taken verdeeld en zelf aangepakt. Voor de evenementen, het grootste taakveld, is er een nauwe samenwerking met Boxtel Vooruit aangegaan met als thema “Bruisend Centrum”. Hiervoor is een coördinator aangetrokken. In 2022 wordt nog steeds ingezet op “Wees loyaal, Koop lokaal” en wordt dit wederom ondersteund door activiteiten onder de noemer van “Bruisend Centrum”. De gemeente heeft hierin weer een faciliterende en meewerkende rol.

Winkelcentrum Oosterhof

In 2021 is de omgevingsvisie aangevraagd door de vereniging van eigenaren. De gemeente is aan de slag gegaan met het ontwerp van het openbaar gebied. Eind 2021 en begin 2022 zal de realisatie van de renovatie en de aanpassing van het openbaar gebied uitgevoerd worden.

Huisvesting arbeidsmigranten

De Verordening en Regeling Huisvesting Arbeidsmigranten Boxtel zijn in 2021 vastgesteld waarna de tenderprocedure is opgestart. Een aanvraag voor een arbeidsmigrantenhuisvestingsvergunning kan worden ingediend in september 2021. Daarna zal een beoordelingscommissie de stukken gaan toetsen en zal de besluitvorming over de te verlenen arbeidsmigrantenhuisvestingsvergunning eind oktober 2021 door het college plaatsvinden. Het jaar 2022 zal in het teken staan van de omgevingsvergunningprocedure(s)

Boxtel in de regio

In 2021 is het meerjarige regio-contract met de VVV beëindigd. Voor 2022 hebben we nog afspraken met de VVV voor het vermarkten van Boxtel en haar dorpen. Op regionaal gebied participeren we in Het Van Gogh Nationaal Park en Het Groene Woud. We gaan op zoek naar partners om tot een werkbare entiteit te komen om gezamenlijke doelen na te streven en projecten uit te voeren.

Beleidsakkoord

Toerisme en recreatie

2022 staat in het teken van het afronden van de nieuwe Visie op Toerisme en Recreatie voor Boxtel. Dit doen we met onze inwoners en ondernemers. De combinatie van beleefbare cultuurhistorie, aantrekkelijke winkels, gezellige en gastvrije horeca, groen en aantrekkelijke activiteiten maken Boxtel, maar ook de andere dorpscentra het bezoeken waard. We zetten volop in op verbeterslagen:

- De professionalisering en versterking van het toeristische profiel Beleef Boxtel (inclusief profilering van de dorpen) is hiervoor noodzakelijk.
- Verbetering van de fysieke en digitale toeristische infrastructuur (website, routes en onderhoud, sociale netwerken).
- We stimuleren samenwerking tussen organisaties, horeca en evenementen binnen de dorpskernen en tussen de dorpskernen onderling.
- Er wordt een verbinding gemaakt tussen recreatie & toerisme, centra van de dorpen Liempde, Lennisheuvel en Esch en cultuurhistorie.
- Dit doen we samen met een toeristisch platform wat tevens de uitvoering van de visie mee ter hand gaat nemen. Voor en door de branche.
- We willen het aanbod aan dag- en verblijfsrecreatieve mogelijkheden vergroten.

We bevorderen (initiatieven voor) recreatie en toerisme door nauwe samenwerking tussen ondernemers, gemeente, organisaties en verenigingen. Hierbij worden ook verbindingen gemaakt met de ‘sectoren’ Kunst en cultuur en Cultureel erfgoed.

Retail- en horecavisie

In 2021 is een start gemaakt met de actualisatie van de detailhandel- en retailvisie. Dit is in samenwerking met het Centrummanagement opgepakt. Op verzoek van ondernemers is besloten het te parkeren totdat er weer gezamenlijke bijeenkomsten georganiseerd mogen worden. De verwachting is dat dit in de tweede helft van 2021 weer opgepakt kan worden, waarna medio 2022 besluitvorming kan plaatsvinden.

De Kleine Aarde

Stichting De Kleine Aarde heeft een plan bij de gemeente aangeboden voor De Kleine Aarde, zijnde ‘De Plaetse Zuid’. Met dit concept wil de initiatiefnemer een bijdrage leveren aan de voedseltransitie door bestaande en nieuwe boeren actief te ondersteunen bij het maken van hun individuele businessplan met een toekomstbestendige bedrijfsvoering: natuur gedreven, sociaal verbonden en economisch gedragen. Zij trekken daarbij samen op met specialisten, burgers, wetenschappers, kunstenaars, financiers en ketenpartners. De Plaetse Zuid ziet in De Kleine Aarde een meer dan geschikte locatie om dit plan tot bloei te laten komen. De doelstelling van De Plaetse past in de duurzame ambitie die de gemeente voor de invulling van De Kleine Aarde gesteld heeft. In 2021 is gewerkt aan een verdere uitdieping van dit plan. Bij een voldragen plan, zal per 1 januari 2022 gestart worden met De Plaetse Zuid op De Kleine Aarde.

Dit kost het

Economische aangelegenheden	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	42	583	51
Lasten	852	1.172	1.098
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-810**	**-590**	**-1.046**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-810**	**-590**	**-1.046**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Economische aangelegenheden	-590	-1.046	-457

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gesteld tot een totaalbedrag van € 105.000 voor verbinding Esch met kernen en subsidie gevelbeleid.
- In 2021 is een eenmalige subsidie van de provincie van € 531.000 begroot voor het project Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg.
- is in 2022 de besparing op de evenementenkalenders vervallen (€ 9.000) en zijn budgetten doorgezet van 2021 naar 2022 (€ 20.000).

De overige afwijkingen (€ 2.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD en administratieve mutaties.

Recreatieve voorzieningen

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen en Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Kermissen

- We dragen zorg voor een aantrekkelijke, gevarieerde kermis in Boxtel en Liempde tegen redelijke ritprijzen. De kermis is onderdeel van een aantrekkelijk centrum waar ook de centrumondernemers voordeel bij hebben.
- Op de kermis in Boxtel wordt voor bezoekers met autisme, ADHD, epilepsie of hoog gevoeligheid op de zondag van 12.00 uur tot 14.00 uur prikkelarm gedraaid. Gedurende die periode wordt geen geluid geproduceerd en zijn de lichteffecten gedempt. Zo kan ook deze doelgroep van de kermis genieten.

Speelvoorzieningen

- We dragen zorg voor een gevarieerd aanbod qua leeftijden, speelwaarden, omvang terrein en uitstraling.
- We bieden een gevarieerd aanbod van veilige speelvoorzieningen op bereikbare afstand voor iedereen van 0 tot 99 jaar.
- We streven naar het juiste aanbod voor de juiste doelgroep op de juiste plek. Bij ongewijzigd beleid en areaal is het huidige budget toereikend.
- We stellen een nieuw speelbeleid en speelruimteplan op waarbij we ruimte bieden voor particuliere initiatieven.

- De kwaliteit en veiligheid van speeltoestellen en terreinen volgen uit de jaarlijks verplichte hoofdinspectie. Hieruit volgt de prioriteit voor reparatie, herstel of vervangingen die we vervolgens uitvoeren. De speeltoestellen worden qua veiligheid getoetst aan het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS).

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Aantal speeltoestellen	558	601	601	601
Aantal speeltuin locaties	94	103	103	103
Aantal kermissen	2	3	3	3
Aantal attracties	0	42	52	52

- Vanaf 2021 zijn naast de kermis ook 7 speellocaties en 43 speeltoestellen uit Esch toegevoegd.

Toelichting:

Speelvoorzieningen

- Het huidig areaal aan speelterreinen en speeltoestellen wordt in stand gehouden en zal het beheer en onderhoud op de huidige wijze gecontinueerd. Er zijn geen plannen voor uitbreiding van terreinen en speeltoestellen binnen de bestaande arealen.

Kermissen

- Door Covid'19 zijn in 2021 in afgeslankte vorm kermissen gerealiseerd.
- In 2022 wordt er vanuit gegaan dat hieraan weer volgens de reguliere wijze invulling gegeven kan worden.

Dit kost het

Recreatieve voorzieningen	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	0	61	61
Lasten	533	676	667
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-532**	**-615**	**-607**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	5	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**5**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-528**	**-615**	**-607**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Recreatieve voorzieningen	-615	-607	9

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 is voor de spiegeltent Stapelen een eenmalig budget beschikbaar van € 14.000.

Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen te melden.

Maatschappelijke voorzieningen

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Ondersteunen van en overleggen met maatschappelijke organisaties in het traject van de ontwikkeling van gemeenschapsfuncties en gemeenschapshuizen.
- Ondersteunen van de Kinderboerderij bij de duurzaamheids- en milieueducatie voor vooral jonge kinderen. Wij volgen de versterking van de ontmoetingsfunctie voor ouderen bij de Kinderboerderij met belangstelling.

Beleidsakkoord

- We gaan met gemeenschapshuizen in overleg over de toekomstige functies per gemeenschapshuis in relatie met de behoeften en andere voorzieningen in dorp en wijk. Hierbij wordt ook nadrukkelijke de financiële situatie besproken.

- In samenspraak met betrokkenen spelen we in op kansen voor het opwaarderen van de ‘hartjes in de wijk’.
- We pakken deze opdracht projectmatig op en betrekken hierbij de uitgangspunten zoals geformuleerd in de nota Gemeenschapsfuncties en gemeenschapshuizen waaronder ook de Kinderboerderij. We combineren dit met een inventarisatie van de gemeenschapsfuncties en het gemeentelijk vastgoed. De nota die in augustus 2020 aan uw raad is gepresenteerd maar waarover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden dient als startpunt en wordt uitgebreid en aangepast.

Dit kost het

Maatschappelijke voorzieningen	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	36	34	33
Lasten	690	716	713
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-654**	**-682**	**-681**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	6	5	5
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**6**	**5**	**5**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-648**	**-677**	**-676**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Maatschappelijke voorzieningen	-677	-676	1

Er zijn geen noemenswaardige verschillen te melden.

Kunst

Verantwoordelijke(n): Hans Heesen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We dragen bij aan het onderhouden van een gemeenschap waarin we blijvend kunnen genieten van de culturele en kunstzinnige tradities uit het verleden.
- We staan open voor eigentijdse uitingen van kunst en cultuur, waarbij verbreding en vernieuwing een noodzaak zijn om aantrekkelijk te blijven voor de bestaande en nieuwe cultuurparticipanten.
- Ondersteunen van de nieuwe generatie culturele en kunstzinnige makers; zij zijn hybride, innoverend en weten zowel traditioneel als nieuw publiek aan te spreken.
- We stimuleren onze gesubsidieerde partners om deze punten op te nemen in hun instellingenbeleid met als doel toekomstbestendig te blijven.
- We onderhouden eigen kunstwerken in de openbare ruimte en bieden een groter podium aan onze eigen kunstwerken die opgeslagen zijn in het gemeentelijk kunstdepot.
- We continueren de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) en de regeling voor de Muziekvouchers.

Beleidsakkoord

- We ondersteunen organisaties en locaties bij het werven van vrijwilligers, informeren over financieringsmogelijkheden en beschikbare subsidies. We hebben een open oor voor vernieuwing van cultuurbeleid.
- Communicatie en promotie van het gehele culturele aanbod vindt plaats onder de vlag van Beleef Boxtel, in samenwerking met Gastvrij Liempde, Natuurlijk Lennisheuvel en Esch, de glimlach van Brabant. We sluiten aan bij bestaande overlegstructuren als het Centrummanagement.
- Er is een verkenning uitgevoerd om zicht te krijgen op de kansen en condities voor een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening in Boxtel die idealiter deel moet gaan uitmaken van een sociaal cultureel centrum in Boxtel waarin ook andere functies een plek krijgen.

Dit kost het

Kunst	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	26	0	0
Lasten	539	905	637
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-513**	**-905**	**-637**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-513**	**-905**	**-637**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Kunst	-905	-637	268

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is voor corona-steunpakketten een eenmalig budget van € 289.000 beschikbaar gesteld.
- Bij de uitwerking van het beleidsakkoord is voor het actualiseren van het kunst- en cultuurbeleid voor 2022 een raming van € 25.000 opgenomen.

De overige afwijkingen (€ 4.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD en administratieve mutaties.

Sport

Verantwoordelijke(n): Hans Heesen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Sportstimulering

- Via de regeling combinatiefuncties faciliteren en ondersteunen we de doelgroep tot 18 jaar via de samenwerking tussen partijen op het gebied van sport, onderwijs, gezondheid en cultuur.
- We ondersteunen en faciliteren sporten voor mensen met een beperking via de reguliere sportverenigingen en matchen van vraag en aanbod.

Binnensportaccommodaties

- Op basis van de bezettingsgraad in de sporthallen, bepalen we of er voldoende aanbod is voor scholen en verenigingen. We maken hiervoor een integrale afweging van het binnensportaanbod.

Buitensportaccommodaties

- De normeringen van de individuele sportbonden vormen het uitgangspunt voor het kader waaraan we alle individuele sportverenigingen toetsen. Gemeente en verenigingen vinden elkaar hierin via de permanente dialoog.
- We maken een nul-meting en stellen een meerjarenonderhoudsplan op voor de buitensportaccommodaties.

Zwemvoorziening

- De zwemvoorzieningen Dommelbad en de Langspier zijn de basis waar inwoners en sportverenigingen terecht kunnen. We maken afspraken met partijen om de beheersverantwoordelijkheden voor deze voorzieningen te realiseren.

Beleidsakkoord

- We vertalen het maatschappelijk belang van sport, educatie en opvoeding naar sportgerelateerde projecten, zoals het Jeugdsportfonds en het project Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).
- We ijveren voor een beperkte herontwikkeling van het terrein van De Braken, met langjarig behoud van de maatschappelijke functie van het indoor sportcentrum.
- We gaan in gesprek met alle betrokkenen van Het Dommelbad omdat het zwembad een steeds grotere regiofunctie krijgt. De lasten komen nu geheel voor rekening van de gemeente Boxtel en dat vinden we gelet op onze financiële situatie onwenselijk.

Dit kost het

Sport	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	371	246	207
Lasten	2.535	2.381	1.948
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-2.164**	**-2.136**	**-1.740**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	78	56	51
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**78**	**56**	**51**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-2.086**	**-2.080**	**-1.689**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Sport	-2.080	-1.689	391

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- Invulling van de taakstelling op onderhoud grasvelden (€ 52.000) wordt niet in 2021 gerealiseerd. De structurele effecten vanuit deze taakstelling (2022 en volgende jaren) zijn gehandhaafd. Ook is er, vanuit bijstelling van de exploitatiebijdrage aan het zwembad (in verband met inrichting), € 49.000 eenmalig beschikbaar gesteld in 2021.
- De taakstelling (€ 250.000) op de exploitatiebijdrage van het zwembad is structureel ingebed vanaf 2022.

De overige afwijkingen (€ 40.000) hebben betrekking op de kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties, mutaties voorzieningen en/of mutaties reserves.

Monumentenzorg en oudheidkunde

Verantwoordelijke(n): Désiré van Laarhoven-van Abeelen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We beschermen het bestaande gebouwde erfgoed doordat bij verbouwing en restauratie omgevingsvergunningen nodig zijn. De monumentencommissie heeft bij vergunningaanvragen een adviesrol vanuit haar deskundigheid.
- Met de invoering van de Omgevingswet werken we toe naar een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit waarin de advisering over ten minste monumenten en Welstand integraal plaatsvindt.
- Waar mogelijk beschermen we panden uit de Wederopbouwperiode (1940-1965) door deze bijvoorbeeld aan te wijzen als gemeentelijke monumenten.
- Met de komst van Esch hebben we de verantwoordelijkheid over een extra 12 Rijks- en 37 gemeentelijke monumenten.
- Het archeologisch erfgoed beschermen we door het opnemen van dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan conform het archeologiebeleid.
- Als lid van de gemeenschappelijke regeling Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) is de zorg voor het beheer van het oude gemeentelijke archief gewaarborgd.
- Erfgoed verbinden aan het toeristische profiel van Boxtel

Dit kost het

Monumentenzorg en oudheidkunde	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	0	0	0
Lasten	183	295	336
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-183**	**-295**	**-336**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-183**	**-295**	**-336**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Monumentenzorg en oudheidkunde	-295	-336	-41

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is voor het aanwijzen van monumenten uit de wederopbouwperiode een eenmalige budget beschikbaar gesteld van € 19.000.
- Vanuit de uitwerking van het beleidsakkoord is vanaf 2022 € 60.000 structureel geraamd voor:
    - Cultureel erfgoed als maatschappelijke opgave € 20.000.
    - De basis van bestaand erfgoedbeleid wordt gehandhaafd € 30.000.
    - Stimuleren en faciliteren van projecten Boxtels cultureel erfgoed € 10.000.

Meewerkend Bestuur

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

Na de introductie van het merk Meewerkend Boxtel in 2015 achten wij de tijd rijp voor doorontwikkeling. Het credo past prima bij het creëren van een klimaat waarin inwoners zelf de verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving kunnen nemen.
Burgerparticipatie biedt mogelijkheden de kracht van bewoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen te benutten. Interactief vanaf start van processen samen aan de slag, waarbij de gemeente duidelijke kaders stelt en verwachtingen managet. Goed verwachtingenmanagement is de basis voor succesvolle participatie. De frisse blik van jongeren en de ervaring van ouderen in plannen worden betrokken. Door nog meer los te laten kan in geschikte situaties naar overheidsparticipatie worden overgegaan, waarin de burger trekker is en de gemeente faciliteert. Het faciliteren van bewonersinitiatieven is een belangrijke rol van de wijkmakelaars.
Met als stijl:
“Ja, dat kan onder deze voorwaarden…”. Het voorbeeld van de attitude die we graag in de hele organisatie terugzien. Ook op thematisch vlak zouden analoog hier aan beleidsambtenaren met goed empathisch vermogen “thema-makelaars” kunnen zijn.
Wijkorganen en kernen zouden, in samenspraak met de wijkmakelaars, meer zeggenschap over hun budgetten moeten krijgen.
Alle wethouders dragen in hun portefeuillehouders Meewerkend Boxtel uit, de burgemeester heeft hierin de coördinerende eindverantwoordelijkheid. Wethouders zijn benaderbaar en zichtbaar in contact met bewoners. We willen geen onnodige, maar wel duidelijke regels. In het kader van integriteit past ook het zorgvuldig behandelen van klachten. Inwoners moeten hiervoor lokaal goed terecht kunnen.
Het lokaal bestuur is continu in beweging. Inwoners, ondernemers en instellingen willen en krijgen steeds meer en vaker invloed op hun eigen (leef)omgeving. Ze nemen ook zelf initiatieven om te participeren. Een modern meewerkend bestuur staat hier voor open en stimuleert dit.
Meewerkend Boxtel staat voor het creëren van een klimaat waarin burgers zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving en er veel ruimte is voor burgerparticipatie. Het geeft kracht aan bewoners, maar ook aan bedrijven en maatschappelijke instellingen. We staan in contact met bewoners, denken mee en faciliteren nieuwe initiatieven die bijdragen aan een gemeente waar het fijn wonen, werken en recreëren is.
Wijkmakelaars vormen een belangrijke spil in het faciliteren van nieuwe initiatieven. Het succes van de wijkmakelaars krijgt een vervolg op andere terreinen, we wijzen daarom ook thema-makelaars aan.

Goed leven en werken
Vanuit MijnGemeenteDichtbij draagt de ambtelijke organisatie bij aan goed leven en werken in onze gemeente. We voeren gezamenlijk taken uit voor en met onze inwoners en (maatschappelijk) ondernemers. Het duurzaam verbeteren van de samenredzaamheid, veiligheid, leefbaarheid en vitaliteit is wat we willen bereiken.

Dit doen we door de dialoog aan te gaan met onze klanten. Daarom is het belangrijk om ons door te ontwikkelen naar een communicatief vaardige organisatie. Met alle communicatie geven we namelijk invulling aan ons merk. Maken we onze merkbelofte waar. We staan open voor iedereen, voeren graag een goed gesprek en kijken binnen de mogelijkheden die we hebben, hoe we kunnen meewerken.

Veiligheid
Onder het motto ‘Aanpakken en niet wegkijken’ maken we werk van de toenemende dreiging van (drugs)criminaliteit, drugs- en drankmisbruik, overlast, ondermijnende activiteiten en integriteit. We streven naar meer toezicht op straat, maar zien ook voordelen in preventie en voorlichting die criminaliteit en overlast kunnen voorkomen.
We streven naar een gezonde financiële positie. Dat stelt ons namelijk in staat om onze taken voor de inwoners van Boxtel te vervullen én biedt ons ook kansen om een economisch sterk en duurzaam Boxtel te realiseren.
Zó draagt dit programma bij aan meewerkend Boxtel.

Dit is het doel

Meer verbinding met onze inwoners
De huidige tijd is er een van ‘samen doen’. Dat betekent samen nadenken aan het begin van belangrijke processen. Samen kijken naar wat kan, uitgaand van de mogelijkheden die er zijn. Maar het vervolgens ook doen, door samen de uitvoering op ons te nemen.
Inwoners nemen daarmee ook zelf de verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving. We gaan in geschikte situaties over naar overheidsparticipatie, waarin de inwoner het voortouw neemt en de gemeente faciliteert. Wethouders zijn benaderbaar en zichtbaar in contact met inwoners. We willen geen onnodige, maar wel duidelijke regels.

Participatie en communicatie
We houden burgerparticipatie hoog op de agenda om aan te geven hoe belangrijk wij de verbinding met onze inwoners vinden. Daar hoort ook bij dat we de dialoog met onze inwoners verder gaan veranderen in 2022. Dat doen we vanuit een vastgesteld participatiebeleid, waarin uitgewerkt is hoe we participatie van inwoners, bedrijven en instellingen op een goede manier organiseren. Dit vraagt een andere manier van werken, zowel van de gemeente als van samenwerkingspartners.
Daarnaast willen wij bereiken dat onze inwoners weten waar ze moeten zijn voor informatie, met hun vragen én hun klachten. Wij gebruiken daarvoor zowel online als offline kanalen. De online kanalen worden voortdurend doorontwikkeld en regelmatig getoetst op toegankelijkheid. Zo zorgen we ervoor dat iedereen toegang heeft tot onze communicatie.

Veiligheid
Iedere inwoner heeft recht op een veilige leefomgeving. Aanpak van ondermijning is een landelijk speerpunt, maar we zullen het lokaal verder invullen en tot uitvoering brengen. Naast meer toezicht op straat, ligt onze rol vooral bij preventie en voorlichting. Dit richt zich met name op de criminaliteit en overlast.
We streven naar een gezonde financiële positie binnen onze beleidsperiode. Niet alleen kunnen we dan onze taken voor de inwoners van Boxtel naar behoren uitvoeren, ook kunnen we een economisch sterk en duurzaam Boxtel realiseren. Dit geeft dan de gewenste extra (woon)kwaliteit voor onze inwoners.

Financiën
De lokale belastingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente om alle taken goed uit te kunnen voeren en het gewenste voorzieningenniveau in stand te houden. Boxtel scoort op het gebied van lokale gemeentelijke lasten (OZB, rioolrechten, afvalstoffenheffing) een gemiddeld niveau.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Meewerkend bestuur:

- Bestuur
- Basisregistraties
- Openbare orde en veiligheid
- Algemene dekkingsmiddelen
- Algemeen budgettair

Dit grote project draagt bij aan het programma Meewerkend Bestuur:

- Herindeling Haaren

Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Bestuur	-5.767	-5.005	-4.729
Basisregistraties	-1.242	-1.340	-1.352
Openbare orde en veiligheid	-2.372	-2.822	-2.963
Algemene dekkingsmiddelen	9.192	9.679	9.827
Algemeen budgettair	59.435	62.119	58.341
Herindeling Haaren	-243	-454	-195
Totaal saldo	**59.002**	**62.177**	**58.929**

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

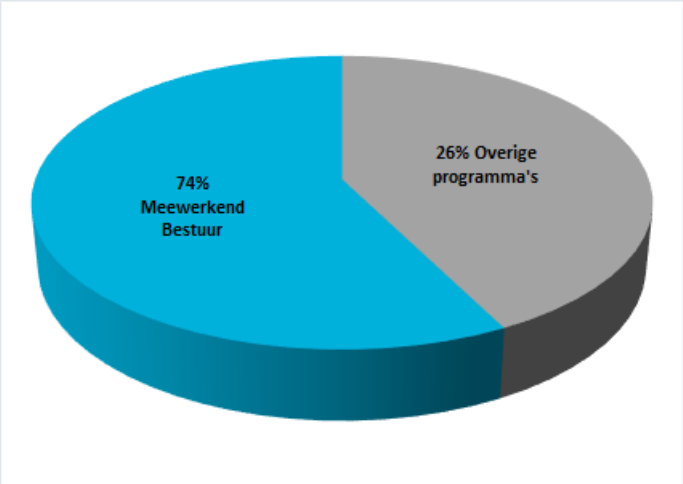

Begrote lasten van dit programma

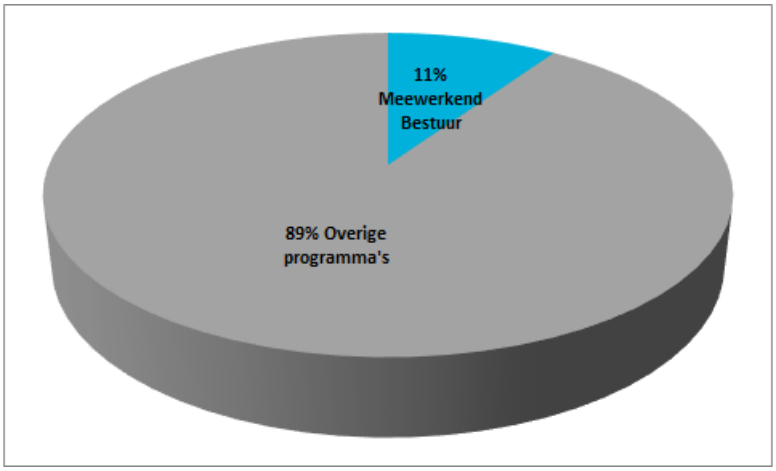

Bestuur

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden, Mariëlle van Alphen-Habraken, Désiré van Laarhoven-van Abeelen, Wim van der Zanden, Hans Heesen en Fred van Nistelrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We zetten ons merk meewerkend boxtel op de kaart door blijvend aandacht te geven aan 'meewerken' binnen ons dagelijks werk en in projecten.
- We willen weten wat er leeft in onze gemeenschap, zodat we hierop kunnen inspelen. De wijkmakelaars bouwen en onderhouden daarom een netwerk in de dorpen en wijken. De wijkorganen en dorpsraden hebben hierin een belangrijke rol. Tevens ondersteunen en faciliteren zij initiatieven vanuit de bevolking. Daarbij sturen we op continuïteit en duurzaamheid.
- We zorgen voor begrijpelijke en tijdige communicatie met onze inwoners, maatschappelijke instellingen, ondernemers en de pers. De klantvraag (opgehaald vanuit partners en sociale media) en het voeren van de dialoog staat hierbij centraal. Dit alles doen we vanuit ons merk.
- We introduceren thema-makelaars.

Beleidsakkoord

Wet open overheid (Woo)

De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Woo. De wet beoogt de hele overheid transparanter en toegankelijker te maken. De

verwachting is dat de wet in het voorjaar van 2022 in werking treedt. Voor de implementatie en borging van de nieuwe wet is budget vanuit de algemene uitkeringen beschikbaar gesteld vanaf 2022. De definitieve gevolgen hiervan worden verwerkt via de 2e Bestuursrapportage van 2021.

Participatiebeleid
Participatie van inwoners is niet alleen vanuit de Omgevingswet, maar ook vanuit een meewerkend bestuur een belangrijk onderwerp. We willen de inbreng van inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen volgens uniforme kaders laten verlopen, waarbinnen er mogelijkheden zijn voor maatwerk. Zodat zij zich niet alleen gehoord worden, maar er ook daadwerkelijk (voor zover mogelijk) iets met hun inbreng gedaan wordt.
We vinden het belangrijk dat hiervoor niet alleen een nieuw beleid komt met vastgestelde kaders voor die participatie, maar dat dit beleid ook wordt geïmplementeerd in de hele organisatie. Het opstellen en borgen van het participatiebeleid is een leerproces waarin meerdere partijen zoals gemeenteraad, college, maar ook externe samenwerkingspartners een belangrijke rol hebben.
We verwachten hier meerdere jaren en concrete pilots voor nodig te hebben.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
Onderzoek Nulmeting dienstverlening	-	Nulmeting binnen MGD Next Level	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Dit kost het

Bestuur	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	1.093	201	156
Lasten	5.914	5.206	4.885
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-4.821**	**-5.005**	**-4.729**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	946	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**-946**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-5.767**	**-5.005**	**-4.729**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Bestuur	-5.005	-4.729	276

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 zijn eenmalige budgetten beschikbaar gesteld van € 373.000:

- Verkiezingen: organiseren van de Tweede Kamerverkiezingen; het budget is extra verhoogd met € 47.000 (i.v.m. te nemen maatregelen Covid-19);
- Inhuurkosten voor het project kerntakendiscussie (KTD) € 33.000;
- Re-integratietrajecten € 55.000;
- Extra bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij (MGD) in verband met project doorontwikkeling € 165.400;
- Projectgelden "vergroening Mijlstraat" € 44.000;
- Werkzaamheden coalitiebesprekingen € 15.000 en budget € 13.000 voor deelname "waar staat je gemeente".

Voor 2022 zijn de structurele uitgaven verhoogd door:

- Bijdrage MijnGemeenteDichtbij met €74.000 op basis van de begroting 2022 van MGD;
- Uitwerking beleidsakkoord voor een bedrag van € 99.000 voor het project Burgerparticipatie.

In 2022 worden er geen verkiezingen georganiseerd (€ 43.000).
De overige afwijkingen (een voordeel van € 33.000) hebben betrekking op kapitaallasten, toerekening MGD, administratieve mutaties en mutaties reserves.

Basisregistraties

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Het juist, volledig en actueel verwerken en waar nodig (pro)actief controleren van persoonsgegevens (geboorten, huwelijken, echtscheidingen, verhuizingen, wonen, overlijden, etc.) en gegevens zoals adressen, gebouwen, wegen, waterlopen, terreinen en spoorlijnen.
- Identificeren, controleren en verstrekken van bewijzen en verklaringen.
- De gemeente geeft uitvoering aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit en mogelijke adresfraude waardoor de kwaliteit van de Basis Registratie Persoonsgegevens nog verder toeneemt.
- De (digitale) werkprocessen worden waar nodig aangepast zodat een hoge kwaliteit wordt geborgd.
- De gemeente is bronhouder van de basisregistratie Woz, de geregistreerde informatie wordt beschikbaar gesteld via de Landelijke Voorziening Woz (LV Woz). In de LV Woz zijn onder andere de woz-waarde, de kadastrale aanduiding, adresgegevens en belanghebbende gegevens opgenomen.
- Door het uitvoeren van jaarlijkse zelfevaluaties (ENSIA) controleren we de kwaliteit van ons werk. Dit wordt jaarlijks apart gerapporteerd.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:
Jaarlijks worden ENSIA zelfevaluaties uitgevoerd.

Dit kost het

Basisregistraties	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	281	484	484
Lasten	1.523	1.825	1.836
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-1.242**	**-1.340**	**-1.352**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-1.242**	**-1.340**	**-1.352**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Basisregistraties	-1.340	-1.352	-12

Er zijn geen noemenswaardige verschillen te melden.

Openbare orde en veiligheid

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Bevolkingszorg: voorbereiden op en uitvoeren van hulp in geval van rampen en crises. Ook het beheersbaar houden van risico's op dit vlak, zoals incidenten op het gebied van de openbare orde en veiligheid en bij grote evenementen.
- Casuïstiek en advies op gebied van zorg en veiligheid. Hierbij ligt de focus op jeugd. We verschuiven de manier van werken van repressie naar preventie.
- Meewerken aan de integrale aanpak van ondermijning, waarbij de focus ligt op bewustzijn in de maatschappij. Daarnaast adviseren we in concrete situaties.

Beleidsakkoord

- We bevorderen de inzet van "meer blauw" (politie en boa's). We beseffen dat wij geen invloed hebben op de personele inzet van de politie. We blijven in gesprek met de politie en denken mee in oplossingen. Met betrekking tot de zichtbaarheid van de boa's wordt ingezet op een verdubbeling van de boa capaciteit met ingang van 1 januari 2022.
- We intensiveren de aandacht op preventie en voorlichting ten aanzien van criminaliteit en overlast drank/drugsmisbruik, hangjeugd en verwarde personen. Dit doen we middels bestaande overlegstructuren tussen zorg, jeugd en veiligheid op operationeel, tactisch, strategisch en bestuurlijk niveau. De nadruk ligt op een preventieve aanpak. Met betrekking tot de voorlichting pakken wij dit integraal op met in- en externe partners.

- Vroegtijdige signalering is een voorwaarde om preventief te kunnen werken. Wij zetten hier het project Bondgenoten voor in. Dit programma is gericht op verbinding met sleutelfiguren in de wijken en dorpen en zorgt voor samenwerking met politie, gemeente en inwoners. Dit past goed bij het wijkgericht werken.
- We geven specifieke aandacht aan (financieel) kwetsbaren. Deze groep mensen zijn extra gevoelig voor criminele activiteiten en of geld. Met in- en externe partners wordt er preventief informatie gegeven, en bewustwording verbeterd.
- We onderzoeken uitbreidingsmogelijkheden voor cameratoezicht in het centrum van Boxtel. We zijn hierbij afhankelijk van de noodzaak en juridische en financiële haalbaarheid.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2020	Verwachting 2021	Doel 2022	Doel 2026
De organisatie is voorbereid op een ramp en/of crisissituatie.	Nee	Personeel met een rol in de crisisorganisatie hebben een basistraining gevolgd.	De organisatie enthousiasmeren voor een rol in de crisisorganisatie.	De organisatie is getraind op een ramp en/of crisissituatie.
De afdelingen die regelmatig in contact staan met de inwoners zijn getraind op awareness op het gebied van ondermijning en zorg en veiligheid.	Nee	Kennismaking op het gebied van ondermijning d.m.v. gastsprekers.	Basisbrede awareness op het gebied van ondermijning en zorg en veiligheid. d.m.v. 1x per jaar een themaweek.	De afdelingen zijn in staat om vroegtijdig signalen te herkennen en te melden bij de juiste instanties. Zodat er een preventieve werking ontstaat.

Dit kost het

Openbare orde en veiligheid	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	19	26	26
Lasten	2.391	2.847	2.989
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-2.372**	**-2.822**	**-2.963**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-2.372**	**-2.822**	**-2.963**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Openbare orde en veiligheid	-2.822	-2.963	-142

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is een eenmalig budget beschikbaar gesteld van € 13.000 voor de verhoging van de bijdrage aan het Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC).
- Voor 2022 zijn structureel de uitgaven verhoogd met € 48.000 voor uitwerking beleidsakkoord voor o.a. 'Specifieke aandacht aan (financieel) kwetsbaren, crimineel geld.'
- Bijdrage Veiligheidsregio: overeenkomstig eerdere besluitvorming wordt de bijdrage vanaf 2022 structureel verhoogd met € 109.000 voor de realisatie van de hoofd- en nevenvesting (raad: 19 maart 2019) en reguliere prijsindexering.

De overige afwijkingen (€ 2.000) hebben betrekking op kapitaallasten en toerekening MGD.

Algemene dekkingsmiddelen

Verantwoordelijke(n): Hans Heesen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We gaan aan de slag met het versterken van onze financiële positie.
- Hier hoort een passende lokale belastingdruk bij waarbij we streven naar maximaal een trendmatige ontwikkeling.
- Voor de financiering van onze netto uitgaven geldt als uitgangspunt om allereerst de maximale ruimte onder de kasgeldlimiet in te zetten voordat een eventuele keuze wordt gemaakt voor financiering via de kapitaalmarkt.

Beleidsakkoord

Met gerichte maatregelen werken we aan een verbetering van de financiële positie van onze gemeente. Dit willen we bereiken in 2024 zodat in deze bestuursperiode ook ruimte komt voor het realiseren van onze ambities.
We streven naar een financiële positie waarbij we gemiddeld scoren ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten.
Hierbij houden we rekening met de belastingdruk voor onze inwoners en bedrijven.
Uitgangspunt hierbij is dat we de lokale lasten in beginsel niet méér verhogen dan de inflatie.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:
In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing worden een vijftal kengetallen opgenomen die inzicht geven in de (ontwikkeling van de) financiële positie.

Dit kost het

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	8.913	9.618	9.542
Lasten	-279	-61	-286
Saldo voor bestemming x € 1.000	**9.192**	**9.679**	**9.827**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**9.192**	**9.679**	**9.827**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Algemene dekkingsmiddelen	9.679	9.827	148

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is de precariobelasting, voor zover deze betrekking heeft op terrassen verminderd tot € 0. In 2022 is de structurele opbrengst van € 18.000 weer regulier begroot.
- In verband met een renteherziening van een vaste geldlening dalen de rentekosten vanaf 2022 met € 71.000.
- Voor 2022 zijn de structurele OZB-inkomsten verhoogd met € 299.000 vanwege actualisatie van het woningbouwprogramma en indexering van de opbrengsten.
- De overige afwijkingen (een nadeel van € 240.000) hebben betrekking op kapitaallasten en administratieve mutaties (i.v.m. een lagere rekenrente voor kapitaallasten; hierdoor worden andere producten minder belast met rentekosten).

Algemeen budgettair

Verantwoordelijke(n): Hans Heesen

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Periodiek wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële positie van onze gemeente via de Planning&Control documenten (begroting, jaarrekening, kadernota en bestuursrapportages).
- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is onze grootste inkomstenbron. Via de periodieke circulaires hebben we hier inzicht in en vertalen we de ontwikkelingen in onze begroting.

Beleidsakkoord

Veel gemeenten staan net als Boxtel onder druk. We hebben een gezamenlijk belang om zowel in de richting van de VNG, onze belangenbehartiger, als de regering hiervoor continu aandacht te vragen, Er zijn zorgen dat de toekomst weinig perspectief biedt op verlichting vanuit het Rijk. Denk hierbij aan de herijking gemeentefonds in 2023, de financiering jeugdzorg, de opschalingskorting vanaf 2022 en de structurele effecten van Corona.
We nemen onze financiële zorg zeer serieus en streven naar een gezonde financiële positie binnen onze beleidsperiode.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:

Voor dit product zijn geen indicatoren van toepassing anders dan de genoemde periodieke P&C rapportages.

Dit kost het

Algemeen budgettair	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	58.975	62.978	58.057
Lasten	0	480	347
Saldo voor bestemming x € 1.000	**58.975**	**62.499**	**57.710**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	4.065	2.427	476
Storting in reserves	3.605	2.465	148
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**460**	**-39**	**329**
Saldo na bestemming x € 1.000	**59.435**	**62.119**	**58.341**
Exploitatie resultaat	**0**	**341**	**-302**

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2022 - begroting 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Algemeen budgettair	62.119	58.341	-3.778

Het exploitatieresultaat is het vrij besteedbare begrotingssaldo.
De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:

- In 2021 is voor de gevolgen van corona op dit product een eenmalig (nog te bestemmen) budget van € 750.000 beschikbaar vanuit de compensatiepakketten. Dit budget is beschikbaar gesteld door het Rijk via de uitkering uit het gemeentefonds.
- De uitkering uit het gemeentefonds is in 2022 € 4,9 miljoen lager dan in 2021. De belangrijkste reden hiervoor is het toepassen van het zogenaamde woonplaatsbeginsel vanaf 2022. De uitkering wordt hiervoor met € 3,8 miljoen verlaagd. Om deze reden is ook het budget voor jeugdzorg voor dit bedrag verlaagd (zie product jeugdzorg). Voor een verdere toelichting op de ontwikkeling van het gemeentefonds wordt verwezen naar de eerste bestuursrapportage 2021 (raad 13 juli 2021).
- Voor 2022 is voor het begrotingssaldo en enkele stelposten (met name areaaluitbreiding en prijsindexering) per saldo € 199.000 minder beschikbaar dan in 2021. De belangrijkste factor hierin is het gedaalde begrotingssaldo. Een toelichting op het verloop van het begrotingssaldo en de stelposten is opgenomen in het hoofdstuk Financiële toelichting, paragraaf 'Stand van zaken te realiseren taakstellingen en restant stelposten'.
- De overige afwijkingen (een voordeel van € 444.000) hebben betrekking op administratieve mutaties en mutaties reserves. De reservemutaties hebben voor het overgrote deel een incidenteel karakter voor 2021.

Project programma Meewerkend Bestuur

Onder het programma Meewerkend Bestuur valt het volgende project:

- Herindeling Haaren

Herindeling Haaren

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden

Dit is het doel

Met ingang van 1 januari 2021 is de gemeente Haaren opgehouden te bestaan en is het dorp Esch onderdeel geworden van de gemeente Boxtel. Ten behoeve van de herindeling ontvangt de gemeente financiële middelen vanuit het rijk. Deze middelen worden ingezet ten behoeve van de invlechting van het dorp Esch in onze gemeente. Daarnaast kunnen deze middelen worden ingezet om eventuele nadelige financiële gevolgen op te vangen.

Dit gaan we dit jaar doen

In 2021 is op basis van een eerste inschatting de begroting aangepast voor de invlechten van de kern Esch. In de eerste jaren na de herindeling monitoren we de financiële gevolgen.

Dit kost het

Herindeling Haaren	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022
Baten	0	0	0
Lasten	243	454	195
Saldo voor bestemming x € 1.000	**-243**	**-454**	**-195**
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming x € 1.000	**-243**	**-454**	**-195**

Financiële toelichting

Product (verschil 2022 - 2021) x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022	Verschil
Herindeling Haaren	-454	-195	259

De belangrijkste verschillen worden hier toegelicht:
In 2021 is in het kader van de herindeling (Wet algemene regels herindeling Ahri) in de begroting een bedrag opgenomen van € 389.000. Daarnaast is vanuit 2020 een bedrag van € 65.000 overgeheveld.
Vanaf 2022 tot en met 2024 is hiervoor jaarlijks nog een bedrag van € 195.000 beschikbaar. Budget is gebaseerd op de middelen die we hiervoor ontvangen via de algemene uitkering.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleidende tekst

In het beleidsakkoord 2021-2026 staat dat Boxtel uitgaat van een terughoudende ontwikkeling van OZB en lokale lastendruk. De lokale belastingen vormen naast de algemene uitkering een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente om alle verplichte en beleidsvrije taken goed uit te kunnen voeren en het gewenste voorzieningenniveau in stand te houden.
Uitgangspunt is dat deze niet meer dan trendmatig wordt verhoogd en dat burgers profijt hebben van een efficiëntere aanpak op het terrein van riool- en afvalstoffenheffing.
Een wetswijziging verplicht de gemeenten om per 2022 de herwaardering van het onroerend goed uit te voeren op basis van oppervlakte (nu is de inhoud nog een bepalende factor). Dit grootschalige project heeft de kwaliteit van de gegevens binnen diverse Basisregistraties de BAG, BGT en Woz geoptimaliseerd.
In 2022 is de overgang naar de nieuwe belastingapplicatie Centric Belastingen volledig gerealiseerd.

Het beleid algemeen

Conform het beleidsakkoord gaan we behoedzaam om met de lastendruk voor onze inwoners en bedrijven. Het uitgangspunt is dat we de lokale lasten niet meer verhogen dan de inflatiecorrectie. Naast deze trendmatige indexering 2,1% leiden areaaluitbreidingen tot een extra toename van de belastingopbrengst in 2022 ten opzichte van 2021.

De tarieven van de lokale heffingen zijn hoogstens kostendekkend. Dat betekent dat de geraamde baten (inkomsten) de geraamde lasten (uitgaven) niet overschrijden. In de volgende sub-paragraaf wordt inzichtelijk gemaakt hoe de tarieven van de heffingen berekend zijn.

Bij de kostendekkende heffingen zijn overzichten geplaatst waaruit blijkt dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. Verder worden de beleidsuitgangspunten per belasting/legessoort gepresenteerd, de in deze begroting opgenomen opbrengsten en de voorlopige tarieven.

In december 2021 stelt de raad bij een apart raadsbesluit de tarieven vast. Mogelijk dat de OZB tarieven pas in januari 2022 definitief worden vastgesteld. Gedurende het jaar mogen de tarieven alleen maar naar beneden worden bijgesteld, niet naar boven. Dit betekent dat de tariefstelling voor het jaar 2022 zoals die door de raad wordt vastgesteld in december 2021 veiligheidshalve hoger zal zijn.

Het beleid per belastingsoort

Onroerende zaakbelasting

De Onroerende zaakbelasting (OZB) is een belasting die de gemeente heft over de vastgestelde waarde van elke onroerende zaak en die wordt aangemerkt als een algemeen heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk.

In beginsel worden de OZB-tarieven 2022 in december 2021 definitief vastgesteld. Deze worden dan gebaseerd op de dan wel bekende WOZ-waarden per peildatum 1 januari 2021 van het Boxtels onroerend goed. De waardestijging binnen de gemeente Boxtel is nog niet

bekend. In de meicirculaire 2021 wordt uitgegaan van een waardestijging van 9% voor de woningen en van -0,5 voor de niet-woningen. Naast deze trendmatige indexering zorgen areaaluitbreidingen voor een stijging van de belastingopbrengst in 2022 ten opzichte van 2021.

Duurzaamheidsmaatregelen in relatie tot de OZB
Er is (nog) geen beleid omtrent de vrijstelling van o.a. zonnepanelen of overige duurzaamheidsmaatregelen m.b.t. de WOZ-waarde of de OZB-waarde. Zonnepanelen mogen bij het bepalen van de WOZ-waarde (tot op heden) niet buiten beschouwing gelaten worden. Deze zijn naar aard en inrichting bestemd om duurzaam ter plaatse te blijven zolang de belanghebbende in de onroerende zaak woont. De zonnepanelen moeten daarom als onroerend worden aangemerkt.

Voor de OZB waarde kunnen deze (evenals mogelijke overige duurzaamheidsmaatregelen) middels een vrijstelling vrijgesteld worden. Voorshands wordt voorgesteld **niet** tot invoering van voornoemde vrijstelling over te gaan.

Toeristenbelasting
De toeristenbelasting is aangemerkt als een algemene heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Voorstel voor 2022 is om de tarieven trendmatig 2,1% te verhogen.

Rioolheffing
Het tarief wordt gebaseerd op het laatstelijk vastgesteld verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP 2020-2024). Dit vGRP is in december 2019 door de gemeenteraad vastgesteld.

De dekking bedraagt in het meerjarig perspectief maximaal 100%.Alle lasten en baten worden gebaseerd op de doorrekening van alle onderhoudskosten en investeringsplannen voor een periode van 70 jaren. Hierdoor wordt berekend dat op basis van het te indexeren tarief over deze periode de voorziening afgebouwd wordt tot nihil. Een resultaat in een jaar wordt gestort of onttrokken aan de voorziening Riolering.

Onderbouwing tarieven riolering (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Overige goederen en diensten	72	36	36
Mutatie voorzieningen	9.794		
Belastingen op producenten	102	97	98
Belastingen op huishoudens	2.963	3.187	3.215
Totaal baten	**12.931**	**3.319**	**3.349**
Overige goederen en diensten	319	564	640
Mutatie voorzieningen	9.794	130	72
Kapitaallasten	1.460	1.470	1.484
BTW Compensatie	285	217	209
Overige verrekeningen	42	42	42
Ingeleend personeel		16	16
MijnGemeenteDichtbij	653	751	756
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	3	3	3

Kwijtscheldingen	99	128	128
Totaal lasten	**12.656**	**3.319**	**3.349**
Dekkingsresultaat (- = tekort)	**275**	**0**	**0**
Dekkingspercentage	102%	100%	100%

Afvalstoffenheffing

De geraamde lasten en baten met betrekking tot afval en de omvang van de Egalisatie reinigingstarieven vormen de basis voor het tariefbeleid. In meerjarig perspectief streven we naar een 100% kostendekking.
In de afgelopen jaren hebben we de positieve stand van de voorziening Egalisatie reinigingstarieven kunnen benutten voor het verlagen van de afvaltarieven door het toekennen van eenmalige kortingen op het vaste tarief. Omdat de voorziening eind 2021 naar verwachting op nul staat kan er voor 2022 geen eenmalige korting verleend worden.
In 2022 wordt het tarievenstelsel verder uitgebouwd. Hiermee wordt beoogd om een meer evenredige verdeling van kosten te bewerkstelligen. Ook wordt getracht om een intensieve communicatiecampagne en innovatieve ideeën voor afvalpreventie en – scheiding de hoeveelheid restafval te reduceren. De aandacht zal hierbij in eerste instantie met naar de inzameling van PMD en GFT en groenafval gaan. Ook zal waar mogelijk het aantal locaties met ondergrondse containers uitgebreid worden.
De verwachting is dat ook voor 2022 verwerkingskosten voor de verschillende afvalstromen en kosten voor inhuur en materieel verder oplopen, terwijl de opbrengsten voor de recyclestromen verder zullen dalen. Mogelijk aanstaande landelijke regelgeving zoals de invoering van een CO2 heffing of een verdere verhoging van de Afvalstoffenbelasting kan daar nog bovenop komen.

Onderbouwing tarieven afval (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Leges en andere rechten	2.944	3.285	3.902
Overige goederen en diensten	302	426	301
Mutatie voorzieningen		29	
Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	8		
Totaal baten	**3.253**	**3.740**	**4.202**
Belastingen	154	191	164
Duurzame goederen	35	16	40
Overige goederen en diensten	1.818	1.932	2.108
Kapitaallasten	102	129	159
BTW Compensatie	476	391	476
Overige verrekeningen	20	20	20
Ingeleend personeel	202	92	200
MijnGemeenteDichtbij	788	905	912
Kwijtscheldingen	119	122	125
Totaal lasten	**3.714**	**3.800**	**4.202**
Dekkingsresultaat (- = tekort)	**-460**	**-60**	**0**
Dekkingspercentage	88%	98%	100%

Om tot een dekkingsresultaat van 100% te komen wordt de egalisatievoorziening reinigingstarieven ingezet. Deze voorziening heeft hierdoor per 1 januari 2022 geen saldo meer.

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting (inclusief parkeervergunningen) wordt aangemerkt als een algemeen heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Vanaf maart 2021 is het betaald parkeergebied uitgebreid door de toevoeging van parkeerplaatsen in de Clarissenstraat.
De evaluatie, die mogelijk input zal zijn voor de kerntakendiscussie, heeft nog niet geleid tot bestuurlijke besluitvorming. Aanbevelingen uit het evaluatierapport zijn onder meer het uitbesteden van parkeerhandhaving, invordering van naheffingsaanslagen en de aanvraag, toetsing en uitgifte van parkeervergunningen en parkeerontheffingen.
Hierdoor ontstaat een meer effectieve en efficiënte parkeerorganisatie. Dat wil zeggen: de parkeerhandhaving wordt uitgevoerd, naheffingen worden ingevorderd en dat gebeurt snel en tegen een gunstig tarief. Burgerzaken wordt ontlast met de taak van parkeervergunningen. Momenteel liggen geüpdatet parkeerverordeningen en bijhorende besluiten klaar die naar verwachting in het vierde kwartaal van 2021 worden vastgesteld en gepubliceerd. In de verordening parkeerbelastingen die hiervan onderdeel is, worden nieuwe tarieven voor parkeren op straat en voor parkeervergunningen voorgesteld.

Reclamebelasting

De reclamebelasting is aangemerkt als een algemeen heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Deze belasting brengt Boxtel in rekening bij alle winkeliers, dienstverleners en horecaondernemers in het afgebakende centrummanagement gebied.

De netto-opbrengst stort de gemeente in het ondernemersfonds. In de begroting 2022 worden de tarieven trendmatig verhoogd. In overleg met het Centrummanagement is de laatste jaren hiervoor gekozen; het basisbedrag is € 228 en de drempel WOZ-waarde waarboven extra betaald moet worden, staat al een aantal jaren op € 131.000. Ook in deze begroting is die niet aangepast met de verwachte waarde ontwikkeling van de niet-woningen (-0,5%).

Leges omgevingsvergunning

Met de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging, moet de heffing van leges voor omgevingsvergunningen opnieuw worden vastgesteld. De verwachting is dat er halverwege 2022 een andere systematiek wordt geïmplementeerd.
In 2021 zijn een aantal grote woningbouwprojecten gestart die ook in 2022 tot vergunningaanvragen leiden. We verwachten in 2022 € 888.000 aan legesopbrengsten te realiseren. Om onze ambities te realiseren, worden er tijdelijk extra medewerkers ingehuurd. Dit wordt bekostigd uit deze opbrengsten, waardoor de kostendekkendheid van de leges niet boven de 100% uitkomt.

Leges dienstverlening/burgerzaken

De leges burgerzaken worden voor een deel bepaald door de van Rijkswege vastgestelde (maximum) bedragen. Voor zover deze Rijkstarieven niet van toepassing zijn, kan de gemeente het zelf bepalen. Voor dit deel worden de tarieven in 2022 trendmatig met 2,1% verhoogd.
Van elke dienstverlening is een geschatte inzet van menskracht de basis voor het bepalen van die tarieven. 100% kostendekking is vanwege de door het Rijk opgelegde maximering van de tarieven niet haalbaar.

Onderbouwing tarieven burgerzaken (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Leges en andere rechten	281	482	482
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		2	2
Totaal baten	**281**	**484**	**484**
Salarissen en sociale lasten	3	8	8
Overige goederen en diensten	23	44	49
Inkomensoverdrachten - Rijk	96	185	185
MijnGemeenteDichtbij	737	816	817
Totaal lasten	**859**	**1.054**	**1.059**
Dekkingsresultaat (- = tekort)	**-578**	**-569**	**-575**
Dekkingspercentage	33%	46%	46%

Grafrechten

Het uitgangspunt is dat de tarieven voor de diensten die samenhangen met de uitvoering volgens de Wet op de Lijkbezorging in de pas lopen met die van andere (gemeentelijke) aanbieders.
Bij een trendmatige verhoging van de tarieven wordt een 100% kostendekkendheid niet gehaald. De lasten en baten van de begraafplaats zijn mede afhankelijk van de trend en ontwikkelingen in de markt zoals prijsverhogingen en/of inflatie correcties.
De afgelopen jaren is een gemiddelde kostendekkendheid van 85% gehaald wat in vergelijking met andere begraafplaatsen en gemeenten een hoog dekkingspercentage is.
Een verbetering hiervan wordt gezocht in:

- een andere grafsoort type met een wijziging in de berekening van grafrechten. Dit zal tot gevolg hebben dat onder andere de "Verordening op de heffing en invordering van grafrechten" aangepast gaat worden;
- een andere wijze van grafuitgifte als voorbeeld kan gedacht worden aan het creëren van een ruimte op de begraafplaats voor andere inrichting van; asbusbewaringen, begraving van Islamitische gelovigen en bijvoorbeeld een meer natuurlijk begraven. In de nieuwe beleidsvisie wordt dit nader onderzocht.

Eind 2021 wordt een nieuwe beleidsvisie en beheersverordening ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Onderbouwing tarieven grafrechten (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Leges en andere rechten	233	187	187
Totaal baten	**233**	**187**	**187**
Belastingen	0	1	1
Overige goederen en diensten	72	64	64
Mutatie voorzieningen	4	4	4
Kapitaallasten	16	13	12
MijnGemeenteDichtbij	110	127	128
Totaal lasten	**202**	**209**	**209**
Dekkingsresultaat (- = tekort)	**32**	**-22**	**-22**
Dekkingspercentage	116%	89%	89%

Marktgelden

In de begroting 2022 zijn de tarieven voor marktgelden trendmatig met 2,1% verhoogd. Er wordt gestreefd naar een kostendekking van 100%, maar met een trendmatige verhoging van de tarieven wordt dit niet helemaal bereikt.

Onderbouwing tarieven markt (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Leges en andere rechten	25	30	30
Totaal baten	**25**	**30**	**30**
Overige goederen en diensten	12	10	10
MijnGemeenteDichtbij	28	32	32
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		3	3
Totaal lasten	**40**	**44**	**44**
Dekkingsresultaat (- = tekort)	**-14**	**-14**	**-14**
Dekkingspercentage	64%	68%	67%

De tarieven en de verwachte opbrengsten

In het navolgende overzicht zijn de definitieve tarieven 2021 alsmede de voor 2022 *voorlopig voorgestelde tarieven* opgenomen.

De OZB tarieven worden definitief bepaald op basis van de werkelijke waardeontwikkeling vanaf peildatum 1 januari 2020 naar peildatum 1 januari 2021. Bij een stijging van de waardeontwikkeling worden de OZB tarieven verlaagd.

Belasting/heffing	Heffingsgrondslag	vastgesteld tarief 2021	begroot tarief 2022
Onroerende zaakbelasting			
Woningen:			
* eigenaren	WOZ-waarde	0,1212%	0,1135%
Niet-Woningen:			
* eigenaren	WOZ-waarde	0,3047%	0,3127%
* gebruikers	WOZ-waarde	0,2335%	0,2396%
Toeristenbelasting	overnachting	€ 1,01	€ 1,03
Rioolheffing			
* waterverbruik	t/m 200 m3	€ 180,24	€ 182,04
* waterverbruik	per m3 > 200 m3	€ 1,65	€ 1,66
Afvalstoffenheffing			
* eenpersoonshuishouden	vast tarief	€ 158,40	€ 191,90
	eenmalige korting	€ -1,80	
* meerpersoonshuishouden	vast tarief	€ 195,54	€ 237,10
	eenmalige korting	€ -2,10	
* diftar	lediging 240 liter rest	€ 6,50	€ 6,06
	lediging 180 liter rest	€ 5,66	€ 5,24

	lediging 140 liter rest	€ 5,10	€ 4,69
	lediging 60 liter rest	€ 4,02	€ 3,86
* eenpersoonshuishouden (zonder eigen container)	vast tarief	€ 205,56	€ 236, 90
	eenmalige korting	€ -1,80	
* meerpersoonshuishouden (zonder eigen container)	vast tarief	€ 257,22	€ 295,30
	eenmalige korting	€ -2,10	
Parkeerbelasting	diverse tarieven		geen indexering
Reclamebelasting	WOZ-waarde	minimaal € 223,00	minimaal € 228,00
	(bovengrens € 131.000)	maximaal € 834,00	maximaal € 852,00
Leges omgevingsvergunning	diverse tarieven	indexering 3,1%	indexering 2,1%
Leges burgerzaken	diverse tarieven	indexering 3,1%	indexering 2,1%

Opbrengsten belastingen en heffingen

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van de opbrengsten van de belangrijkste lokale belastingen en heffingen.

Belasting/heffing (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Toelichting
Onroerende zaakbelasting				
- woningen/eigenaren	4.392	5.031	5.246	Indexering tarieven met 2,1%. Opbrengst gebaseerd op woningbouwprogramma.
- niet-woningen/eigenaren	1.752	1.868	1.917	
- niet-woningen/gebruikers	1.157	1.359	1.395	
Toeristenbelasting	24	28	29	Indexering tarieven met 2,1%.
Rioolheffing	3.061	3.284	3.313	Indexering tarieven met ± 1%.
Afvalstoffenheffing	2.941	3.285	3.902	Boventrendmatige stijging tarieven vanwege hogere kosten.
Parkeerbelasting	180	351	351	Geen indexering.
Reclamebelasting	41	46	47	Indexering tarieven met 2,1%.
Leges omgevingsvergunning	661	1.601	888	Indexering tarieven met 2,1%. Opbrengst gebaseerd op woningbouwprogramma.
Leges burgerzaken	281	482	482	Indexering tarieven met 2,1%.
TOTAAL	**14.490**	**17.334**	**17.568**	

Aanduiding van de lokale lastendruk

Jaarlijks wordt bij de begroting een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van de lokale lastendruk (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) in verschillende woonsituaties. Een huurder betaalt geen OZB. Wat betreft afvalstoffenheffing wordt voor de vergelijking in deze situaties uitgegaan van een meerpersoonshuishouden met 10 ledigingen van een 240 liter container voor restafval per jaar. Voor rioolheffing wordt uitgegaan van een waterverbruik van minder dan 200 m3.

Dit levert voor onderstaande situaties het volgende beeld op:

Ontwikkeling lokale lasten	Woz-waarde 2021	Woz-waarde 2022	lasten 2021	(voorlopige) lasten 2022	mutatie 2021/2022
huurder			€ 438	€ 480	9,59%
eigenaar met een woning van	€ 200.000	€ 218.000	€ 681	€ 727	6,75%
eigenaar met een woning van	€ 250.000	€ 272.500	€ 741	€ 789	6,48%
eigenaar met een woning van	€ 400.000	€ 436.000	€ 923	€ 975	5,65%
eigenaar met een woning van	€ 600.000	€ 654.000	€ 1.165	€ 1.222	4,89%

Bij de beoordeling van de gemiddelde belastingdruk worden de Afvalstoffenheffing, de Rioolheffing onderdeel woningen en de Onroerende zaakbelasting woning betrokken. Voor de vergelijking zijn de gegevens uit de Atlas Gemeenten de lokale lasten 2021 gebruikt.

Landelijk geeft de lokale lastendruk het volgende resultaat over het afgelopen begrotingsjaar.

Coelo Atlas 2021	Landelijk gemiddeld *)	Boxtel	Rangnummer
Meerpersoonshuishouden	€ 811	€ 788	125
Eenpersoonshuishouden	€ 737	€ 724	geen rangnummer
(*) 352 gemeenten, nummer 1 is de goedkoopste			

Overzicht gemeentelijke tarieven Coelo Atlas

Overzicht gemeentelijke tarieven Coelo Atlas 2021

Overzicht tarieven 2021	Boxtel	Sint-Michielsgestel	Landelijk
OZB tarief woningen	0,1212%	0,1317%	0,1043%
OZB tarief eigenaar niet-woningen	0,3047%	0,2899%	0,2974%
OZB tarief gebruiker niet-woningen	0,2335%	0,1871%	0,2172%
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	184	207	249
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	249	251	305
Rioolheffing huishoudens eenpersoonshuishouden	180	124	184
Rioolheffing huishoudens meerpersoonshuishouden	180	154	201
Rioolheffing bedrijven, waterverbruik 500 m3	675	278	
Woonlasten eenpersoonshuishouden	724	796	737
Woonlasten meerpersoonshuishouden	788	871	811
Toeristenbelasting per nacht	1,01	1,64	3,1
Paspoort	74,75	74,75	74,61
Identiteitskaart	64	64	63,68
Rijbewijs	41	41	40,94
Uittreksel BRP	12	12	12,62
Omgevingsvergunning € 50.600	2.038	1.974	1.577

Kwijtscheldingsbeleid

In 2021 is de leidraad Invordering vastgesteld waarin o.a. de kaders voor de kwijtschelding 2022 zijn opgenomen.
Kwijtschelding wordt verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overige heffingen zijn uitgezonderd van kwijtschelding.
Als een belastingplichtige (natuurlijke persoon), of een zelfstandige ondernemer die voor zijn privé woning, geen of weinig financiële middelen heeft om de belastingaanslag voor de gemeentelijke heffingen te kunnen voldoen, kan onder voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. De beoordeling wordt gebaseerd op het wettelijk vastgestelde toetsingsinkomen en toetsingsvermogen. Het kwijtscheldingspercentage wordt gebaseerd op de zogenaamde 100%-norm.
De geraamde kwijtscheldingen voor het jaar 2022 bedragen € 252.300, verdeeld over:

- afvalstoffenheffing € 124.800;
- rioolheffing € 127.500.

Vanaf 2020 is het bedrag dat begroot wordt voor kwijtschelding onderdeel van de kostprijs en wordt dus meegerekend in de tariefbepaling voor afval en riolering.
Verder heeft de afhandeling van de landelijke Toeslagaffaire gevolgen voor de geraamde kwijtscheldingen. Vanuit het rijk is toegezegd dat alle kosten die hiermee verband houden op basis van nacalculatie volledig vergoed worden. Gezien het spoedeisend belang dat met kwijtschelding gemoeid is, kan niet gewacht worden tot het wetsvoorstel formeel is bekrachtigd. Het kwijtschelden van de publieke schulden biedt gedupeerde ouders rust, zekerheid en zicht op een nieuwe schuldenvrije start. Hierop is geanticipeerd door middel van het collegevoorstel Anticiperen op Verzamelwet hersteloperatie toeslagen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleidende tekst

Het weerstandsvermogen bepaalt of de gemeente in staat is om de financiële gevolgen van onverwachte, niet-begrote kosten (risico's) op te vangen. Met een buffer kan worden voorkomen dat een financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

In december 2018 heeft de gemeenteraad de notitie risicomanagement & weerstandsvermogen vastgesteld. In deze notitie zijn de kaders en spelregels vastgesteld voor het bepalen van het beschikbaar en benodigd weerstandsvermogen en het ratio weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit:

- de benodigde weerstandscapaciteit = het totaal van de risico's en kansen op basis van een inschatting van kans en impact.
- de beschikbare weerstandscapaciteit = de financiële middelen om de risico's te dekken.

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

Algemene reserve per 1 januari 2022	€ 4.782.688
Stille reserves	€ 0
Begrotingssaldo begroting 2022	€ -/-302.300
Totaal capaciteit	**€ 4.480.388**

NB: Conform beleid wordt onbenutte belastingcapaciteit niet meegenomen bij de bepaling van beschikbare weerstandscapaciteit. In crisissituaties (bijvoorbeeld indien een artikel 12 aanvraag gedaan wordt) zijn we wettelijk verplicht deze capaciteit aan te spreken.

Het ratio weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De gemeente streeft naar een ratio met de beoordeling voldoende. Dit is een ratio van tenminste 1,0 of hoger.
Het ratio weerstandsvermogen is als volgt berekend:

Tabel: Ratio weerstandsvermogen	
Boxtel	**1-1-2022**
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.480.388
Benodigde weerstandscapaciteit	2.402.007
Ratio weerstandsvermogen	1,9
Kwalificatie	*Ruim voldoende*

Het ratio weerstandsvermogen is gestegen ten opzichte van de jaarrekening 2020 van 1,6 naar 1,9. Volgens de norm is dit ruim voldoende. Voor de komende jaren is er nog steeds druk op de financiële positie van de gemeente. De verbetering van de financiële positie is mede afhankelijk van het de uitkomsten van de kerntakendiscussie en het dekkingsplan bij de begroting 2022.

Cijfermatige toelichting op de mutaties in de weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is ten opzichte van de jaarrekening 2020 afgenomen met € 332K. De grootste verschillen zijn te verklaren door een positief risico van € 657K aan mogelijke extra structurele middelen voor jeugdzorg vanuit het rijk in combinatie met te

verwachten extra uitgaven uit deze middelen. Risico's gerelateerd aan corona zijn naar beneden bijgesteld omdat de verwachte crisis vooralsnog uitblijft € 634K. Risico op cyberaanval € 840K is toegevoegd omdat er signalen zijn dat dit risico toeneemt. Daarnaast bestaat het risico dat gerelateerde bezuinigingen in het maatregelenpakket sociaal domein niet gerealiseerd worden in het gewenste aangegeven tempo wat resulteert in een toename van het risico met € 246K.

De risico's

De voor 2022 geïnventariseerde risico's zijn doorgerekend op kans en impact. Dit geeft het volgende risicoprofiel

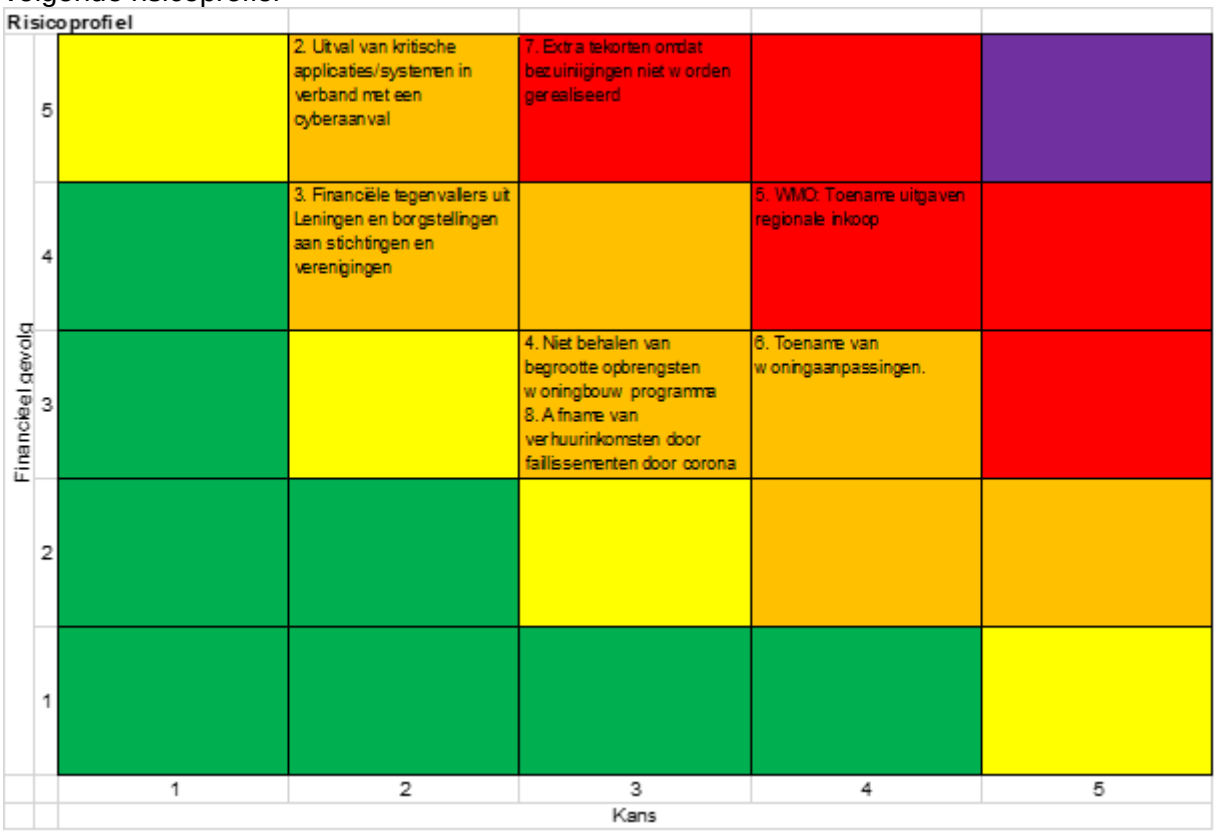

Risicoregister

Risico's worden vastgelegd in het risicoregister. Per risico is een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet en de financiële gevolgen ervan. Deze inschatting is in lijn met het beleid vertaald naar een risicoscore.
De risico's zijn ingedeeld op incidenteel/structureel risico (I/S). In lijn met het beleid wordt het risicobedrag verhoogd met 10% als opslag voor de risico's die op dit moment nog niet zijn ingeschat. Er wordt in het risico register onderscheid gemaakt tussen de kwantificeerbare en niet-kwantificeerbare risico's.

In onderstaand risicoregister zijn uitsluitend de risico's met een impact vanaf € 100.000 weergegeven. Deze grens is bepaald op 0,10% van het bedrag van de exploitatie van 2018.

De benodigde weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

Nr.	Kwantificeerbare risico's	Effect	Type	Kans	Gevolg	Risico score	Impact	Kans op optreden in jaar
Risico's met een impact na het jaar 2022. Deze worden niet meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit voor 2022.								
1	Minder inkomsten door herverdeling gemeentefonds.	Minder inkomsten dan begroot	S	50%	330.000	15	165.000	2023 e.v.
Risico's met een impact vanaf het jaar 2022								
2	Uitval van kritische applicaties/systemen in verband met een cyberaanval	Extra lasten, niet begroot	I	30%	2.800.000	10	840.000	2022 e.v.
3	Financiële tegenvallers uit Leningen en borgstellingen aan stichtingen en verenigingen.	Extra lasten, niet begroot	I	30%	415.000	8	124.500	2022 e.v.
4	Niet behalen van begrootte opbrengsten woningbouw programma omdat uitvoering deels wordt gerealiseerd.	Inkomsten later dan begroot	S	50%	225.000	9	112.500	2022 e.v.
5	WMO: Toename uitgaven regionale inkoop.	Extra lasten, niet begroot	S	70%	473.300	16	331.310	2022 e.v.
6	Toename van woningaanpassingen.	Extra lasten, niet begroot	I	70%	150.000	12	105.000	2022
7	Extra tekorten omdat bezuinigingen niet tijdig worden gerealiseerd.	Extra lasten, niet begroot en/of minder inkomsten dan begroot	I	50%	945.590	15	477.295	2022
8	Afname van verhuurinkomsten door faillissementen door corona.	Minder inkomsten dan begroot	I	50%	237.375	9	118.688	2022 e.v.
9	Hoogte extra middelen van het rijk voor jeugdzorg nog niet bekend.	Meer inkomsten dan begroot	S	90%	-1.425.000	Positief risico	-1.282.500	2022 e.v.
10	Extra uitgave voor de extra middelen jeugdzorg	Extra lasten, niet begroot	S	50%	1.250.000	15	625.000	2022 e.v.

Totaal risico's met een impact vanaf het jaar 2022	1.451.793
Overige risico's < € 100.000	731.850
10% risico-opslag niet-kwantificeerbare risico's	218.364
Totaal benodigde weerstandscapaciteit 2022	2.402.007

	Niet-kwantificeerbare risico's	Effect	Type					Kans op optreden in jaar
11	Nadelige effecten vanwege het niet tijdig implementeren van de Omgevingswet.	Extra lasten, niet begroot	I					2022 e.v.
12	Uitstel of vertraging in bestemmingsplannen en visies als gevolg van corona.	Minder inkomsten dan begroot	S					2022 e.v.
13	Nadelige effecten vanwege invoering nieuwe inkoopsystematiek jeugdzorg (lokaal) en invoering woonplaatsbeginsel.	Extra lasten, niet begroot	S					2022 e.v.

Kwantificeerbare risico's in het rode gebied hebben betrekking op de programma's Sociale Kracht en Meewerkend Bestuur. Deze risico's worden hieronder apart toegelicht.

Programma: Sociale Kracht

9. Positief risico: Hoogte extra middelen van het rijk voor jeugdzorg nog niet bekend
Het Rijk heeft t/m 2021 € één miljard extra jeugdhulpbudget beschikbaar gesteld voor gemeenten. In het najaar van 2020 is onderzoek gedaan naar volume, uitgaven en of dit een structureel effect is. Uit informatie van de arbitragecommissie blijkt dat n.a.v. dit onderzoek voor de gemeenten voor het jaar 2022 een bedrag van € 1,314 miljard extra beschikbaar gesteld gaat worden. De verwachting is dat dit structureel wordt ingezet. Daarom hebben de provinciaal toezichthouders onderling afgesproken dat 75% geraamd mag worden in de begroting van 2022. In de septembercirculaire van 2021 volgt de definitieve verdeling.

10. Extra uitgave voor de extra middelen jeugdzorg
Vanuit de zorgaanbieders voor jeugdzorg wordt een claim verwacht op deze extra middelen van het Rijk. Het saldo van deze twee risico's (9 en 10) is ingeschat als een positief risico.

5. Wmo: toename zorgberuik
Er is in de begroting rekening gehouden met een toename aan zorggebruik. Deze toename komt door vergrijzing, langer thuis blijven wonen en de aantrekkende werking van het abonnementstarief. Er is echter altijd een risico dat de uitgaven hoger zijn dan begroot, doordat de Wmo een open-einde regeling is. Het uitgangspunt is het inzetten van zorg waar nodig.

7. Extra tekorten omdat bezuinigingen niet tijdig worden gerealiseerd.
Extra begrotingstekorten omdat taakstellingen en de daaraan gerelateerde bezuinigingen in het maatregelenpakket sociaal domein niet gerealiseerd worden in het gewenste aangegeven tempo. Algemeen beeld is dat de uitvoering loopt maar dat we dit nu nog onvoldoende kunnen vertalen naar financieel resultaat. Het proces van indiceren en toewijzing om grip te krijgen op het volume is al aangescherpt. De voortgang van taakstellende bezuinigingsmaatregelen wordt periodiek gemonitord.
De raad wordt twee keer per jaar geïnformeerd over de effecten in het sociaal domein via de rapportage sociaal domein en in bestuursrapportages.

Programma: Meewerkend Bestuur

1. Minder inkomsten door herverdeling gemeentefonds
Dit risico gaat spelen vanaf 2023 door de uitstel van de herverdeling gemeentefonds naar 1 januari 2023. In de begroting 2022 is dit risico dus nog niet opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit.
Indicaties geven aan dat de omvang van de uitkering voor onze gemeente nadelig zal uitvallen (een nadeel van € 10 per inwoner). Hierbij wordt een regeling toegepast dat gemeenten niet meer dan € 15 per inwoner per jaar mag verliezen. Op basis van deze indicatie zou dat betekenen dat het volledige bedrag in de begroting van 2023 moet zijn verwerkt.

2. Uitval van kritische systemen door een cyberaanval
Het risico op schade door een cyberaanval neemt toe. Een cyberaanval kan bestaan uit een gijzeling van data (ransomware) of diefstal en mogelijke publicatie van privacygevoelige informatie. Een incident van enige omvang brengt direct hoge schade met zich mee.
De impact van dit risico is gebaseerd op informatie op de markt. Er zijn al maatregelen getroffen in de organisatie om digitale aanvallen te weren.

We onderzoeken wat er aan mensen en financiën nodig is om onze beveiliging verder te versterken. Hierbij volgen we de landelijke Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Daarbij zetten we in op preventie.

Niet kwantificeerbare risico's
11. Nadelige effecten door het niet tijdig implementeren van de omgevingswet
Het risico op schadeclaims vanwege het niet tijdig implementeren van de processen rondom de nieuwe omgevingswet. De ingangsdatum is met een jaar uitgesteld naar 1 januari 2022. Vooralsnog ligt de implementatie hiervan op schema.

12. Uitstel of vertraging in bestemmingsplannen en visies als gevolg van corona
Activiteiten en inkomsten op wonen en bouwen kunnen afnemen en opbrengsten kunnen als gevolg van corona pas later of niet worden gerealiseerd. De financiële effecten zijn ook afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt. De effecten worden beïnvloed door diverse factoren en zijn nog niet te concretiseren.

13. Nadelige effecten vanwege invoering nieuwe inkoopsystematiek Wmo en jeugdzorg (lokaal) en invoering woonplaatsbeginsel.
Vanaf 2022 gaat het nodige veranderen in de inkoop van Wmo en specialistische jeugdzorg. Vanaf dan verzorgen de gemeenten lokaal het traject van toewijzing, begeleiding, monitoring, factuurafhandeling tot verantwoording. Dit als gevolg van de overgang van lumpsump naar P&Q-financiering. Daarnaast vindt landelijk vanaf 2022 invoering van het woonplaatsbeginsel en het objectieve verdeelmodel in het gemeentefonds plaats. De effecten van deze ontwikkelingen zijn nog niet in te schatten.

Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een provincie of gemeente. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing tenminste de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit.

Tabel Overzicht kengetallen:

Kengetal	Berekening	Toelichting
Netto schuldquote	Totale schulden/totale baten (ex. reserves)	Geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Idem, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	
Solvabiliteitsrisico	Eigen vermogen/totaal balans	Geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
Structurele exploitatieruimte (begroting)	Structurele baten en lasten + structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves/totale baten (ex. reserves).	Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.
Grondexploitatie	Boekwaarde bouwgrond in exploitatie/totale baten (ex. reserves)	De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico’s met zich mee.

Belastingcapaciteit	Totale woonlasten gemeente landelijk gemiddelde woonlasten	Geeft inzicht in hoe de totale woonlasten in de gemeente zich verhouden tot het landelijke gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Deze kengetallen zijn op basis van deze begroting doorgerekend en geven het volgende beeld.

Tabel: Ontwikkeling kengetallen Boxtel	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Netto schuldquote	39,15%	42,71%	54,17%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32,27%	36,75%	47,44%
Solvabiliteitsrisico	18,46%	23,02%	21,66%
Grondexploitatie	4,99%	5,47%	4,99%
Structurele exploitatieruimte begroting	4,06%	0,75%	0,72%
Belastingcapaciteit	96,52%	97,16%	100,37%

Tabel: kengetallen in verhouding tot de normen zoals gehanteerd door de provincie				
Boxtel	Kengetal begroting 2022	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	54,17%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47,44%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	21,66%	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	4,99%	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte begroting	0,72%	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	100,37%	<95%	95-105%	>105%

Analyse en conclusie financiële kengetallen
Op basis van de huidige begrotingsgegevens geven de 6 kengetallen een neutraal tot minst risicovol beeld. Wat dit betreft is sprake van een financieel gezonde gemeente.

Dit lijkt tegenstrijdig op het huidige begrotingsbeeld waarbij via een afzonderlijk dekkingsplan nog keuzes moeten worden gemaakt. Deze keuzes kunnen ook weer gevolgen hebben voor deze kengetallen. Zo zien we dat de norm voor solvabiliteit met 21,66% voor 2022, net iets meer is dan 20% waarbij de norm ‘meest risicovol’ voor geldt. Deze situatie kan zich voordoen indien het dekkingsplan leidt tot aanvullende dekking vanuit de bestaande reservepositie. Globaal zal het percentage voor solvabiliteit met 2% dalen voor elke miljoen minder eigen vermogen. Wat dit betreft moeten we blijven werken aan een verbetering van onze financiële positie.

Kapitaalgoederen
Inleidende tekst
In deze paragraaf geven we aan hoe we de kapitaalgoederen in gemeentelijk eigendom beheren. In de Financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet (RV 20.0024). staat in artikel 10 dat er een actueel beleidskader onderhoud kapitaalgoederen is. Kapitaalgoederen zijn de zaken die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen te produceren die zij aan haar burgers levert. Het zijn grote zaken die meestal veel waarde vertegenwoordigen en meerdere jaren meegaan. De onderstaande beleidskaders kapitaalgoederen zijn gerealiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. Het gaat om de volgende kapitaalgoederen:

a. Wegen
b. Openbare verlichting
c. Riolering
d. Water
e. Groen
f. Speeltoestellen
g. Begraafplaats
h. Gebouwen

1. Van de kapitaalgoederen, bedoeld onder 1, geven we aan:
   a. het beleidskader
   b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
   c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting

We beheren en onderhouden de openbare ruimte op basis van wettelijke regels, zorgplichten en de bedoelde functionaliteit en kwaliteit zoals die in de beleidskaders en beleidsplannen is benoemd. Onderdeel van de beheerplannen zijn de vervangingen als gevolg van afschrijving; denk aan riolering, wegen en civiele kunstwerken. Het beheer van de openbare ruimte verandert snel, niet langer traditioneel maar toekomstgericht of kansgestuurd. Elke vervanging is zo een kans voor vernieuwing. Vernieuwing die rekening houdt met de maatschappelijke, technologische en klimatologische ontwikkelingen. Vernieuwing waarin we klimaatadaptieve maatregelen en de energietransitie integraal meenemen. De opgave hierbij is om de vervangings- en vernieuwingsinvesteringen van de kapitaalgoederen te combineren met die van andere investerende partijen zoals woningbouwcorporaties, bedrijven en sociale partners.
Kennis over de omvang van de te onderhouden domeinarealen, maar ook de mutaties in de arealen, zijn van wezenlijk belang. De doelstelling is steeds de mutaties in de beheerarealen inzichtelijk te hebben en op basis hiervan de reservering en aanvraag van de benodigde onderhoudsbudgetten te borgen.
De beheerplannen geven op de middellange termijn aan welke onderhouds- en vervangingsmaatregelen we in welk jaar moeten nemen om het kapitaalgoed in stand te houden. De beheerplannen zijn gebaseerd op een technische controle en/of schouw van het areaal en geven een realistisch beeld van de uit te voeren werkzaamheden en de daarvoor benodigde budgetten. Uiteindelijk kunnen we komen tot Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR). De vervangingsbehoefte gaat sneller dan de theoretische levensduur als gevolg van veranderd gebruik en grotere opgaven zoals klimaatadaptatie, energietransitie en gewijzigde inzichten van de openbare ruimte.
In de volgende paragrafen gaan we per kapitaalgoed in op: Beleidskader, Doelen en Financiën en Prestaties 2022.

Wegen (inclusief Openbare verlichting)

Wegen

Beleidskader

Het vastgestelde Beheerplan Wegen 2019- 2023 geldt als beleidskader voor het wegenbeheer.

Doelen en Financiën

Het jaarbudget voor het beheer, uitvoering en regulier onderhoud voor wegenbeheer bedraagt in 2022 afgerond € 2.280.300 (excl. kapitaallasten en doorbelasting vanuit MGD). Hierbij is onderscheid te maken in:

- Groot wegenonderhoud € 1.364.000
- Overig wegenonderhoud € 387.800
- Openbare verlichting € 371.500
- Civiele kunstwerken € 157.000

Prestatie 2022

Beleidsuitgangspunten wegbeheer zijn in 2005 door de raad vastgesteld, uitgaande van de actuele inspectiemethoden CROW en het door de raad vastgestelde maximaal toelaatbaar percentage achterstallig onderhoud op enig moment. De raad stelde daarbij prioriteitsvolgorden en wegingsfactoren vast. Het thema veiligheid en de centrumwegen in de kernen krijgen de hoogste prioriteit. De financiële middelen voor wegenonderhoud zijn op dat beheersniveau afgestemd. Bij zowel onderhoudswerkzaamheden als nieuwe inrichting schenken we extra aandacht aan mindervaliden en trajecten voor langzaamverkeer zoals fiets- en voetpaden. Elk jaar stellen we een bedrag beschikbaar voor groot wegenonderhoud (jaarlijks aangepast voor prijsindexering en areaaluitbreiding). Dit bedrag wordt toegevoegd aan de voorziening wegenbeheer. De effecten als gevolg van de toevoeging van Esch aan Boxtel zijn in 2021 geactualiseerd.
We bepalen het daadwerkelijke uitvoeringsprogramma Groot Onderhoud Wegen op basis van visuele inspecties van de voor het jaar 2022 geselecteerde wegen en in afstemming met andere kapitaalgoederen en overige ontwikkelingen in de openbare ruimte. Deze visuele inspecties vinden plaats in het voorjaar 2022 zodat we de effecten van een strenge winter mee kunnen nemen. Het daadwerkelijke uitvoeringsprogramma Groot Onderhoud Wegen is medio 2022 inzichtelijk.
Binnen de gemeente beheren we 2 miljoen m2 wegverhardingen.

Overig wegenonderhoud

Naast het groot wegenonderhoud stellen we jaarlijks budgetten vast voor overig wegenonderhoud.

Dit betreft onder andere:

- Klein herstelwerk ter borging veiligheid weggebruiker (herstel scheuren, graafwerkzaamheden, boomwortels);
- Constructief onderhoud bermen;
- Verkeersveiligheidsmaatregelen (onderhoud verkeersborden ca., wegmarkeringen);
- Schoonhouden straten, wegen en pleinen (vegen, prullenbakken, onkruidbestrijding);
- Gladheidsbestrijding.

Openbare verlichting

Beleidskader

Het beleidsplan Openbare Verlichting hebben we in Q4 2021 ter vaststelling aangeboden en geldt door de periode 2021-2025. Dit beleidsplan bevat een vertaling naar een bijbehorend

beheerplan dat ervoor zorgt dat we de openbare verlichting in de gemeente conform de vastgestelde ambities onderhouden en gaat uit van verdere ombouw naar LED.

Doelen en Financiën
De financiële effecten die uit het nieuwe beleidsplan voortvloeien zijn niet opgenomen in deze begroting. We betrekken deze bij de eerstvolgende bestuursrapportage (naar verwachting de tweede bestuursrapportage 2021).

Prestatie 2022
Bij onderhoud openbare verlichting maken we onderscheid in:

- Klein- en storingsonderhoud, oplossen schades
- Groot onderhoud / remplace en schilderen

Voor grootschalig structureel onderhoud, inclusief herstel schade, schilderen en groepsremplace is een jaarlijkse storting in de voorziening openbare verlichting in de begroting opgenomen. Het ombouwprogramma 'Van geel naar wit licht' en ombouw naar LED-verlichting van het beleidsplan worden in de begroting direct geactiveerd. Binnen de gemeente beheren we 8.700 lichtmasten, waarvan 45% is uitgerust met LED.

Civiele kunstwerken
Beleidskader
Als gevolg van de toevoeging van Esch aan Boxtel actualiseren we het beleidsplan Civiele kunstwerken. Programmering van het jaarlijks onderhoud geschiedt middels het beheerplan dat volgt uit het beleidsplan en periodieke inspecties van de objecten.
Doelen en Financiën
Voor het onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken is voor 2022 een budget beschikbaar van € 157.000

Prestatie 2022
In 2022 voeren we in hoofdlijn de werkzaamheden uit die volgen uit het beheerplan civiele kunstwerken. Het daadwerkelijke uitvoeringsprogramma blijkt op basis van de bijbehorende urgentiemaatstaf per kunstwerk. Binnen de gemeente beheren we circa 87 civiele kunstwerken.

Riolering (inclusief Water)
Riolering (inclusief water)
Beleidskader
Beleidsuitgangspunten voor de uitvoering zijn eind 2019 door de raad vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP6 2020-2024). Dit plan dient voor de raming van de jaarlijkse kosten voor onderhoud en beheer van het rioolstelsel en daarnaast als basis voor de bepaling van de hoogte van de rioolheffing.

Doelen en Financiën
Totale lasten riolering (incl. kapitaallasten, kosten doorbelasting vanuit MGD en btw) bedragen in 2022 afgerond € 3.3.49.100. Uitgangspunt is 100% kostendekkend.
Ook het vGRP6 actualiseren we met de komst van Esch in 2021. De gemeenteraad van Haaren heeft medio 2020 nog besloten tot een kredietuitbreiding van € 697.500 voor riolering Leunisdijk. Verhoging van de rioolheffing Haaren had moeten voorzien in de dekking van de kapitaallasten. Omdat Haaren dit niet meer kan doorvoeren, komen deze kapitaallasten vanaf 2021 voor rekening van de gemeente Boxtel.

Prestatie 2022
Het beleid zet intensief in op afkoppelen van hemelwaterafvoer en zoveel mogelijk infiltreren daarvan in de bodem. Met het rioolmeetplan Boxtel en Liempde kijken we naar verdere optimalisatie van het rioleringssysteem via de 4 M's (meten - monitoren –modelleren-maatregelen), door effecten te onderzoeken op berging in het stelsel en oppervlaktewaterkwaliteit. Het vGRP geeft tevens invulling aan de wettelijke zorgplichten voor hemelwater en grondwater. Binnen de gemeente beheren we onder andere 280 km vrijvervalriolering, 49 hoofdgemalen, 88 km drukriolering en 428 pompunits drukriool.

Groot onderhoud
De technische levensduur van vrijverval riolen varieert van zo'n 50 tot 75 jaar. Gezien de verschillende jaren van aanleg verwachten we het zwaartepunt van vervangingen in Boxtel in de periode 2025-2045 (Selissenwal en Oost). Door vernieuwde onderhoudstechnieken zoals inwendige deelreparaties, genaamd relining, is het mogelijk de gemiddelde levensduur te verlengen. Een volledige relining kan de technische levensduur met ca. 50 jaar verlengen en veroorzaakt veel minder verkeershinder omdat niet ontgraven hoeft te worden.
Jaarlijks vervangen of repareren we gemiddeld ca. 0,5 - 1 km in slechte staat verkerende riolen. De kapitaallasten hiervan worden gedekt uit de voorzieningen Vervanging Riolering en Groot Onderhoud rioolbeheer waaraan jaarlijks een bedrag wordt toegevoegd.

Doelmatig Waterbeheer De Meierij
In overeenstemming met het landelijk Bestuursakkoord Water werken we sinds 2013 binnen regio De Meierij samen aan doelmatig waterbeheer met een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Aan deze samenwerking nemen deel de gemeenten Sint-Michielsgestel, Best, 's-Hertogenbosch, Heusden, Oirschot, Oisterwijk, Sint-Oedenrode (Meierijstad), Vught en waterschappen De Dommel en Aa en Maas.
Doelstellingen zijn de drie K's: besparen kosten, borgen kwaliteit en verminderen kwetsbaarheid. Jaarlijks worden activiteiten vastgesteld waaronder bijvoorbeeld de gezamenlijke aanbesteding en uitvoering van de rioolreiniging en rioolinspecties. De samenwerkingsovereenkomst loopt tot 2027.

Groen
Beleidskader
In 2012 zijn de Groenstructuurvisie en het Groenbeleidsplan door de raad vastgesteld. Dit vormt het beleidskader voor het openbaar groen in de gemeente. Hierin staan uitgangspunten voor aanplantbeleid en voor het gewenste beeld per locatie, passend bij de sfeer van een wijk, buurt of infrastructuur.

Doelen en Financiën
Het totale groenareaal bedraagt ca. 235 ha. en 32.700 stuks bomen. De jaarlijkse onderhoudskosten groen (inclusief bosbeheer en natuurontwikkeling) worden gedekt uit een daarvoor bestemde begrotingspost. In 2022 bedraagt het budget € 1.272.900 (exclusief doorbelasting vanuit MijnGemeenteDichtbij)
Vanaf 2013 is een (egalisatie)reserve Groenbeheer in de begroting opgenomen. Beschikking over deze reserve is incidenteel mogelijk maar we zetten deze reserve niet in als structureel dekkingsmiddel voor onderhoudslasten groen.
Omdat er geen sprake is van een onderhoudsegalisatiereserve is een actueel en door het bestuur vastgesteld beheerplan niet verplicht.

Prestatie 2022
In 2007 stelde de raad specifieke beleidsrichtlijnen vast voor beeldbepalend groen in een Bomenbeleidsplan. Dat plan geeft kaders voor het toe te passen assortiment bomen, stimulering behoud monumentale bomen, de kapvergunning en de eisen bij aanplant en beheer van bomen. In 2013 is het Bomenbeleidsplan beperkt geactualiseerd voor wat betreft monumentale bomen en afstandsgrenzen voor bomen (aanplant en kapverzoeken).
We bieden in Q1 2022 het nieuwe Bomenbeleidsplan ter vaststelling aan.

Groenonderhoud in wijken:
In 2015 stelde de raad het gewenste kwaliteitsniveaus voor het groenonderhoud en schoonhouden van wegen in de wijken vast. De kwaliteitsniveaus zijn omschreven in de landelijk toegepaste CROW- systematiek.
De beschikbare budgetten zijn niet toereikend om te voldoen aan de in 2015 vastgestelde kwaliteitsniveaus A, B en C in de verschillende delen van de gemeente.

Speeltoestellen

Beleidskader
Met afronding van het Speelruimteplan in 2011 zijn de speelvoorzieningen op goed en eigentijds niveau gebracht. Het beheerplan speelvoorzieningen is hierop afgestemd. Bij ongewijzigd beleid en areaal is het huidige budget toereikend om de dagelijkse en planmatige werkzaamheden uit te voeren.

Doelen en Financiën
Voor dagelijks onderhoud is in 2022 € 24.800 begroot. Voor vervanging speelvoorzieningen en onderhoud ondergronden is een post gereserveerd van € 149.600 die aan het eind van het jaar geëgaliseerd wordt via een reserve onderhoud speelvoorzieningen. Bij het speeltoestellenbeheer maken we gebruik van een beheerprogramma, waarin we onder ander de inspecties en onderhoudsmaatregelen vastleggen.

Prestatie 2022
Jaarlijks voeren we een hoofdinspectie uit om te beoordelen of het aanbod nog voldoet aan de veiligheidseisen en uitstraling. Met de resultaten van deze inspectie maken we een jaarwerkplan. We toetsen de speeltoestellen qua veiligheid aan het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Binnen de gemeente beheren we 103 speellocaties met 601 speeltoestellen.

Begraafplaatsen

Beleidskader
De raad stelde in 2008 een beleidsvisie vast voor de begraafplaats; in 2009 is de beheerverordening van de begraafplaats geactualiseerd, evenals de uitvoeringsbesluiten over het type graven en de grafdekkingen.

Doelen en Financiën
Uitgangspunt is de lasten voor 100% te dekken uit de baten aan grafrechten. Door minder nieuwe grafrechten lopen de inkomsten echter terug, wat beperkt is te compenseren door hogere grafrechten. De egalisatiereserve leges grafhuur is per 2015 opgeheven en de jaarresultaten worden verrekend via de algemene middelen.
Bij een trendmatige verhoging van de tarieven, wordt een 100% kostendekkendheid niet gehaald. De lasten en baten van de begraafplaats zijn mede afhankelijk van de trend en ontwikkelingen in de markt zoals prijsverhogingen en/of inflatie correcties.

De afgelopen jaren is een gemiddelde kostendekkendheid van 85% gehaald wat in vergelijking met andere begraafplaatsen en gemeenten een hoog dekkingspercentage is.

- Een verbetering hiervan wordt gezocht in:
  andere grafsoort type met een wijziging in de berekening van grafrechten. Dit zal tot gevolg hebben dat o.a. de "Verordening op de heffing en invordering van grafrechten" aangepast gaat worden;
- andere wijze van grafuitgifte bijvoorbeeld kan gedacht worden aan ruimte creëren op de begraafplaats voor andere inrichting van; asbusbewaringen, begraving van islamitische gelovigen en bijvoorbeeld het meer natuurlijk begraven. In de nieuwe beleidsvisie wordt hier nader op ingegaan.

Prestatie 2022
We continueren het bestaand beheer en exploitatie van de begraafplaats en dragen zorg voor een ordentelijk uitzien. Door reductie van het Bruto Graf Oppervlak (BGO), meer urnennissen en meer mogelijkheden voor vrije grafdekkingen, kan de begraafplaats nu nog zeker 20-30 jaar vooruit. Er is een lichte samenwerking met de bijzondere begraafplaatsen in Boxtel, waarbij grafcapaciteit en tarieven gedeeltelijk op elkaar worden afgestemd.

Gebouwen

Beleidskader
Voor het dagelijks en planmatig beheer van de gemeentelijke gebouwen is een meerjaren onderhoudsplan (MOP gebouwen). Binnen deze MOP zijn alle zaken opgenomen om te voldoen aan een veilig en verantwoord gebruik van de gebouwen en de daarin opgenomen installaties en voorzieningen. De MOP is op 8 oktober 2019 vastgesteld.
Doelen en Financiën
De financiële consequenties vanuit de vastgestelde MOP zijn in deze begroting verwerkt. Eerdere onderhoudsreserves- en voorzieningen zijn ingebracht in één onderhoudsvoorziening.
De begrote storting in de voorziening bedraagt voor gebouwen en sportaccommodaties € 957.400 in 2022. De geplande uitgaven in 2022 ten laste van deze voorziening bedragen € 881.900.
De onderhoudsvoorziening is op niveau en wordt jaarlijks beoordeeld op toereikendheid.

Prestatie 2022
Elk jaar wordt beoordeeld of de geplande technische onderhoudsmaatregel nog past bij de status van het gebouw. Afhankelijk hiervan wordt de norm gehanteerd: normaal onderhoud of instandhouding. Binnen de gemeente beheren we 53 gebouwen.

Financiering
Inleidende tekst
Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Deze financieringsparagraaf is samen met de in december 2015 vastgestelde financiële verordening een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is een door de Wet FIDO voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een looptijd van minder dan een jaar.

Deze kasgeldlimiet geeft het maximale bedrag aan dat met vlottende middelen mag worden gefinancierd en bedraagt 8,5% van de begrotingsomvang bij aanvang van het jaar. Voor onze gemeente is voor het begrotingsjaar 2022 de volgende kasgeldlimiet van toepassing.

begrotingsomvang	kasgeldlimiet
€ 92.948.700	€ 7.900.600

Met onze huisbankier, Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), is een financieringsovereenkomst aangegaan van € 6.600.000.

Schatkistbankieren
Op basis van de Wet FIDO zijn decentrale overheden verplicht om overtollige liquide middelen tegen marktconforme rente (zijnde de rente waartegen de Nederlandse staat zichzelf financiert op de geld -en kapitaalmarkten) in de schatkist aan te houden. Deze regeling trad per 31 december 2013 in werking.

Vanaf 1 juli 2021 is voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.
Om decentrale overheden enige flexibiliteit te geven is een drempelbedrag van toepassing. Indien het totaal aan liquide middelen deze drempel overschrijdt, behoren de overtollige middelen te worden uitgezet bij de schatkist. Voor onze gemeente is voor het begrotingsjaar 2022 de volgende drempel voor schatkistbankieren van toepassing.

begrotingsomvang	schatkistbankieren
€ 92.948.700	€ 1.858.900

Ondanks de verhoging van de drempel schatkistbankieren is in de overeenkomst met de BNG vastgelegd dat bedragen vanaf € 400.000 automatisch worden afgeroomd naar het Rijk. Aanleiding hiervoor is de negatieve creditrente voor tegoeden bij de BNG van meer dan € 500.000 vanaf 1 juli 2021.

Garantstelling

In het verleden zijn er regelmatig garantstellingen geweest voor leningen aan derden. De gemeente kan garantie verlenen voor leningen als daarmee het maatschappelijk belang gediend is er voldoende zekerheden gesteld worden. Per 1 januari 2021 was het totaal van de directe garantstellingen € 2,6 miljoen. Het totaal van de garantstellingen met een achtervangfunctie via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw was € 102,9 miljoen. Het risico dat de gemeente loopt bij deze garantstellingen is meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.
De gemeentelijke herindeling per 1 januari 2021 heeft niet geleid tot een verhoogde garantstelling aangezien alle garantstellingen van de voormalige gemeente Haaren overgedragen zijn aan de rechtsopvolger; de gemeente Oisterwijk.

Renterisiconorm

Het renterisico is gebaseerd op de Wet FIDO en heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen en te spreiden. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van de begrotingsomvang. Het doel hiervan is om het financieel risico bij rentestijgingen zoveel als mogelijk te spreiden over de jaren. Voor de komende meerjarenbegroting is de renterisiconorm als volgt berekend:

Berekening renterisiconorm

Berekening renterisiconorm	2021	2022	2023	2024	2025
(bedragen x € 1.000)					
renteherzieningen	3.850				
netto aflossingen	3.700	3.845	3.850	3.389	3.394
renterisico	**7.550**	**3.845**	**3.850**	**3.389**	**3.394**
begrotingsomvang	114.726	92.949	93.511	96.915	91.476
percentage risiconorm	20%	20%	20%	20%	20%
renterisiconorm	**22.945**	**18.590**	**18.702**	**19.383**	**18.295**

Conclusie is dat het renterisico lager is dan de renterisiconorm.

Bij de berekening van de norm is rekening gehouden met het budgettaire risico voor de begroting. Daarom is uitgegaan van de netto aflossingen ofwel de te betalen aflossingen zijn verminderd met de te ontvangen aflossingen van de doorgeleende leningen. Op basis van deze cijfers wordt geconcludeerd dat voor onze gemeente de financieringsfunctie als sterk aangemerkt kan worden.

Liquiditeitsbegroting

In het begrotingsproces wordt financieringsruimte geclaimd en is het in het belang van een solide liquiditeitsbegroting om deze lasten zo voorspoedig mogelijk op te nemen. Door omstandigheden (procedures, personele capaciteit, economische ontwikkelingen e.d.) kunnen plannen vertragen en ontstaat er een afwijkend financieringsbeeld, uiteraard met de bedoeling om de begroting daar zo mogelijk op aan te passen. Gebaseerd op de werkelijke cijfers 2020, de geactualiseerde begroting 2021 en de meerjarenbegroting ontwikkelt de liquiditeitsbegroting zich als volgt:

Financieringsontwikkeling	2020	2021	2022	2023	2024	2025
(bedragen x € 1.000)						
saldo inkomsten exploitatie en investeringen	97.413	105.072	93.388	97.079	92.164	90.172
saldo ontvangen aflossingen	717	813	458	458	465	473
saldo ontvangsten	**98.130**	**105.885**	**93.846**	**97.537**	**92.629**	**90.645**
saldo uitgaven exploitatie	87.617	94.287	82.839	82.861	82.459	82.220
saldo investeringen en voorzieningen	5.600	15.607	12.318	9.120	4.943	9.207
aflossing geldleningen	3.525	4.386	4.171	4.153	3.696	3.713
saldo uitgaven	**96.742**	**114.280**	**99.328**	**96.134**	**91.098**	**95.140**
op te nemen geldleningen	**10.000**	**2.000**	**5.000**			
financieringsresultaat	**11.388**	**-6.395**	**-482**	**1.403**	**1.531**	**-4.495**
resultaat voorgaande jaren	-1.300					
Cumulatief	**10.088**	**3.693**	**3.211**	**4.614**	**6.145**	**1.650**
	overschot	overschot	overschot	overschot	overschot	overschot

Conclusie is dat er geen sprake is van een financieringstekort. Hiermee wordt voldaan aan de kasgeldlimiet.

EMU-saldo

Op Europees niveau zijn afspraken gemaakt dat het EMU-tekort (het gezamenlijke begrotingstekort van de overheden en de sociale fondsen) niet meer dan 3% mag bedragen. Ook lokale overheden dragen bij aan dit tekort. Op basis van de Wet FIDO heeft de minister van Financiën aanwijzingsbevoegdheden met betrekking tot het EMU-saldo.

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van 23 mei 2018 jl. is gesproken over de EMU-norm voor de decentrale overheden voor de periode 2019 tot en met 2022.

Het Rijk en decentrale overheden hebben elkaar gevonden in een macro EMU-norm van -/- 0,4% van het bbp voor deze periode.

Het verwachte verloop van het EMU-saldo behoort opgenomen te worden in de jaarlijkse begroting. Hiervoor kan verwezen worden naar onderstaand samenvattende overzicht.

Berekening EMU-saldo	2021	2022	2023
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
	Volgens realisatie tot en met september 2021, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2022	Volgens meerjarenraming in begroting 2023
Berekend EMU-saldo	**-4.230**	**-2.672**	**4.296**

Rente

Rente speelt een belangrijke rol in de begroting; er zijn kosten (vergoeding voor het lenen van geld) maar ook opbrengsten (bespaarde rente) mee gemoeid. Mede gelet op de omvang van deze bedragen, is het gewenst dit onderdeel van de begroting inzichtelijk te maken. Daarbij gaat het zowel om factoren die invloed op de rente hebben, als het in beeld brengen van de keuzemogelijkheden die hier aanwezig zijn.

Onderscheid kan worden gemaakt tussen de zogenaamde korte rente en lange rente. We spreken van korte rente voor termijnen tot maximaal 1 jaar en van lange rente voor termijnen van 1 jaar of langer.
De hoogte van de rente kan fluctueren als gevolg van diverse omstandigheden. Gemeenten kunnen op de ontwikkelingen die van buiten komen, weinig tot geen invloed uitoefenen. Wel kunnen gemeenten de interne rekenrente bepalen en ook keuzes maken in de manier waarop geld aangetrokken of uitgezet wordt. Zij zijn daarbij gebonden aan wettelijke bepalingen, waaronder de Wet Fido en de Wet HOF.

Op basis van de BBV vernieuwing zoals die vanaf 2017 van toepassing is behoort voortaan de rente op een post in de begroting te worden opgenomen en wel via het taakveld treasury. De commissie BBV geeft aan dat er 3 methoden kunnen worden toegepast voor wat betreft de renteomslag:

1. In de renteomslag ook de berekende rente over het eigen vermogen en de voorzieningen verwerken;
2. Alleen de werkelijk betaalde rente verwerken in de renteomslag;
3. Geen renteomslag toepassen en alleen rente toerekenen aan projecten, investeringen en grondexploitatie.

Op basis van methode 1 is sprake van het volgende renteresultaat:

Renteschema rentetoerekening (bedragen x € 1.000)	werkelijk 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.048	1.050	759	794	891	744
b. De externe rentebaten	0	10	10	10	10	10
Totaal door te rekenen externe rente	**1.048**	**1.040**	**749**	**784**	**881**	**734**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	367	466	248	194	129	0
De rente van projectfinanciering	0	0	0	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente	**681**	**574**	**501**	**590**	**752**	**734**
d.1 Rente over eigen vermogen	1.216	680	722	692	678	667
d.2 Rente over voorzieningen	549	705	225	236	231	163
De aan de taakvelden toe te rekenen rente	**2.446**	**1.959**	**1.448**	**1.518**	**1.661**	**1.564**

Renteschema rentetoerekening (bedragen x € 1.000)	werkelijk 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
e. De werkelijke aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.616	2.021	1.754	1.715	1.650	1.582
f. **renteresultaat op het taakveld treasury**	**-170**	**-62**	**-306**	**-197**	**11**	**-18**
afwijking (toegestaan 25%)	***6,95%***	***3,16%***	***21,13%***	***12,98%***	***-0,66%***	***1,15%***

In de notitie Rente van cie. BBV staat de stellige uitspraak dat correctie van de toegerekende rente dient plaats te vinden wanneer de toegerekende rente >25% afwijkt van de daadwerkelijke rentelasten. Op basis van dit overzicht kan worden geconcludeerd dat voldaan wordt aan deze stellige uitspraak.
Met ingang van de begroting 2022 is de renteomslag zoals die toegerekend wordt aan geactiveerde investeringen verlaagd van 2,42% naar 1,91%.

Bedrijfsvoering
Inleidende tekst
De paragraaf Bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

De verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering ligt bij onze gemeenschappelijke regeling MijnGemeenteDichtbij. Een aantal in het oog springende onderwerpen wordt hier verder toegelicht.

Organisatieontwikkeling
Organisatieontwikkeling
In 2022 blijven we in de interne organisatie doorgaan met het organisatie ontwikkeltraject “Het Is Goed Werken Hier!”. We concentreren ons op het concretiseren van cultuur en (interne) identiteit. We lopen hierin hand in hand met het programmaplan 'MijnGemeenteDichtbij Next Level'. Het uitgangspunt is dat alle teams dezelfde taal spreken, waarbij ruimte gelaten wordt voor de kracht van diversiteit en best practices in de organisatie. Teams gaan door met zelfontwikkeling en bepalen samen welke concrete gedragingen helpend zijn voor het bereiken van onze missie en onze doelen. We spreken elkaar aan op deze gedragingen. Ook in 2022 blijven we nadrukkelijk aandacht hebben voor de persoonlijke ontwikkeling en vitaliteit van onze mensen. De POWER cyclus (het goede gesprek) is hierin ondersteunend. Om de vertaalslag te maken naar ontwikkeling biedt het programma ruimte voor brede opleidingen, trainingen en vitaliteitsactiviteiten. Daarbij houden we ook vast aan (digitale en klassikale) trainingen die hun meerwaarde al bewezen hebben.

Personeel en Organisatie
De arbeidsmarkt blijft aan verandering onderhevig. De gevolgen hiervan zijn merkbaar per vakgebied en vacature. De arbeidsmarkt, de uitwerking van het programmaplan en de financiële positie van onze gemeente zijn de belangrijkste basis voor het strategische personeelsbeleid (SPP). In 2022 bestaat een substantieel deel van de uitstromers uit oudere, ervaren krachten. Daarmee gaat kennis verloren. Wij blijven hier op anticiperen door het tijdig aannemen van vervanging. In 2022 blijven we kritisch kijken naar inhuur, payroll en het al dan niet aangaan van vaste of tijdelijke contracten. Daarnaast kijken we naar het boeien en binden van medewerkers d.m.v. interne mobiliteit, opleidingsmogelijkheden en het bieden van stageplaatsen voor jong talent.

Huisvesting
De MijnGemeenteDichtbij-organisatie is ondergebracht binnen de gemeentehuizen en -werven van beide gemeenten. De organisatie hanteert het flexibel werken concept. Efficiënt gebruik van de gebouwen blijft continu het streven. Hybride werken, dus thuis en op kantoor is het nieuwe beleid. De gevolgen hiervan op huisvesting voor de langere termijn zijn in onderzoek.

Informatieveiligheid

Het informatiebeleid van MijnGemeenteDichtbij staat beschreven in de vastgestelde i-visie. De uitwerking van de vastgestelde i-visie 2021-2025 wordt vanaf 2022 doorgevoerd.

Steeds meer applicaties naar de Cloud

Waar mogelijk kiezen we voor webgebaseerde oplossingen met als doel om in 2025 volledig in Cloud te werken. Goede voorbeelden die nu al in de Cloud draaien zijn het zaaksysteem, het nieuwe regiesysteem binnen het sociaal domein en leefomgeving voor de Omgevingswet. De komende jaren worden zo alle applicaties gefaseerd omgezet naar de Cloud.

Vastgesteld Informatiebeveiligingsbeleid 2021-2024 voor Boxtel

Het informatiebeveiligingsbeleid geeft onze organisatie kaders en richting om te voldoen aan landelijke afspraken, wetgeving maar vooral ook om een betrouwbare partner te zijn richting inwoners, bedrijven, instellingen en ketenpartners.

Verbonden partijen
Inleidende tekst
In deze paragraaf komen aan de orde onze visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting en de plannen betreffende de verbonden partijen. Daarbij gaan wij in op de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en mogelijke risico's bij de verbonden partijen.

Visie op verbonden partijen
Onze relatie met verbonden partijen heeft de volgende belangrijke kenmerken:

- wij participeren uitsluitend in verbonden partijen indien daarmee een publieke taak wordt gediend;
- waar de uitvoering van gemeentelijke taken als een vorm van 'verlengd lokaal bestuur' is overgedragen aan derde partijen, hechten wij hieraan op dezelfde wijze als bij uitvoering in eigen beheer belang aan bevordering van effectiviteit, efficiency en transparantie.

Waar het gaat om kaderstelling, toezicht houden en controle ten aanzien van verbonden partijen, vullen wij de gemeentelijke rol in door aanwijzing van vertegenwoordigers in de besturen van de verbonden partijen en doordat begrotingen aan de Raad ter goedkeuring worden voorgelegd.

Gemeenschappelijke regeling
Hierna volgt een lijst van de verbonden partijen waaraan Boxtel deelneemt.

1. Stadsgewest 's-Hertogenbosch
2. GGD Hart voor Brabant
3. Veiligheidsregio Brabant-Noord
4. Regionale Ambulance Voorziening Brabant-Noord (RAV)
5. Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
6. WSD-Groep
7. Omgevingsdienst Brabant-Noord
8. Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij

Stadsgewest 's-Hertogenbosch
Algemene gegevens

Naam: Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Adresgegevens:
Postbus 103, 5480 AC Schijndel

Website: https://www.s-hertogenbosch.nl/
Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Beheer voormalige stortplaats de Vlagheide.

Visie:
Beheer tot overdracht aan de provincie. Aanvankelijk werd hierbij uitgegaan van overdracht aan de provincie per 1-1-2017. Dit is later bijgesteld naar 1-1-2019, vervolgens 1-1-2021 en

inmiddels is besloten de overdracht uit te stellen tot minimaal 1-1-2027. Het laatste uitstel houdt verband met de uitvoering van een ALM-studie, naar aanleiding waarvan medio 2019 is overeengekomen dat de Provincie de rekenrente, vanaf heden, voor een periode van 5 jaar "bevriest" en de exploitanten gedurende deze periode geen stortplaatsen overdragen.
Beleidsvoornemens:
In verband met beëindiging werkzaamheden van verschillende functionarissen is door het Algemeen bestuur als volgt besloten:
1. De verantwoordelijkheid voor het Stadsgewest is per 1-1-2021 naar de gemeente Meierijstad overgegaan.
2. Meierijstad onderzoekt op welke wijze en onder welke voorwaarden het Stadsgewest op korte termijn definitief kan worden opgeheven waarbij Meierijstad eigenaar/vergunninghouder wordt.
3. De overeenkomst met Afvalzorg inzake het beheer is per 1-1-2021 met een jaar verlengd.

Vertegenwoordiging gemeente:
Wethouder F. van Nistelrooij is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Meewerkend bestuur

Product: Bestuur
Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2022:
Het takenpakket van het Stadsgewest is beperkt tot het beheer van de gesloten stortplaats Vlagheide te Schijndel. Bij de vaststelling van de begroting 2020 is besloten om per ultimo 2020 een substantieel deel (€ 4.583K) van het opgebouwde negatief saldo af te rekenen. De gemeenten hadden hiervoor een voorziening getroffen. Door de gemeente Den Bosch is een lening verstrekt voor het resterende negatief saldo. Uiteindelijk verwacht het bestuur het restant van de lening uit een restitutie van teveel opgebouwd doelvermogen in het nazorgfonds te kunnen aflossen.
Vanaf 2021 is sprake van een dekking van de lasten van de exploitatie uit een bedrag per inwoner. Dat betekent dat het resterende negatieve saldo niet meer groeit. De (meerjaren)begroting van het Stadsgewest gaat uit van een negatief saldo eind 2020 van € 1.955.000.
Begrotingstechnisch vertaalt zich dat in onderstaande bedragen per inwoner:

Jaar	**Bedrag per inwoner**	**Totaal** (o.b.v. 31.449 inw. *)
2021	€ 1,42	€ 44.657
2022	€ 1,41	€ 44.343
2023	€ 1,11	€ 34.908
2024	€ 1,11	€ 34.908
2025	€ 1,11	€ 34.908
2026	€ 1,08	€ 33.965

* o.b.v. bijlage 4.3 begroting 2022 Stadsgewest

Aandeel gemeente in financieel risico:
9,33%

Financieel risico:

€ 170.000 (bepaald door een terugbetalingsverplichting van 8,7% van
€ 1,955 miljoen). Dit bedrag is afgedekt in de voorziening Nazorg Vlagheide.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting:
€ 0,00

Cijfers:

	31-12-21 (prognose)	31-12-22 (prognose)
Eigen vermogen	- € 1.955.000	- € 1.955.000
Vreemd vermogen	€ 2.500.000	€ 2500.000

GGD Hart voor Brabant

Algemene gegevens

Naam:
GGD Hart voor Brabant

Adresgegevens:
Postbus 3024
5003 DA Tilburg

Website:
https://www.ggdhvb.nl/

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Een bijdrage leveren aan de publieke gezondheidszorg.

Visie:
Door samenwerking in de vorm van een openbaar lichaam de publieke gezondheidszorg inclusief jeugdgezondheidszorg behartigen. Door de coronacrisis staan de ontwikkelambities, zoals geformuleerd in de beleidsvisie, onder druk.

Beleidsvoornemen:
De samenwerking continueren.

Vertegenwoordiging gemeente:
De portefeuillehouder Volksgezondheid, burgemeester R. van Meygaarden, is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Sociale kracht

Product: Volksgezondheid

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage:
- basispakket € 1.151.316
- incl. lokaal accent € 98.811

- per inwoner € 34,90

Jaar	Bedrag per inwoner	Totaal (o.b.v. 32.989 inw.)
2022	€ 34,90	€ 1.151.316
2023	€ 35,32	€ 1.165.171
2024	€ 35,78	€ 1.180.346
2025	€ 36,28	€ 1.196.840
2026	€ 36,79	€ 1.213.665

Aandeel gemeente in financieel risico:
2,7%

Financieel risico:
Het weerstandsvermogen is groot genoeg om de risico's te dekken en is in overeenstemming met afspraken in het algemeen bestuur.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting (2022):
€ 0,00

Cijfers:*

	31-12-20
Eigen vermogen	€ 7.820.000
Vreemd vermogen	€ 31.107.000

* o.b.v. jaarrekening 2020

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Algemene gegevens

Naam:
Veiligheidsregio Brabant-Noord

Adres:
Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch

Website:
https://www.vrbn.nl/

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Doelmatige voorbereiding en uitvoering van georganiseerde en gecoördineerde, waar mogelijk integrale hulpverlening door brandweer, geneeskundige hulpverlening en gemeenschappelijk meldcentrum.

Visie:
Samenwerking versterkt de mogelijkheden van gecoördineerde en georganiseerde hulpverlening.

Beleidsvoornemen:
De samenwerking in de Veiligheidsregio Brabant-Noord continueren.

Vertegenwoordiging gemeente:
De burgemeester, R. van Meygaarden, is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Meewerkend bestuur.

Product: Openbare orde en veiligheid.
Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage:

Jaar	Bedrag per inwoner	Aantal inwoners	Totaal
2022	€ 61,36	33105	€ 2.031.300
2023	€ 62,09	33367	€ 2.071.900
2024	€ 62,90	33597	€ 2.113.300
2025	€ 63,78	33796	€ 2.155.600
2026	€ 64,67	33996	€ 2.198.700

Aandeel gemeente in financieel risico:
4,4%

Financieel risico:
De benodigde weerstandscapaciteit is € 2.572.500 en de beschikbare weerstandscapaciteit is € 2.400.000. Het weerstandsvermogen komt dan uit op 0,93. Volgens de kwalificatie van het Nederlands Adviesbureau is de omvang van het weerstandsvermogen in relatie tot geïdentificeerde risico's daarmee matig (boven de 1 is voldoende).

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting:
€ 0,00

Cijfers:

	31-12-21 (prognose)	31-12-22 (prognose)
Eigen vermogen	€ 11.000.000	€ 11.000.000
Vreemd vermogen	€ 45.000.000	€ 50.500.000

Regionale Ambulance Voorziening Brabant-Noord (RAV)
Algemene gegevens

Naam:
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden - West - Noord (RAV)

Adres:
Postbus 3024
5003 DA Tilburg

Website:
https://www.ravbrabantmwn.nl/nl-NL/Home
Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Het verzorgen van ziekenvervoer en noodhulp ambulancevervoer

Visie:
Door samenwerking kunnen professionele en betaalbare ambulancediensten worden verzorgd.

Beleidsvoornemen:
De samenwerking RAV ongewijzigd voortzetten.

Vertegenwoordiging gemeente:
De portefeuillehouder Volksgezondheid, burgemeester R. van Meygaarden, is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Sociale kracht

Product: Volksgezondheid
Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2022:
Er wordt geen bijdrage van de gemeenten gevraagd.

Aandeel gemeente in financieel risico:
In de GR RAV is vastgelegd in artikel 18 lid 3:
De gemeenten zullen er steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Hoewel er geen bijdragen van de gemeenten in de exploitatie wordt gevraagd, blijft de gemeente drager van het financieel risico.
Dit risico is gebaseerd op de verdeelsleutel naar rato van.

Financieel risico:
In 2020 is er door NZa boekenonderzoek verricht naar de werkelijke loonkosten en de overige personeelslasten. Dit heeft erin geresulteerd dat NZa deze budgetten vanaf 2021 heeft opgehoogd. Dit betekent dat het risico dat was geraamd op ca 3,7 miljoen gereduceerd kan worden tot nihil.

Het weerstandsvermogen bedraagt ruim € 13 miljoen.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting:
€ 0,00

Cijfers:

	31-12-21 (prognose)	31-12-22 (prognose)
Eigen vermogen	€ 13.664.000	€ 13.406.000
Vreemd vermogen	€ 27.771.000	€ 26.021.000

BHIC

Algemene gegevens

Naam:
Brabants Historisch Informatie Centrum

Adres:
Postbus 81
5201 AB 's-Hertogenbosch

Website:
https://www.bhic.nl/

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Het beheer van archiefbescheiden en collecties. Wettelijke taak is het goed, geordend en toegankelijk beheren van archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Verbreding van de kennis van de Brabantse geschiedenis.

Visie:
Door samenwerking kan deskundigheid worden geboden tegen de minst mogelijke kosten.

Beleidsvoornemen:
De samenwerking BHIC voortzetten.

Vertegenwoordiging gemeente:
Vanaf 2022 treedt de gemeente Boxtel toe tot deze gemeenschappelijke regeling.
Portefeuillehouder is burgemeester R. van Meygaarden.

Programma: Vitaal ondernemen

Product: Monumentenzorg en oudheidkunde.

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage:

Jaar	Bijdrage (na indexering)
2022	€ 127.500
2023	€ 129.000
2024	€ 130.700
2025	€ 132.500
2026	€ 134.400

Aandeel gemeente in financieel risico:
Dit bedraagt ca. 6% van het risico voor lagere overheden (gemeenten en waterschappen). Het overige risico wordt gedragen door Rijk en Provincie.

Financieel risico:
De financiële risico's zijn dit jaar voor het eerst gekwantificeerd en becijferd op € 415.000.

Het weerstandsvermogen is met € 418.000 in overeenstemming met de statuten en groot genoeg om de risico's te dekken.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting:
€ 0,00

Cijfers:

	31-12-21 (prognose)	31-12-22 (prognose)
Eigen vermogen	€ 1.357.000	€ 1.357.000
Vreemd vermogen	€ 3.662.000	€ 3.200.000

WSD-Groep

Algemene gegevens

Naam:
WSD

Adres:
Postbus 173
5280 AD Boxtel

Website:
https://www.wsd-groep.nl/

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
WSD ondersteunt, begeleidt en ontwikkelt mensen met een verminderde loonwaarde naar werk en/of naar vormen van participatie. Het betreft dan mensen die tot de doelgroep van de sociale werkvoorziening horen en mensen met beperkingen, die tot de doelgroep van de Participatiewet horen, die met behulp van inzet van re-integratieactiviteiten weer kunnen participeren. Verder is de expertise van WSD integraal inzetbaar binnen het gehele sociale domein.
Visie:
De visie van WSD is helder: WSD maakt het verschil voor mensen. "Wij geloven in een maatschappij waarin iedereen volwaardig en naar vermogen kan meedoen. Daarom kunnen en willen wij niet accepteren dat er mensen zijn die niet volwaardig kunnen participeren enkel omdat zij een afstand tot de arbeidsmarkt hebben".
Het is dan ook de missie van WSD om zoveel mogelijk mensen die onder de Participatiewet vallen te matchen, in te zetten en te ontwikkelen. WSD maakt dit gemakkelijk en aantrekkelijk voor gemeenten en werkgevers. Samen creëren zij duurzame kansen en werk.

Beleidsvoornemen:
Begin 2020 is het document "Gezamenlijk doorontwikkelen - Advies over de toekomstige koers WSD" in alle raden van de deelnemende gemeenten vastgesteld. Op basis hiervan is het lokale plan voor Boxtel uitgewerkt. De uitvoering van het lokale plan vindt plaats in de periode 2021 - 2025.

Vertegenwoordiging gemeente:
De portefeuillehouder Economie en Participatie mevrouw M. van Alphen is lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur van de WSD. Dhr. E van den Broek, raadslid, is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Sociale kracht.

Product: Participatie.
Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage:

Jaar	Bijdrage (na indexering)
2022	€ 54.000
2023	€ 54.650
2024	€ 55.360
2025	€ 56.130
2026	€ 56.920

Aandeel gemeente in financieel risico:
21,8%

Financieel risico:
€ 17.500.000 (maximum bedrijfsrisico's).

Het weerstandsvermogen bedraagt eind 2022 ca. € 18 miljoen (conform bijlagen 7 en 9 van de begroting 2022) en is daarmee voldoende om het financieel risico te dragen.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting:
€ 345.000,00 voordelig (na onttrekking bestemmingsreserves)

Cijfers:*

	31-12-20
Eigen vermogen	€ 30.161.000
Vreemd vermogen	€ 6.956.000

* o.b.v. jaarrekening 2020

Omgevingsdienst Brabant-Noord
Algemene gegevens

Naam:
Omgevingsdienst Brabant Noord

Adres:
Postbus 88
5430 AB Cuijk

Website:
https://www.odbn.nl/home

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Het verzorgen van adequate advisering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven.

Visie:
Met samenwerking kan deskundigheid worden gebundeld en eenduidige uitvoering worden gegeven aan toezicht en handhavingstaken.

Beleidsvoornemen:
De samenwerking voortzetten.

Vertegenwoordiging gemeente:
Portefeuillehouder Financiën, de heer H. Heesen, is lid van het Algemeen Bestuur.

Programma: Duurzame transformatie

Product: Milieu
Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage:
Gespecificeerde bijdrage 2022:

- Basistaken	€ 436.600
- Verzoektaken	€ 78.500
- Collectieve taken	€ 26.700
- Klachten	€ 4.600
- Bodemloket	€ 2.500
- SSIB	€ 10.400
Totaal	€ 559.300

Totale bijdragen in meerjarig opzicht:

Jaar	Bijdrage (na indexering)
2022	€ 567.000
2023	€ 566.000
2024	€ 573.300
2025	€ 581.400
2026	€ 589.500

Aandeel gemeente in financieel risico:
2,3%

Financieel risico:
Dit bedraagt € 1.234.000. De geraamde beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 1-1-2022 € 1.852.000. De weerstandsratio bedraagt hiermee 1,5, dit is meer dan voldoende volgens de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR).

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting:
€ 397.000 voordelig (na bestemming)

Cijfers:

	31-12-21 (prognose)	31-12-22 (prognose)
Eigen vermogen	€ 7.112.000	€ 7.218.000
Vreemd vermogen	€ 8.266.000	€ 7.922.000

Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij

Algemene gegevens

Naam:
Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij

Adres:
Markt 1
5281 DA Boxtel

Website:
http://www.mijngemeentedichtbij.nl/

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
De Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij levert de ambtelijke ondersteuning voor de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel.

Visie:
De organisatie wil hoogwaardig en efficiënte diensten verlenen aan burgers, ondernemers en het bestuur van de deelnemende gemeenten.

Beleidsvoornemen:
De samenwerking met de gemeente Sint-Michielsgestel in MijnGemeenteDichtbij verder voorzetten.

Vertegenwoordiging gemeente:
Het Algemeen bestuur wordt gevormd door beide colleges.
Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het college en één wethouder. Voor Boxtel zijn burgemeester R. van Meygaarden en wethouder F. van Nistelrooij aangewezen als lid van het DB.

Programma: Meewerkend bestuur

Product: Bestuur

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage:

Jaar	Bijdrage (na indexering)
2022	€ 21.678.300

2023	€ 22.429.000
2024	€ 22.884.400
2025	€ 23.357.300

Aandeel gemeente in financieel risico:
Het gemeentelijk aandeel in het financieel risico is 55,8%

Financieel risico:
Conform artikel 30a van de Gemeenschappelijke Regeling, welk als basis dient voor de samenwerking, is bepaald dat MijnGemeenteDichtbij geen eigen reserves zal gaan vormen. Eventuele exploitatieoverschotten worden na afloop van het jaar terugbetaald aan de beide gemeenten en eventuele exploitatietekorten worden aanvullend in rekening gebracht. Deze handelwijze impliceert dat risico's niet door de GR kunnen worden opgevangen maar uiteindelijk doorgeleid gaan worden naar de beide gemeenten.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting:
€ 0,00

Cijfers:

	31-12-21 (prognose)	31-12-22 (prognose)
Eigen vermogen	€ 0,00	€ 0,00
Vreemd vermogen	€ 3.000.000	€ 2.800.000

Deelneming in naamloze vennootschappen

Hierna volgt een lijst van de verbonden partijen waaraan Boxtel deelneemt.

1. NV BNG Bank
2. Brabant Water NV

NV BNG Bank

Algemene gegevens

Naam:
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Adres:
Postbus 30305
2500 GH Den Haag

Website:
https://www.bngbank.nl/
Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Verleent bancaire diensten.

Visie:
De gemeente neemt deel aan en bankiert bij voorkeur bij een financiële instelling die bekend is met het lokaal openbaar bestuur en die als zodanig van financiële soliditeit getuigt in de

vorm van een triple-A rating.

Beleidsvoornemen:
Gelet op de wijze waarop BNG het openbaar belang behartigt, laten wij het aandelenbezit BNG zijn duurzame karakter behouden. Er is geen aanleiding om van huisbankier te veranderen.

Vertegenwoordiging gemeente:
De gemeente wordt bij de Algemene vergadering voor Aandeelhouders vertegenwoordigd door de burgemeester.

Programma: Meewerkend bestuur

Product: Algemene dekkingsmiddelen
Financiële gegevens *

Opbrengst deelneming:
De nettowinst na belastingen over 2020 bedroeg € 221.000.000, waarvan € 101.000.000 als dividend werd voorgesteld. Dit betekent € 1,81 per aandeel, in totaal 53.385 x € 1,81 = € 96.626 (2019: € 1,27 per aandeel, totaal € 67.799).
Mogelijk zal het ECB, net als bij de uitbetaling van het dividend 2019, wederom de Europese banken aanbevelen om af te zien van dividendbetalingen ofwel deze uit te stellen.

Aandeel gemeente in financieel risico:
Het gemeentelijk aandeel in het financieel risico gaat niet verder dan de nominale waarde van de aandelen: € 133.462,50 (53.385 aandelen à nominaal € 2,50).

Financieel risico:
Het financieel risico is laag.

Bedrijfsresultaat op basis van de jaarrekening 2020:
€ 221.000.000.

Cijfers:

	31-12-20
Eigen vermogen	€ 5.097.000.000
Vreemd vermogen	€ 155.242.000.000

* De gepresenteerde cijfers zijn de jaarrekeningcijfers van 2020. Vanwege de onvoorspelbaarheid van de financiële markten/rente doet de BNG al jaren geen voorspelling omtrent het te verwachten resultaat.

Brabant Water NV
Algemene gegevens

Naam:
Brabant Water

Adres:

Postbus 1068
5200 BC ’s-Hertogenbosch

Website:
https://www.brabantwater.nl/
Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Brabant Water produceert, transporteert en levert water voor huishoudelijk en industrieel gebruik. Zodoende heeft Brabant Water een belangrijke functie in de openbare drinkwatervoorziening.

Visie:
De gemeente neemt als aandeelhouder deel in de N.V. Brabant Water.

Beleidsvoornemen:
Er bestaat geen voornemen om de huidige positie in de N.V. Brabant Water te wijzigen.

Vertegenwoordiging gemeente:
De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij de AvA. Deze bevoegdheid kan worden gemandateerd.
De burgemeester is lid van de Commissie van Aandeelhouders.

Programma: Meewerkend bestuur.

Product: Algemene dekkingsmiddelen.
Financiële gegevens

Opbrengst deelneming:
De gemeente is houder van 27.694 aandelen (nominaal á 0,10) = € 2.769,40. Er vindt geen winstuitkering plaats.

Aandeel gemeente in financieel risico:
Het gemeentelijk financieel risico gaat niet verder dan de nominale waarde van de aandelen: € 2.769,40.

Financieel risico:
Het financieel risico is laag, nl. aankoopbedrag aandelen.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 363.000 *

Cijfers: **

	31-12-19	31-12-20
Eigen vermogen	€ 665.384	€ 674.183
Vreemd vermogen	€ 479.546	€ 523.344

* Op basis van de begroting 2019. Er is geen recentere begroting beschikbaar. Recentere begrotingscijfers 2022 zijn ook dit jaar weer opgevraagd maar net als in voorgaande jaren wordt op deze verzoeken niet gereageerd.
** Op basis van jaarrekeningcijfers 2020.

Deelneming in stichtingen

Hierna volgt een lijst van de verbonden partijen waaraan Boxtel deelneemt.

1. Stichting Administratiekantoor Dataland
2. Stichting Agrifood Capital

Stichting Administratiekantoor Dataland

Algemene gegevens

Naam:
Stichting Administratiekantoor Dataland

Adres:
Noothoven van Goorstraat 11d
2806 RA Gouda

Website:
http://dataland.nl/

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Dataland verzorgde de toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland en zal haar activiteiten per 1-1-2022 beëindigen.

Visie:
Deelname was niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van de toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, transparante en betrouwbare overheid en stroomlijning van basisgegevens.

Beleidsvoornemen:
DataLand zal haar activiteiten beëindigen per 1-1-2022. Reden: DataLand acteert in het domein van de gemeentelijke (vastgoed)informatievoorziening, waarin nu en de komende jaren grootschalige ontwikkelingen plaatsvinden. De informatie-architectuur beweegt zich richting data-bij-de-bron (één van de uitgangspunten van Common Ground). Daardoor is op termijn een separaat gemeentelijk gegevensknooppunt voor objectinformatie niet meer nodig. Bovendien is met de openbaarmaking van de WOZ-waarde voor woningen de rol van DataLand als verstrekker van WOZ-waarden grotendeels vervallen.
Vertegenwoordiging gemeente:
De burgemeester vertegenwoordigde de gemeente bij de AvA en was lid van de Commissie van Aandeelhouders.

Programma: Meewerkend bestuur.

Product: Basisregistraties.

Financiële gegevens

In verband met de beëindiging van de activiteiten per 1-1-2022 zijn geen financiële gegevens voor 2022 beschikbaar.

Stichting AgriFood Capital

Algemene gegevens

Naam:
Stichting Agrifood Capital

Adres:
Onderwijsboulevard 225
5223 DE ‘s-Hertogenbosch

Website:
https://www.agrifoodcapital.nl/

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten:
Het versterken van de regio op agrifoodgebied door samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en onderwijs.

Visie:
Deelname aan Agrifood Capital betekent een kans op een sterke impuls voor de economische en sociale ontwikkeling van de regio.

Beleidsvoornemen:
De regionale samenwerking in Noordoost Brabant (NOB) tussen zeventien gemeenten en twee waterschappen is vastgelegd in het ‘Bestuursconvenant regionale samenwerking Noordoost Brabant 2017 t/m 2020’. Het samenwerkingsconvenant loopt dus tot en met 2020. Inmiddels is door de gemeenteraad besloten in te stemmen met het verlengen van de samenwerking op basis van het convenant ‘regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant 2021-2024’.
Vertegenwoordiging gemeente:
De burgemeester is lid van de bestuurlijke regiegroep.
Agrifood Capital valt onder de portefeuille van wethouder M. van Alphen-Habraken.
Programma: Vitaal ondernemen

Product: Economische aangelegenheden

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage:
De gemeenten betalen een bijdrage van € 3 per inwoner per jaar voor Regiofonds en € 1 per jaar inwoner per jaar voor Arbeidsmarkt.

Aandeel gemeente in financieel risico:
Het gemeentelijke financieel risico beperkt zich tot het geïnvesteerd bedrag in certificaten. (Dit betrof een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten van deelname.)

Financieel risico:
Het financieel risico is laag.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting (2020): *
€ 0,00
Cijfers: *

	31-12-19
Eigen vermogen	€ 92.537
Vreemd vermogen	€ 1.464.703

* Op advies van hun accountant verstrekt Agrifood slechts een samenvatting van de cijfers op hun website. De meest recente jaarrekeningcijfers dateren van 2019. Er zijn geen recentere begroting en jaarrekening beschikbaar.

Grondbeleid
Inleidende tekst
Grondbeleid is beleid gericht op het realiseren van gewenste veranderingen in het grondgebruik en het handhaven van het bestaande grondgebruik vanuit de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Grondbeleid is een middel om andere beleidsdoelen van de gemeente te realiseren op het gebied van bijvoorbeeld woningbouw, economie, natuur en recreatie.

In de paragraaf Grondbeleid komen de volgende punten aan de orde:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

(Bovenstaande punten zijn gebaseerd op artikel 16 van het BBV)

Visie
Het grondbeleid is een middel om het ruimtelijke beleid te kunnen voeren en kan tevens worden gebruikt voor regulering van het volkshuisvestingsbeleid. Grondbeleid is beleid dat gericht is op het realiseren van de gewenste verandering in het grondgebruik en het handhaven van het bestaande grondgebruik vanuit de (overwegend ruimtelijke) beleidsdoelstellingen van de gemeente. Grondbeleid is zodoende een middel om andere beleidsdoelen van de gemeente te realiseren op het gebied van woningbouw, diverse voorzieningen, economie, natuur en recreatie.

Binnen het grondbeleid is de grondexploitatie het proces van productie en prijsvorming van bouwrijpe en woonrijpe grond en het ervoor zorg dragen dat deze grond op het juiste tijdstip op de markt komt. Grondexploitatie is voornamelijk de financieel economische kant van grondbeleid. Het is een langdurig proces met vaak grote financiële risico's.

Het doel van grondbeleid is het gemeentelijk beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit, wonen, economie, bereikbaarheid, duurzaamheid etc. concreet toe te passen in projecten. Aan de andere kant moet een project financieel en qua risicoprofiel haalbaar zijn. Zonder deze balans komt een project niet verder dan de tekentafel. Het maakt hierbij niet uit of het project door de gemeente dan wel andere initiatiefnemers gerealiseerd wordt.

Naast het inhoudelijke beleid hebben ook de specifieke kenmerken van een project invloed op de financiële en de beleidsinhoudelijke haalbaarheid. Projecten waar binnen de bebouwde kom geherstructureerd of getransformeerd moet worden zijn vanwege de hogere verwervingskosten moeilijker financieel haalbaar te maken dan projecten in uitbreidingslocaties. Daarnaast kunnen de locatie-specifieke kenmerken ook bepaalde kansen of belemmeringen bieden voor beleidsinhoudelijke doelstellingen. De kunst is om zo goed mogelijk gebruik te maken van de kansen omdat hiermee een optimum ontstaat tussen de inzet van (financiële) middelen en het maatschappelijke resultaat.

Om in deze tijd haalbare projecten te kunnen realiseren moeten er gedurende de

planvorming belangrijke keuzes gemaakt worden. Dit betekent feitelijk dat niet alle ambities en doelstellingen die voortkomen uit inhoudelijk beleid in zijn geheel in elk project toegepast kunnen worden.

Nota Grondbeleid

Op basis van de realisaties binnen de lopende grondexploitaties zijn deze, conform de huidige Nota Grondbeleid, doorgelicht en geactualiseerd. In juni 2016 is de Nota Grondbeleid 2016 – 2020 vastgesteld. De Nota Grondbeleid 2016 – 2020 geeft invulling aan de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

De laatste jaren hebben we te maken met een positieve ontwikkeling in de economie die ook zeker merkbaar is in de vraag naar woningen. De vraag naar woningen is fors toegenomen. Daarnaast is duidelijk dat de gemeente voor het komende decennium kwantitatief en kwalitatief een behoorlijke ruimtelijke opgave heeft. De gemeente zal diverse afwegingen moeten maken op welke manier de ruimtelijke opgave en het vigerende beleid op de thema's wonen en duurzaamheid de komende jaren worden ingevuld. De Nota Grondbeleid 2016 – 2020 dient hierbij als kader en handreiking.

Voor 2022 wordt gewerkt aan het samenstellen van een geactualiseerde nota grondbeleid. De positieve ontwikkelingen in de economie zullen worden meegenomen in de actualisering van de nota grondbeleid. Bij de actualisering zal tevens gekeken worden naar de mogelijkheden om vanuit de vigerende nota een koerswijziging in te zetten richting een actiever grondbeleid. Een belangrijk sleutelwoord in deze is de regie vanuit de gemeente.

Bij de actualisering van de nota grondbeleid zal het brede gebied rondom grondexploitaties en ook faciliterende plannen in ogenschouw worden genomen. Een onderdeel hiervan is ook de nota bovenwijkse voorzieningen.

Exploitatieopzetten

In de structuurvisie worden de beleidsvoorwaarden vastgelegd op welke wijze plannen inhoud krijgen. De grondexploitatie wordt door de raad vastgesteld, waarbij de daadwerkelijke uitvoering is gedelegeerd aan het college van Burgemeester en Wethouders. Het college legt verantwoording af in de jaarrekening. In de periodieke bestuursrapportages worden mutaties (zowel in positieve als negatieve zin), welke effect hebben op het geprognosticeerde eindresultaat onder de aandacht gebracht.

Financiële sturing grondexploitatie

De laatste jaren hebben we te maken met een positieve ontwikkeling in de economie die ook zeker merkbaar is in de vraag naar woningen. De vraag naar woningen is fors toegenomen. De grondexploitatie heeft een lastige tijd achter zich vanwege aanhoudende slechte economische omstandigheden. Binnen de bestaande grondexploitaties zijn de effecten hiervan zichtbaar en merkbaar in de geprognosticeerde eindresultaten. Indien actief grondbeleid kansen biedt, zullen we die niet laten liggen.

Om de financiële risico's in het grondbedrijf te beperken is het van het grootste belang dat er voortgang geboekt wordt in de projecten. In eerste instantie dienen de gronden binnen de projecten de juiste bestemming te krijgen om vervolgens verkocht te kunnen worden aan particulieren, bedrijven, woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars. Bij grondverkoop door het grondbedrijf neemt de omvang van de financiële risico's af. De focus van het

grondbedrijf zit dus op bestemmen en verkopen van gronden.

Tussentijdse winstneming
Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningsbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Voortgang van de exploitaties

In Goede Aarde
In Goede Aarde is in de afrondende fase. De laatste hand wordt/is gelegd aan de afbouw van de wijk. Rondom de kleine aarde is een wijk gerealiseerd waarbij zeker ook naar duurzaamheid is gekeken (gedachtegoed van de kleine aarde).
In hoeverre we nog meerdere ontwikkelingen voorstaan op het gebied van de Kleine Aarde is een vraag die met het bestuur bekeken moet worden. Hier is al eens globaal naar gekeken. Het is even de vraag of het huidige college hier prioriteit en doorgang aan wil verlenen. Dit laatste is dus nog niet rijp voor de begroting.

Bedrijventerrein Vorst
Het bedrijventerrein Vorst valt uiteen in twee delen welke geschieden van elkaar zijn door het datacenter van de Rabobank. Vorst A is uitgegeven. Voor Vorst B wordt actief gekeken naar de wijze waarop hier een goede invulling kan komen binnen de gestelde kaders voor dit gebied (GreentechPark Brabant).

Reigerskant
Voor het plan Reigerskant (Esch) is vanuit de gemeente Haaren een volledige grondexploitatie overgekomen. De grondexploitatie beslaat het gehele plangebied. In eerste instantie komen alle kosten ten laste van deze grondexploitatie. Deze zijn dus al voorzien in de begroting en meegenomen in het geprognosticeerde eindresultaat. Uiteraard zijn de bedragen voor toekomstige uitgaven begrote bedragen op basis van huidige inzichten. Mee- en tegenvallers en ook eventuele aanpassingen in de uitvoering worden periodiek verwerkt in de exploitatie, effecten op het verwachte eindresultaat worden in beeld gebracht en periodiek vindt rapportage plaats.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de voortgang van de projecten met de bijbehorende grondexploitaties In Goede Aarde, Princenlant (fase 4) en Spoorzone zich in een afrondende fase bevinden. Hiertoe ontstaat de mogelijkheid om bij de aankomende jaarrekening 2021 te bezien in hoeverre deze grondexploitaties kunnen worden afgesloten.

Voor de grondexploitatie Vorst worden de mogelijkheden bekeken om binnen het project en de grondexploitatie Vorst fase A te kunnen afsluiten waardoor het project en de grondexploitatie alleen betrekking hebben op het plangebied van Vorst B.

Verwachte resultaten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de (verwachte) financiële resultaten van de actieve projecten waarvoor een grondexploitatie actief is. Dit zijn de eindresultaten zoals die opgenomen zijn in de jaarrekening 2020.

Tabel 1 geeft een overzicht van de financiële resultaten op eindwaarde. Tabel 2 betreft een overzicht van de financiële resultaten op saldo contante waarde.

Tabel 1

Projecten	Voorjaar 2021 (JR 2020)			Voorjaar 2020 (JR 2019)			Verschil			Voorjaar 2019 (JR 2018)		
	Eindwaarde op einddatum	V/N	Einddatum exploitatie	Eindwaarde op einddatum	V/N	Einddatum exploitatie	Verschil op einddatum	V/N		Eindwaarde op einddatum	V/N	Einddatum exploitatie
In goede Aarde	€ 1.918.200-	N	31-12-2021	€ 1.876.000-	N	31-12-2020	€ 42.200-	N		€ 1.903.800-	N	31-12-2019
Bedrijventerrein Vorst	€ 4.101.700-	N	31-12-2024	€ 4.080.000-	N	31-12-2024	€ 21.700-	N		€ 4.103.700-	N	31-12-2024
Spoorzone	€ 4.798.100-	N	31-12-2021	€ 4.664.900-	N	31-12-2020	€ 133.200-	N		€ 4.724.400-	N	31-12-2020
Princenlant	€ 527.900-	N	31-12-2021	€ 487.400-	N	31-12-2020	€ 40.500-	N		€ 478.800-	N	31-12-2020
Reigerskant	€ 880.000	V	31-12-2024	niet van toepassing						niet van toepassing		

V = voordelig saldo *N = nadelig saldo*

Tabel 2

Projecten	Voorjaar 2021 (JR 2020)			Voorjaar 2020 (JR 2019)			Verschil			Voorjaar 2019 (JR 2018)		
	Contante waarde	V/N	datum	Contante waarde	V/N	datum	Verschil	V/N		Contante waarde	V/N	datum
In goede Aarde	€ 1.880.600-	N	1-1-2021	€ 1.839.200-	N	1-1-2020	€ 41.400-	N		€ 1.866.500-	N	1-1-2019
Bedrijventerrein Vorst	€ 3.789.300-	N	1-1-2021	€ 3.695.400-	N	1-1-2020	€ 93.900-	N		€ 3.643.900-	N	1-1-2019
Spoorzone	€ 4.704.000-	N	1-1-2021	€ 4.573.400-	N	1-1-2020	€ 130.600-	N		€ 4.541.100-	N	1-1-2019
Princenlant	€ 517.500-	N	1-1-2021	€ 477.800-	N	1-1-2020	€ 39.700-	N		€ 460.200-	N	1-1-2019
Reigerskant	€ 813.000	V	1-1-2021	niet van toepassing						niet van toepassing		
TOTAAL	**€ 10.078.400-**	**N**		**€ 10.585.800-**	**N**		**€ 305.600-**	**N**		**€ 10.511.700-**	**N**	

V = voordelig saldo *N = nadelig saldo*

Risico's versus kansen

Risico's

De financiële risico's in de grondexploitaties komen vooral tot uiting bij vertraging van de verschillende projecten. Over de hoge voorinvesteringen wordt elk jaar rente betaald. Wanneer een project één jaar vertraagt moet er één jaar extra rente betaald worden, daarnaast is er voor één jaar extra aan plankosten benodigd. De voorinvesteringen moeten terugverdiend worden door middel van grondverkopen.
De risico's die ten grondslag liggen aan vertragingen zijn globaal onder te verdelen in:

- verwervingsrisico's
- realisatierisico's
- afzetrisico's

Verwervingsrisico's

Dit type risico is zeer beperkt in de gemeente Boxtel.

Realisatierisico's

Nog in procedure te brengen bestemmingsplannen, zoals Vorst B, kunnen vertragingen veroorzaken. Daarnaast dienen de terreinen op tijd bouwrijp gemaakt te worden zodat de kavels ook daadwerkelijk kunnen worden uitgegeven.

Afzetrisico's

Voor alle exploitaties is in beeld welke kosten en opbrengsten nog gerealiseerd moeten worden. In de actualisatie is dit verwerkt in de betreffende grondexploitaties. De te verkopen

gronden worden, indien er geen contractuele afspraken bestaan, marktconform aangeboden. Om een marktconforme prijs te bepalen, kan gebruik gemaakt worden van taxatie. Het risico op vertraging in de uitgifte van gronden blijft altijd bestaan. De uitdaging is om de markt continu te volgen en te monitoren, waar mogelijk acties ondernemen (eventueel in samenwerking met projectontwikkelaars) om de gronden tijdig af te zetten.

Reserve Grondexploitatie en Voorzieningen

De reserve grondexploitatie en de verliesvoorzieningen geven meerjarig het volgende beeld:

Grondexploitatie **Saldo per 31 december** **(bedragen x € 1.000)**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Reserve grondexploitatie	170	607	607	607	607	607
Verliesvoorzieningen:						
Tekort plan In Goede Aarde	1.881					
Tekort plan Princenlant	518					
Tekort plan Vorst	3.789	3.789	3.789	3.789		
Tekort plan Spoorzone Van Salmstraat	4.704					

Via de jaarrekening 2020 zijn op basis van de actualisatie van de exploitaties de voorzieningen op het vereiste niveau gebracht. Na beëindiging van de exploitaties worden de verliesvoorzieningen aangesproken ter dekking van de resterende boekwaarde.

Financiën

Uitgangspunten en grondslagen begroting 2022 en meerjarenramingen 2023-2025

Ter voorbereiding op het begrotingsproces wordt jaarlijks een aantal financieel technische uitgangspunten bepaald als basis voor de nieuwe begroting. In combinatie met een aantal andere kengetallen en uitgangspunten geeft dit het volgende beeld.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal inwoners (per 1 januari)	32.957	33.057	33.157	33.257	33.357
Aantal nieuw te bouwen woningen	271	571	185	144	124
Aantal hectaren (per 1 januari)	6.895	6.895	6.895	6.895	6.895
Aantal bijstandsontvangers (per 1 januari)	476	480	475	470	470
College van burgemeester en wethouders in fte	4,6	5,0	5,0	5,0	5,0
Ambtelijke organisatie in fte (secretaris + griffie)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Ontwikkeling loonkosten	3,75%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Ontwikkeling materiële kosten (inflatie)	0,00%	1,40%	1,20%	1,30%	1,40%
Renteniveau korte financiering	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Renteniveau lange financiering	2,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Omslagrente geactiveerde investeringen	2,42%	1,91%	1,91%	1,91%	1,91%
Disconteringsvoet grondexploitatie	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Rente grondexploitatie/exploitatieplannen	2,42%	1,91%	1,91%	1,91%	1,91%
Disconteringsvoet exploitatieplannen	2,42%	1,91%	1,91%	1,91%	1,91%
Bovenwijkse exploitatiebijdrage* (per m2 uitgeefbaar)	€ 8,38	€ 8,56	€8,74	€ 8,92	€ 9,11
Uurtarief grondexploitatie:					
- t/m schaal 5	79,11	81,09	83,12	85,2	87,33
- schaal 6 t/m 9	83,62	85,71	87,85	90,05	92,3
- vanaf schaal 10	106,23	108,89	111,61	114,4	117,26
Inflatiecorrectie voor heffingen en tarieven	3,10%	2,10%	2,10%	2,10%	2,10%

*voor actualisering tarief, zie paragraaf grondbeleid

Kostendekkende producten

Voor de kostendekkende producten afval en riolering geldt als uitgangspunt een 100% kostendekking. De daadwerkelijke stijging van deze tarieven kan daarom afwijken van de voorgenomen indexering.

Herijking gemeentefonds vanaf 2023

In de afgelopen jaren is een landelijk onderzoek uitgevoerd vanuit BZK om de verdeling van het gemeentefonds te beoordelen. De intentie van dit onderzoek is om:

- De verdeling beter te laten aansluiten bij de lokale positie van de gemeenten;
- De verdeling eenvoudiger te maken en de gemeenten meer financiële zekerheid te geven.

Op basis van deze aannames en onderzoek is een doorrekening gemaakt op landelijk niveau. Per saldo heb je ongeveer 200 voordeelgemeenten en 150 nadeelgemeenten. De

huidige berekening geeft aan dat onze gemeente een nadeelgemeente is met € 10 per inwoner.
Deze herijking heeft nu nog de status van voorstel. In de komende periode wordt via de VNG advies uitgebracht en het nieuwe kabinet zal uiteindelijk een besluit gaan nemen.
Deze herijking maakt nu nog geen deel uit van deze begroting.

Extra middelen jeugdhulp 2022
Op 2 juni 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over een Hervormingsagenda voor het Jeugdstelsel. Deze afspraken volgen op de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen. Als onderdeel van de afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1,314 miljard extra beschikbaar. Naar verwachting betekent dit voor onze gemeente een eenmalige extra inkomst van € 2,491 miljoen in 2022. Het definitieve bedrag voor 2022 wordt bekend gemaakt met de septembercirculaire 2021.
Of en in hoeverre dit structureel zal zijn is nu nog niet duidelijk. Het nieuwe kabinet zal hier later een standpunt op innemen. De besluitvorming over de inzet van deze extra middelen in 2022 nemen we mee met de tweede bestuursrapportage 2021. Deze inkomst maakt dus nu geen deel uit van deze begroting.

Gevolgen corona
COVID-19 heeft een enorme impact op onze samenleving en daarmee ook op onze financieel positie van onze gemeente. Landelijk zijn in 2020 en 2021 diverse steunmaatregelen aangeboden. Denk daarbij onder andere aan compensatiemiddelen voor dekking van extra gemaakte kosten door de gemeente, middelen voor jeugd en jongeren, lokale culturele voorzieningen, buurt- en dorpshuizen e.d. Daarnaast zijn er de landelijke regelingen die via de gemeente lopen zoals de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) en de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO).
In deze begroting hebben we geen aanvullende budgetten opgenomen vanwege corona. Enerzijds omdat de financiële gevolgen voor de jaren vanaf 2022 niet goed zijn in te schatten en anderzijds omdat we er van uit gaan dat het Rijk net zoals tot nu toe de financiële gevolgen van de corona-crisis (grotendeels) compenseert.
Mede ook omdat de crisis vooralsnog uitblijft hebben we het financiële risico neerwaarts bijgesteld zoals is toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Samenvattend overzicht ontwikkeling begrotingssaldo

Op 13 juli 2021 heeft de gemeenteraad de eerste bestuursrapportage 2021 vastgesteld. De hierin opgenomen structurele mutaties zijn verwerkt in deze begroting 2022. Op basis hiervan heeft het begrotingssaldo zich na de vorige begroting als volgt ontwikkeld.

Ontwikkeling begrotingssaldo (x € 1.000)	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Begrotingssaldo begroting 2021-2024	598,6	427,5	-221,1	-393,9	-315,5
Mutaties:					
- maatregelenpakket sociaal domein	127,6	665,3	667,7	667,7	667,7
- 2e bestuursrapportage 2020	-397,4	-140,3	-54,6	-261,1	-240,4
- 1e bestuursrapportage 2021	373,3	153,1	42,3	0,5	12,4
Begrotingssaldo voor samenstellen begroting 2022	**702,1**	**1.105,6**	**434,3**	**13,2**	**124,2**
Mutaties begroting 2022-2025		64,6	194,6	487,3	425,6
Mutaties uitwerking beleidsakkoord	-361,3	-1.472,5	-1.077,5	-996,5	-1.276,5
Begrotingssaldo begroting 2022-2025	**340,8**	**-302,3**	**-448,6**	**-496,0**	**-726,7**

Begrotingsmutaties

Samenvattend en gespecificeerd zijn in deze begroting de volgende mutaties verwerkt.

Voorgestelde begrotingsmutaties, begrotingssaldo (- = nadeel + = voordeel; bedragen x € 1.000)		begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Programma/Product	Onderwerp/toelichting				
Programma Duurzame Transformatie:					
Milieu	Begroting 2022 GR ODBN	17,7	20,5	23,0	16,3
Programma Sociale Kracht:					
Maatschappelijk werk	Aframen budget waarderingssubsidies Esch vanaf 2023 (was incidenteel bedoeld)		25,0	25,0	25,0
Volksgezondheid	Begroting 2022 GR GGD	-27,7	-51,8	-76,5	-101,7
Programma Leefbare Ruimte:					
verkeersmaatregelen	Verkeerstellingen 1 maal in 3 jaar				-35,0
	Update GBA (GVVP) 2022 kan vervallen, naar 2026 elke vier jaar	50,0			
Programma Meewerkend Bestuur:					
Algemene dekkingsmiddelen	Ontwikkeling OZB opbrengst op basis van indexering en woningbouwprogramma	21,0	125,7	104,6	241,3
Algemeen budgettair	Actualisatie stelpost prijsindexering	67,8	243,5	362,9	505,1
	Mutaties stelpost areaaluitbreiding vanwege woningbouwprogramma	-58,0	-158,0	-189,0	-213,0
Diverse programma's:	Voorgenomen investeringen van 2024 naar 2025			253,1	
	Diverse mutaties < € 5.000	-6,2	-10,3	-15,8	-12,4
Totaal effect mutatie begrotingssaldo		**64,6**	**194,6**	**487,3**	**425,6**

Tevens zijn in deze begroting de gevolgen van het Beleidsakkoord 2021-2026 'Samen aan de slag' verwerkt.
De mutaties voor het jaar 2021 verwerken we via de tweede bestuursrapportage 2021.

Uitwerking beleidsakkoord (- = nadeel + = voordeel; bedragen x € 1.000)		begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Programma/Product	Onderwerp/toelichting					
Programma Duurzame Transformatie:						
Afval	Beleidsakkoord nr. 33 Grondstoffen: Hoeveelheid restafval reduceren.	-45,0	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0
	Beleidsakkoord nr. 33 Grondstoffen: Hoeveelheid restafval reduceren. Doorbelasting tarief		35,0	35,0	35,0	35,0
	Beleidsakkoord nr. 35 Grondstoffen: Stimuleren bestrijding van zwerfafval door subsidiëring en faciliteren van bewonersinitiatieven.	-15,0				
Milieu	Beleidsakkoord nr. 41 Milieu: Via ProRail en Rijk; spoedige realisatie van geluidwerende voorzieningen en raildempers.	-50,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Programma Sociale Kracht:						
Maatschappelijk werk	Beleidsakkoord nr. 52 GRIP: Verbeteren grip op het sociaal domein.		-108,0	-108,0	-108,0	-108,0
	Beleidsakkoord nr. 55 Zorg en ondersteuning (Maatschappelijk werk en WMO): Ondersteunen initiatieven en activiteiten vanuit de samenleving.		-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
	Beleidsakkoord nr. 56 Zorg en ondersteuning (Maatschappelijk werk en WMO): Realiseren ouderen agenda met een actieve rol voor de leden van de werkgroep.		-100,0	-100,0		
	Beleidsakkoord nr. 63 Zorg en ondersteuning (Maatschappelijk werk en WMO): Van tafel krijgen landelijk opgelegde uniforme tarief als eigen bijdrage voor Hulp bij het huishouden.	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
	Beleidsakkoord nr. 67 Zorg en ondersteuning (Maatschappelijk werk en WMO): We ondersteunen mantelzorgers maximaal.		-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Jeugdzorg	Beleidsakkoord nr. 78 Jeugdzorg: We spreken mét onze jongeren, en niet enkel óver jongeren.				-27,0	-27,0

Uitwerking beleidsakkoord (- = nadeel + = voordeel; bedragen x € 1.000)		begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Programma/Product	Onderwerp/toelichting					
	Beleidsakkoord nr. 86 Jeugdzorg: Veilig uitgaan voor jongeren willen we bevorderen. Jeugdactiviteiten, waaronder jeugdcarnaval, worden gestimuleerd en gefaciliteerd, waarbij we initiatieven toejuichen.				-27,0	-27,0
Inkomens-voorziening	Beleidsakkoord nr. 76 Participatie en inkomensvoorziening: Wij gaan de regels voor (bijzondere) bijstand en het Welzijnsfonds herijken.		-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Onderwijs	Beleidsakkoord nr. 100 Onderwijs: We willen komen tot een goede en duurzame basisschool in Esch.	-25,0				
	Beleidsakkoord nr. 98 Onderwijs: Samen met de schoolbesturen wordt het IHP (integraal huisvestingsplan) opgesteld, met een duidelijke visie op het toekomstig scholenlandschap.	-25,0	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
Programma Leefbare Ruimte:						
Volkshuisvesting	Beleidsakkoord nr. 113 Volkshuisvesting/woningbouw: We werken daadkrachtig aan de realisatie van lopende woningbouwontwikkelingen.	-2,0	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
	Beleidsakkoord nr. 114 Volkshuisvesting/woningbouw: We zetten maximaal in op transitie van (leegstaande) bedrijfsgebouwen in de bebouwde kom naar woningen.	-10,0	-10,0			
	Beleidsakkoord nr. 115 Volkshuisvesting/woningbouw: We nemen splitsingsmogelijkheden voor grote woningen op in bestemmingsplannen/omgevingsplan.	-10,0				
	Beleidsakkoord nr. 116 Volkshuisvesting/woningbouw: We werken aan realisatie van tijdelijke woonvormen op korte termijn om aan dringende woningnood tegemoet te komen.		-50,0	-50,0		
Ruimtelijke ontwikkeling	Beleidsakkoord nr. 109 Ruimtelijke ontwikkeling: Voor het gebied tussen Boxtel (Noordwest) en Esch starten we in 2021 met het opstellen van een gebiedsvisie.		-50,0			

Uitwerking beleidsakkoord (- = nadeel + = voordeel; bedragen x € 1.000)		begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Programma/Product	Onderwerp/toelichting					
Grondexploitaties	Beleidsakkoord nr. 110 Grondexploitaties: De Nota Grondbeleid wordt in 2021 herzien.	-2,0				
Beheer onroerend goed	Beleidsakkoord nr. 150 Beheer onroerend goed (vastgoedbeheer): Verder tot uitvoering brengen mogelijk vervreemden van ons onroerend goed zonder maatschappelijke functie/rol.		-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Groenbeheer	Beleidsakkoord nr. 148 Groenbeleid- en beheer: We stellen in 2021 een nieuw bomenbeleidsplan vast.		-50,0			
Verkeers-maatregelen	Beleidsakkoord nr. 123 Infrastructuur en mobiliteit: In 2021 starten we het proces naar een nieuwe visie op de mobiliteit met als horizon 2040.		-25,0	-25,0		
	Beleidsakkoord nr. 124 Infrastructuur en mobiliteit: We bouwen voort aan het autoluw en 30km/h maken van woonwijken.	-25,0	-25,0			
	Beleidsakkoord nr. 125 Infrastructuur en mobiliteit: De Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK), verkeersmaatregelen Tongeren en de verbreding Keulsebaan (KBA) worden uitgewerkt en uitgevoerd zoals voorzien.					-225,0
	Beleidsakkoord nr. 128 Infrastructuur en mobiliteit: De verkeersdruk in de Baroniestraat vraagt om passende maatregelen.	-15,0				-15,0
	Beleidsakkoord nr. 132 Infrastructuur en mobiliteit: We trekken met andere gemeenten en Provincie samen op in de realisatie van een snelfietsroute 's-Hertogenbosch – Boxtel – Eindhoven (SFR).	-20,0				
	Beleidsakkoord nr. 133 Infrastructuur en mobiliteit: We optimaliseren het fietsnetwerk in onze hele gemeente.			-40,0	-80,0	-120,0
Parkeren	Beleidsakkoord nr. 140 Parkeren: We handhaven betaald parkeren op plekken waar de ruimte schaars is en de parkeerdruk hoog		-50,0			

Uitwerking beleidsakkoord (- = nadeel + = voordeel; bedragen x € 1.000)		begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Programma/Product	Onderwerp/toelichting					
	Beleidsakkoord nr. 144 Parkeren: We onderzoeken enkele knelpunten bij parkeren in woonwijken		-25,0			
	Beleidsakkoord nr. 145 Parkeren: We onderzoeken het langparkeren aan (noord-)oostzijde van het centrum van Boxtel.		-200,0			
Programma Vitaal ondernemen:						
Economische aangelegenheden	Beleidsakkoord nr. 153 Economische ontwikkeling: Nieuwe economische agenda opstellen in 2021.	-25,0	-25,0			
	Beleidsakkoord nr. 168 Recreatie en toerisme: Wij staan voor professionalisering en versterking van het toeristisch profiel Beleef Boxtel.	-25,0	-25,0			
Maatschappelijke voorzieningen	Beleidsakkoord nr. 180 Maatschappelijke voorzieningen: In samenspraak met betrokkenen spelen we in op kansen voor het opwaarderen van de ‘hartjes in de wijk’.	-25,0	-25,0			
Kunst	Beleidsakkoord nr. 188 Kunst en cultuur: Actualiseren van het kunst- en cultuurbeleid.		-25,0	-25,0		
Sport	Beleidsakkoord nr. 189 Sport: Een themamakelaar Sport ondersteunt verenigingen en maakt sportbeleid.	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
Monumentenzorg en oudheidkunde	Beleidsakkoord nr. 194 Monumentenzorg erfgoed: Cultureel erfgoed wordt als maatschappelijke opgave integraal meegewogen in de nieuwe omgevingsvisie.		-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
	Beleidsakkoord nr. 195 Monumentenzorg erfgoed: De basis van bestaand erfgoedbeleid wordt gehandhaafd.		-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
	Beleidsakkoord nr. 196 Monumentenzorg erfgoed: Stimuleren en faciliteren van projecten die Boxtels cultureel erfgoed beschermen, versterken en beleefbaar maken.		-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Programma Meewerkend Bestuur:						

Uitwerking beleidsakkoord (- = nadeel + = voordeel; bedragen x € 1.000) Programma/Product	Onderwerp/toelichting	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Bestuur	Beleidsakkoord nr. 197 Participatie binnen Meewerkend Boxtel: Burgerparticipatie wordt een standaard onderdeel van processen die een groep of gemeenschap direct raken.		-99,2	-99,2	-99,2	-99,2
Bestuur	Beleidsakkoord nr. 216 MijnGemeenteDichtbij: Maatregelpakket op basis van een advies en plan van aanpak verbeteringen vanuit de directie MGD.			-50,0	-75,0	-75,0
Openbare orde en veiligheid	Beleidsakkoord nr. 207 Openbare orde en veiligheid: We geven specifieke aandacht aan (financieel) kwetsbaren, zij zijn gevoelig voor crimineel geld.		-48,0	-48,0	-48,0	-48,0
Totaal effect mutatie begrotingssaldo		**-361,3**	**-1.472,5**	**-1.077,5**	**-996,5**	**-1.276,5**

Per saldo zien we door deze mutaties een negatieve ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Meerjarig overzicht van baten en lasten en de resultaatbestemming per programma

Het volgende overzicht is als volgt samengesteld:

Resultaat voor bestemming
Per programma, de baten en lasten voor mutaties met reserves; dit leidt dan tot het resultaat voor bestemming per programma.
Resultaatbestemming
Per programma, de onttrekkingen aan en de stortingen in de reserves; dit leidt dan tot de resultaatbestemming
Resultaat na bestemming / totaal resultaat
Per programma, het verschil tussen het resultaat voor bestemming en de resultaatbestemming; dit leidt dan tot het resultaat na bestemming (totaal resultaat):
- voor het jaar 2020 is dit het jaarrekeningresultaat
- voor de jaren vanaf 2021 is dit het vrij inzetbare begrotingssaldo.

Baten voor resultaatbestemming (x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Duurzame transformatie	22.580	7.367	7.556	7.694	7.809	7.942
Sociale kracht	10.791	9.925	9.175	9.876	9.906	9.980
Leefbare ruimte	5.229	19.805	6.519	6.616	9.317	2.803
Vitaal Ondernemen	475	923	352	350	348	346
Meewerkend bestuur	69.281	73.307	68.264	68.385	69.091	69.967
Totaal baten	**108.356**	**111.327**	**91.866**	**92.920**	**96.471**	**91.039**

Lasten voor resultaatbestemming (x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Duurzame transformatie	24.264	10.268	10.137	10.223	10.365	10.516
Sociale kracht	51.444	54.101	48.175	48.129	47.853	47.850
Leefbare ruimte	14.918	30.135	19.344	19.200	22.225	16.447
Vitaal Ondernemen	5.332	6.145	5.398	5.335	5.304	5.278
Meewerkend bestuur	9.793	10.750	9.966	10.844	11.439	11.890
Totaal lasten	**105.751**	**111.400**	**93.019**	**93.731**	**97.185**	**91.981**

Saldo voor resultaatbestemming (x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Duurzame transformatie	-1.684	-2.901	-2.580	-2.529	-2.556	-2.574
Sociale kracht	-40.653	-44.177	-39.000	-38.253	-37.947	-37.870
Leefbare ruimte	-9.689	-10.330	-12.825	-12.584	-12.908	-13.644

Vitaal Ondernemen	-4.857	-5.223	-5.046	-4.986	-4.956	-4.931
Meewerkend bestuur	59.488	62.557	58.298	57.541	57.652	58.077
Totaal saldo	**2.605**	**-73**	**-1.153**	**-811**	**-714**	**-942**

Resultaatbestemming (x € 1.000)	**Rekening 2020**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**
Duurzame transformatie						
Onttrekkingen	111	245	0	0	0	0
Toevoegingen	1.060	0	0	0	0	0
Saldo reserveringen	**-949**	**245**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sociale kracht						
Onttrekkingen	632	493	389	385	242	238
Toevoegingen	639	30	31	31	32	32
Saldo reserveringen	**-7**	**463**	**358**	**354**	**210**	**207**
Leefbare ruimte						
Onttrekkingen	531	174	161	151	148	145
Toevoegingen	452	490	53	54	55	55
Saldo reserveringen	**80**	**-316**	**107**	**97**	**93**	**90**
Vitaal Ondernemen						
Onttrekkingen	89	61	56	55	55	54
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Saldo reserveringen	**89**	**61**	**56**	**55**	**55**	**54**
Meewerkend bestuur						
Onttrekkingen	4.065	2.427	476	0	0	0
Toevoegingen	4.551	2.465	148	144	140	135
Saldo reserveringen	**-486**	**-39**	**329**	**-144**	**-140**	**-135**

Totaal resultaat (x € 1.000)	**1.332**	**341**	**-302**	**-449**	**-496**	**-727**

Vanaf 2022 is sprake van een negatief begrotingssaldo.
Wij gaan dit negatieve begrotingssaldo ombuigen naar een gezonde financiële begroting. Dit doen wij door het opstellen van een dekkingsplan bij deze begroting 2022. Hierin nemen wij ook de uitkomsten van door de gemeenteraad gevoerde kerntakendiscussie mee.
De voorliggende Begroting 2022 met het bijbehorende dekkingsplan heeft dan als doel om te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting. Begroting 2022 en het dekkingsplan worden gelijktijdig ter behandeling en besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Incidentele baten en lasten op programmaniveau

Uitgangspunt toezicht: materieel begrotingsevenwicht

Bij de beoordeling door de toezichthouder of de begroting structureel in evenwicht is, wordt gebruik gemaakt van het overzicht van incidentele baten en lasten. Op basis hiervan wordt het materiële begrotingsevenwicht beoordeeld: worden de structurele lasten gedekt door structurele baten. Dit geldt voor zowel het bestaande beleid als het in de begroting opgenomen nieuwe beleid. Met het inzicht in incidentele baten en lasten wordt dan, ook meerjarig, het structurele begrotingssaldo inzichtelijk gemaakt. Door de toezichthouder wordt vervolgens beoordeeld hoe het materiële begrotingsevenwicht zich verhoudt tot het formele begrotingsevenwicht. Dit geeft o.a. een indicatie hoe de begroting in het meerjarig perspectief sluitend is gemaakt en het realiteitsgehalte en volledigheid van in de begroting opgenomen ramingen van baten en lasten.

Regelgeving BBV

Op basis van de regelgeving opgenomen in het BBV is het overzicht van incidentele baten en lasten een onderdeel van de begrotings- en jaarstukken. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel en reëel begrotingsevenwicht. Pas na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het structureel begrotingssaldo

Structurele baten en lasten

Structurele baten en lasten zijn baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd opgenomen zijn. Met andere woorden, er is (nog) geen einddatum bekend. Dit noemt men ook wel structureel bestaand beleid. Dit laat onverlet, dat de hoogte van de structurele baten en lasten jaarlijks kan fluctueren.
Van structurele baten en lasten is ook sprake indien de ramingen bijvoorbeeld om het jaar opgenomen zijn. Zolang deze posten maar periodiek terug blijven komen en er geen eindtijd bepaald is. Deze fluctuaties blijken uit de meerjarenraming. Ook door nieuw beleid of door bezuinigingen kunnen de hoogte van structurele lasten en baten worden beïnvloed.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Een begroting, meerjarenraming of jaarrekening kan ieder jaar dergelijke eenmalige zaken bevatten. Ook kan het voorkomen dat een eenmalige subsidie voor een bepaalde activiteit wordt verkregen, maar dat de lasten van de uitvoering van die activiteit zich over meerdere jaren uitspreidt. Gezien de koppeling met de subsidie hebben deze lasten dan een incidenteel karakter.

Mutaties reserves

Het BBV stelt dat reservemutaties in principe incidenteel zijn. Daarom zijn ook alle incidentele reservemutaties in het overzicht incidentele baten en lasten opgenomen. Verder in deze financiële begroting is een gespecificeerd overzicht opgenomen van alle structurele en incidentele reservemutaties.

Overzicht incidentele baten en lasten

In het volgende overzicht is per programma aangegeven welk bedrag is begroot aan incidentele baten en incidentele lasten. Incidentele baten en lasten met een bedrag van minder dan € 10.000 zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Incidentele baten en lasten (x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Incidentele baten:				
Programma Sociale Kracht				
Transformatieproject regio 2021 t/m 2023 uit reserve sociaal domein	140	140		
Programma Leefbare Ruimte				
Beheer openbare ruimte: overdracht Korenmolen	66			
Grondexploitatie: voorraadmutatie balans	3.616	3.791	6.503	
Programma Meewerkend Bestuur				
Dekking incidentele lasten voormalig bestuur uit voorziening	142	109	9	
Gemeentefonds Ahri-uitkering herindeling Haaren	195	195	195	
Dekking begrotingstekort uit algemene reserve	447			
Dekking overhevelingen uit algemene reserve	29			
Overige incidentele onttrekkingen aan reserves	69	69		
Totaal incidentele baten	**4.705**	**4.305**	**6.707**	
Incidentele lasten:				
Programma Duurzame Transformatie				
Plattelandsvernieuwing restopgave ecologische verbindingszone	90			
Milieu versterking omgevingsveiligheidsdiensten	10	10	10	
Programma Sociale Kracht				
Maatschappelijk werk: Beleidsakkoord realisatie ouderenagenda	100	100		
Minderheden: ondersteuning en begeleiding statushouders inclusief tolkkosten	31			
Jeugdzorg: budget voor taalhuis in 2022	21			
Jeugdzorg: bijdrage Transformatieproject regio 2021 t/m 2023	140	140		
Jeugdzorg: uitvoeringskosten inkoop regio wegens corona	17	12		
Programma Leefbare Ruimte				
Volkshuisvesting Beleidsakkoord realisatie van tijdelijke woonvormen	50	50		
Volkshuisvesting woonwensenonderzoek	25			
Volkshuisvesting: beleid huisvesting van arbeidsmigranten	149	60		
Beleidsakkoord: ruimtelijke visie noord-west	50			
Ruimtelijke ontwikkeling: invoering nieuwe Omgevingswet	50	25		
Beheer openbare ruimte: overdracht Korenmolen	82			

Incidentele baten en lasten (x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Verkeersmaatregelen Beleidsakkoord: proces nieuwe visie op mobiliteit	25	25		
Verkeersmaatregelen Beleidsakkoord: autoluw maken woonwijken	25			
Verkeersmaatregelen Beleidsakkoord: betaald parkeren waar ruimte schaars is	50			
Verkeersmaatregelen Beleidsakkoord: onderzoek knelpunten parkeren woonwijken	25			
Verkeersmaatregelen Beleidsakkoord: onderzoek langparkeren centrum	200			
Beleidsakkoord: opstellen van het bomenbeleidsplan	50			
Beleidsakkoord: transitie van bedrijfsgebouwen naar woningen	10			
Verkeersmaatregelen: onderzoekskosten Eindhovenseweg en Gaardenwijken	28			
Grondexploitatie: exploitatie op basis van het geactualiseerde grondexploitatieplan	3.616	3.791	6.503	
Programma Vitaal Ondernemen				
Beleidsakkoord: opstellen van een nieuwe economische agenda	25			
Beleidsakkoord: versterking van het toeristische profiel beleef Boxtel	25			
Economische aangelegenheden: voortzetten van de ondernemersvijfdaagse		10		
Subsidie voor Brass 'n woods	10			
Kunst en cultuur Beleidsakkoord actualiseren van het kunst- en cultuurbeleid	25	25		
Incidentele subsidies voor kunst en cultuur	46	39	34	
Beleidsakkoord: opwaarderen van hartjes in de wijk	25			
Programma Meewerkend Bestuur				
Bestuur: wachtgeldverplichtingen voormalig bestuurders	142	109	9	
Bestuur: bijdrage € 1 per inwoner Integraal veiligheidsbeleid	33			
Herindeling Haaren uitgavenbudget	195	195	195	
Overige incidentele stortingen in reserves	69	69		
Totaal incidentele lasten	**5.439**	**4.659**	**6.751**	
Saldo incidentele baten/lasten	**-734**	**-355**	**-44**	

Het begrotingssaldo behoort in de structurele zin te worden gepresenteerd. Indien de incidentele lasten hoger zijn dan de incidentele baten, dan leidt dit tot een verbetering van het structurele begrotingssaldo.

Presentatie structureel begrotingssaldo

Op grond van de Gemeentewet behoort de begroting structureel en reëel in evenwicht te zijn. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de meerjarenbegroting volledig en realistisch zijn. In navolgende tabel gaan we in op het structurele begrotingssaldo.

Incidenteel en structureel begrotingssaldo (x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	91.866	92.920	96.471	91.039
Lasten	93.019	93.731	97.185	91.981
Resultaat voor bestemming	**-1.153**	**-811**	**-714**	**-942**
Resultaatbestemming	850	363	218	216
Resultaat na bestemming	**-302**	**-449**	**-496**	**-727**
af: Saldo incidentele baten/lasten	-734	-355	-44	
Structureel begrotingssaldo	**432**	**-94**	**-452**	**-727**
	overschot	tekort	tekort	tekort

Voor de begrotingsjaren 2022-2024 is sprake van meer incidentele lasten dan incidentele baten. Het corrigeren van het begrotingssaldo voor incidentele lasten en baten leidt tot een verbetering van het structurele begrotingssaldo. Dit wordt vooral veroorzaakt door de incidentele lasten in 2022 en 2023 volgend uit het beleidsakkoord 'Samen aan de slag'. Voor de jaren 2023-2025 is echter nog steeds sprake van oplopende tekorten.
De (meerjaren)begroting is daarmee niet structureel in evenwicht. Dit willen wij bereiken met het dekkingsplan bij Begroting 2022.

Stand van zaken te realiseren taakstellingen en restant stelposten

Taakstellingen

In deze begroting inclusief meerjarenramingen is een aantal nog te realiseren taakstellingen opgenomen. De stand van zaken hiervan is als volgt:

Overzicht taakstellingen (x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Taakstelling dekkingsplan 2019/2020	348	348	348	348
Maatregelenpakket sociaal domein	1.152	1.152	1.152	1.152
Totaal nog te realiseren taakstellingen	**1.500**	**1.500**	**1.500**	**1.500**

Toelichting taakstellingen

Nog concreet te maken taakstellingen

In combinatie met de begroting 2020 is op 29 oktober 2019 ook een Dekkingsplan begroting 2020-2023 vastgesteld met hierin opgenomen aanzienlijke ombuigingsbedragen van circa € 3 miljoen per jaar vanaf 2021. In de eerste bestuursrapportage 2020 is over de voortgang gerapporteerd. In de tabel hierboven is de nog openstaande taakstelling opgenomen. Om deze te realiseren moeten nog aanvullende maatregelen genomen worden.
De openstaande taakstelling bevat o.a. de taakstelling van € 250.000 op de exploitatie van het zwembad. Hoe aan deze taakstelling vorm moet worden gegeven, zal worden meegenomen in de kerntakendiscussie of dekkingsplan bij begroting 2022.

Maatregelenpakket sociaal domein

Als onderdeel van het dekkingsplan bij begroting 2021 is een aanzienlijke bezuiniging op het sociaal domein opgenomen: het maatregelenpakket. Het doel hiervan is tweeledig:

- Realiseren van een aanzienlijke bezuiniging om de begrotingspositie te verbeteren en:
- Het betaalbaar houden van het sociaal domein op lange termijn

Dit is geen eenvoudige opgave. Voor de onderdelen jeugdhulp, participatie en wmo heeft daarvoor een uitgebreide inventarisatie en besluitvorming over maatregelen plaatsgevonden. Vanaf 2021 is een structureel te bereiken jaarlijkse besparing opgenomen van € 1.363.700. Grofweg richt het maatregelenpakket zich op:

- Veranderingen in de toegang met daarbij een veranderende rol voor de medewerkers in de wijkteams;
- Verbeteren van de aansluiting van het zorgaanbod op de ondersteuningsvraag van de inwoners:
- Vergroten van de zelfredzaamheid van de inwoners en hun sociaal netwerk.

Bij de eerste bestuursrapportage 2021 is voor het onderdeel participatie/inkomensvoorziening een structurele besparing van € 211.600 gerealiseerd. Realisatie van de overige maatregelen is opgestart. Rapportage hierover vindt periodiek plaats in de planning & control cyclus.

Extra middelen jeugdzorg

Vanuit de 1 miljard landelijk extra incidentele middelen voor jeugdzorg zijn vanaf 2022 voor onze gemeente (€ 547.000 per jaar) eigenlijk ook aan te merken als een stelpost.

Risico realisatie taakstellingen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaan we in op het risico van niet een tijdige of een niet volledige realisatie van taakstellingen.

Stelposten

In deze begroting In deze begroting inclusief meerjarenramingen is ook een aantal nog in te zetten stelposten opgenomen. Het gaat hierbij om vrije en specifieke stelposten.

Overzicht vrij aanwendbare stelposten (x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Begrotingssaldo	**-302**	**-449**	**-496**	**-727**

Een positief begrotingssaldo is als exploitatieresultaat vrij inzetbaar en na afloop van het jaar maakt het werkelijke gerealiseerde saldo deel uit van het jaarresultaat.

Hierna volgt een overzicht van de bestemde stelposten. In principe is dit beschikbare begrotingsruimte en deze wordt op enig moment nog definitief aan reguliere budgetten toegevoegd. In dit overzicht zijn ook de kapitaallasten van de **voorgenomen investeringen** opgenomen. Een overzicht van de in deze begroting opgenomen voorgenomen investeringen is opgenomen in het hoofdstuk Investeringen.

Overzicht bestemde stelposten (x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Voorgenomen investeringen				278
Areaaluitbreiding i.v.m. woningbouwprogramma	133	233	264	288
Prijsindexering	102	490	797	1.273
Totaal bestemde stelposten	**235**	**723**	**1.061**	**1.839**

Reserves

Onderbouwing nut en doel reserves

De basis hiervan ligt in de laatste nota reserves en voorzieningen en de goedgekeurde bijstellingen hierop. Hieronder een samenvatting.

Omschrijving	Door de raad vastgesteld doel
Algemene reserve	
Algemene Reserve	Opvangen van alle niet afgedekte financiële risico's.
Bestemmingsreserves	
Afdekking kapitaallasten:	
Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied	Financiering van grote investeringen in het stedelijk gebied (dus niet buitengebied) inclusief projecten voor parkeren en fietsverkeer. Nog uit te voeren investeringen infrastructuur.
Onderwijs IHP algemeen (kapitaallasten)	Financiering van investeringen in onderwijsgebouwen. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
Dommelbad (kapitaallasten)	Financiering van investering van zwembad. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
Realisatie buitenschoolse kinderopvang (kapitaallasten)	Financiering van kinderopvang en buitenschoolse opvang in de brede scholen. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
Verbouwing Ursula (kapitaallasten)	Dekking deel kapitaallasten verbouwing frontoffice Ursulacomplex. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
Overige bestemmingsreserves	
Egalisatie MGD-budgetten voor IV en ICT	Het voor IV en ICT behouden van door MGD hiervoor begrote budgetten die aan het eind van het jaar niet besteed zijn door MGD.
Egalisatie loonkostenontwikkeling MGD	Deze reserve is ingesteld vanaf 2020 (in raadsbesluit van eerste bestuursrapportage) en is bedoeld om resultaten die ontstaan op personele budgetten van MGD na afloop van een jaar via deze reserve beschikbaar te houden voor MGD.
Parkeervoorzieningen (deels kapitaallasten)	Aanvragers van een bouwvergunning die niet kunnen voldoen aan de parkeernorm van het gebied laten meebetalen in de aanleg van parkeerplaatsen elders. Een deel van de reserve functioneert nu als dekkingsreserve, nl. voor de kapitaallasten van de afgeronde investering Parkeren omgeving centrum.
Duurzame ontwikkeling	Mogelijk maken dat activiteiten in meerdere jaren kunnen worden uitgevoerd zonder dat door budgetspelregels de beschikbare jaarbudgetten vervallen.
Onderhoud en vervanging speelvoorzieningen	Het egaliseren van de jaarlijkse budgetten voor onderhoud en vervanging speelvoorzieningen waarbij de eventuele overschotten en tekorten op de

	betreffende exploitatiebudgetten via de resultaatbestemming worden verrekend met deze reserve.
Plattelandsvernieuwing	Mogelijk maken dat activiteiten in meerdere jaren kunnen worden uitgevoerd zonder dat door budgetspelregels de beschikbare jaarbudgetten vervallen.
Sociaal Domein	Instellen van een buffer voor het opvangen van risico's op het sociaal domein.
Groenbeheer	Mogelijk maken dat overschotten op openbaar groen kunnen worden aangewend voor tekorten en voor nog te realiseren beleidsdoelstellingen van het geldende Groenbeleidsplan.
Grondexploitatie	Buffer voor de risico's in de grondexploitatie.
Ruimtelijke plannen/anterieure overeenkomsten	Bekostigen van bovenwijkse voorzieningen en van voorzieningen die getroffen moeten worden vanuit afgesloten anterieure overeenkomsten.

De reserves die vanuit Haaren per 1 januari 2021 zijn overgekomen zijn vooruitlopend op de nieuwe nota reserves en voorzieningen aan de totale reserves toegevoegd.

Algemene reserve
De raad van de gemeente Boxtel heeft in haar nota reserves en voorzieningen een minimale norm van de Algemene reserve vastgelegd (5% van de begrotingsomvang + 5% van de vaste activa minus de totale reserves per 1 januari). Toegepast op de cijfers van de meerjarenbegroting 2022-2025 geeft de minimale norm van de algemene reserve het volgende beeld te zien:

Berekening minimale norm Algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
5% van de begrotingsomvang (lasten voor bestemming)	5.566	4.593	4.646	4.824	4.552
5% van de vaste activa minus totale reserves per 1 januari	2.702	2.990	3.181	3.024	2.901
TOTAAL MINIMALE NORM	**8.268**	**7.583**	**7.827**	**7.847**	**7.453**

Conclusie is dat de begrote omvang van de algemene reserve zich voor elk jaar beneden de door de raad gestelde minimale norm bevindt.
Daarnaast wordt de omvang van de algemene reserve beoordeeld ten opzichte van de risico's zoals beschreven in paragraaf B, weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Overige bestemmingsreserves
De totale omvang van de overige bestemmingsreserves bedraagt bij aanvang van het begrotingsjaar 2022 € 14,9 miljoen en daalt iets toe tot € 14,6 miljoen aan het eind van het begrotingsjaar en daalt vervolgens tot € 13,9 miljoen aan het eind van 2025.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves lopen via de resultaatbestemming en worden cijfermatig per programma gepresenteerd. De bestemmingsreserves kunnen per 1 januari 2022 worden verdeeld in:
a. Reserves ter dekking van kapitaallasten van afgeronde investeringen: € 5,9 miljoen;
b. Reserves ter dekking van kapitaallasten van lopende investeringen: € 1,8 miljoen;

c. Overige bestemmingsreserves ter egalisatie van kosten en realisatie van plannen: € 7,2 miljoen.

Met uitzondering van de reserves ter dekking van kapitaallasten wordt er aan de bestemmingsreserves geen rente toegevoegd.

In het navolgende overzicht is het meerjarige verloop van de reserves weergegeven.

RESERVES Saldo per 1 januari (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ALGEMENE RESERVE:						
Jaarresultaat na bestemming	1.332					
Algemene Reserve	2.998	4.107	3.562	3.494	3.494	3.494
Algemene Reserve, aandeel vanuit Haaren	675	675	675	675	675	675
BESTEMMINGSRESERVES:						
Egalisatie MGD budgetten IV/ICT/Veranderprogr's	940	940	940	940	940	940
Egalisatie Loonkostenontwikkeling MGD	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049
Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied	1.859	1.803	1.741	1.680	1.618	1.557
Parkeervoorzieningen	219	213	207	201	195	189
Groenbeheer	198	198	198	198	198	198
Plattelandsvernieuwing	828	828	828	828	828	828
Onderwijs IHP algemeen (kapitaallasten)	4.111	3.928	3.746	3.566	3.386	3.207
Realisatie buitenschoolse kinderopvang	204	204	203	202	201	200
Verbouwing Ursula	325	325	332	348	367	387
Grondexploitatie	170	607	607	607	607	607
Dommelbad (kapitaallasten)	1.466	1.481	1.491	1.501	1.511	1.522
Egalisatie onderhoud speelvoorzieningen	120	120	120	120	120	120
Sociaal Domein	296	143	72	0	0	0
Duurzame ontwikkeling	1.400	1.155	1.155	1.155	1.155	1.155
Ruimtelijke plannen/anterieure overeenkomsten	770	770	770	770	770	770
Bestemmingsreserves, aandeel vanuit Haaren	1.160	1.160	1.160	1.160	1.160	1.160
Totaal reserves	**20.122**	**19.708**	**18.858**	**18.495**	**18.277**	**18.061**

In totaal daalt de omvang van de reserves van € 20,1 miljoen per 1 januari 2021 tot € 18,1 miljoen per 1 januari 2026. De belangrijkste mutaties zijn samenvattend:

Specificatie mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
stortingen in reserves:					
project transformatie regio	69	69	69		
jaarresultaat	1.332				
rentecompensatie	193	148	144	140	135
overhevelingen	1.378				
ursulacomplex (dekking kapitaallasten)	53	53	54	55	55
huisvesting onderwijs (dekking kapitaallasten)	30	31	31	32	32
Totaal stortingen	**3.054**	**301**	**298**	**226**	**221**

Specificatie mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
onttrekkingen aan reserves:					
dekking kapitaallasten	506	466	451	444	437
overhevelingen	549	29			
jaarresultaat en bestemming jaarresultaat	1.555				
begrotingssaldo	472	516	69		
project transformatie regio	140	140	140		
landschapstriënnale	21				
warmtetransitie	224				
Totaal onttrekkingen	**3.468**	**1.151**	**660**	**444**	**437**
PER SALDO RESERVEMUTATIES	**-414**	**-850**	**-362**	**-218**	**-216**

Toelichting mutaties reserves vanaf 2022

Het BBV schrijft voor om in de begroting een overzicht op te nemen van de reservemutaties met een structureel en met een incidenteel karakter. Bovendien behoren de posten te worden gespecificeerd. Hiervoor verwijzen we naar het volgende overzicht:

Structurele en incidentele mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
structurele stortingen in reserves:				
Rentetoevoeging- en indexatie	148	144	140	135
Jaarlijkse toevoeging tlv exploitatie IHP en Ursula	84	85	86	86
Totaal structurele stortingen	**232**	**229**	**226**	**221**
incidentele stortingen in reserves:				
Storting Res AR in SD voor project Transf regio 2021-2023	69	69		
Totaal incidentele stortingen	**69**	**69**		
TOTAALSTORTINGEN	**301**	**298**	**226**	**221**
structurele onttrekkingen aan reserves:				
Ter dekking van kapitaallasten van lopende investeringen	466	451	444	437
Totaal structurele onttrekkingen	**466**	**451**	**444**	**437**
incidentele onttrekkingen aan reserves:				
Begrotingssaldo	447			
Overheveling AR naar reserve SD	69	69		
Dekking overhevelingen	29			
Dekking restant project Transf regio 2021-2023	140	140		
Totaal incidentele onttrekkingen	**685**	**209**		
TOTAAL ONTTREKKINGEN	**1.151**	**660**	**444**	**437**
SALDO RESERVEMUTATIES	**-850**	**-362**	**-218**	**-216**

Voorzieningen

Onderbouwing nut en doel voorzieningen

De basis hiervan ligt in de laatste nota reserves en voorzieningen en de goedgekeurde bijstellingen hierop. Hieronder een samenvatting.

Omschrijving	Door de raad vastgesteld doel
Voorzieningen	
Wegenbeheer	Egalisatie van kosten voor onderhoud wegen.
Kunstwerken	Egalisatie van kosten voor onderhoud civieltechnische kunstwerken.
Openbare verlichting	Egalisatie van kosten voor onderhoud openbare verlichting.
Gemeentelijk Vastgoed	Egalisatie van kosten van onderhoud van gemeentelijk vastgoed. Voorziening is ingesteld per 1 januari 2019 via de begroting 2020.
Legaat van Cooth	De inkomsten uit het legaat zijn bestemd voor onderwijskundige doeleinden. Uitgebreide informatie over het legaat is te vinden in het rapport van de tijdelijke commissie Legaat van Cooth van november 1990. Jaarlijks dient een overzicht voor de gemeenteraad gemaakt te worden van de inkomsten, uitgaven en bezittingen in het kader van het legaat (raadsvoorstel 19-9-1991).
St. Jan's Baptistfonds	Ondersteuning van jeugdinitiatieven uit Liempde.
Schenking Dr. Hoekstichting	De schenking moet worden ingezet ten behoeve van de basisgezondheidszorg in Boxtel.
APPA bestuurders	De gemeente heeft een verzekering afgesloten voor nabestaanden- en ouderdomspensioen. Het verzekerde kapitaal was niet voldoende. Vandaar dat bij de jaarrekening 2019 een voorziening is ingesteld om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.
Wachtgeld voormalige bestuurders	Aanstaande wachtgeldverplichtingen voor voormalige wethouders.
Nazorg Vlagheide	Op basis van de begroting GR Stadsgewest 's-Hertogenbosch wordt van de deelnemende gemeenten een bijdrage verwacht.
Egalisatie reinigingstarieven	Opvangen van ongewenste schommelingen in de tarieven.
Riolering	Deze voorziening in ingesteld per 1 januari 2020 en is bedoeld om kosten en opbrengsten van riolering te egaliseren en te sparen voor toekomstig onderhoud, renovatie en vervanging. De basis hiervoor is het in december 2019 door de raad vastgestelde vGRP-6.

Meerjarige ontwikkeling voorzieningen

Samenvattend naar soort voorziening zien we het volgende beeld:

Overzicht voorzieningen per 1 januari (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
verplichtingen, verliezen en risico's	1.013	833	690	581	572	572
onderhoudsegalisatie	4.894	5.057	5.227	4.777	4.769	4.511
toekomstige vervangingsinvesteringen door derden beklemde middelen	12.344	12.446	12.518	12.644	12.732	12.816
Totaal voorzieningen	**18.252**	**18.335**	**18.435**	**18.003**	**18.073**	**17.899**

De voorzieningen voor afdekking van verliezen grondexploitaties (€ 3,8 miljoen per 1 januari 2022) worden in mindering gebracht op de activa en zijn derhalve niet opgenomen in de tabel.

De voorzieningen die vanuit Haaren per 1 januari 2021 zijn overgekomen zijn vooruitlopend op de nieuwe nota reserves en voorzieningen aan de totale voorzieningen toegevoegd.
In het navolgende overzicht is het meerjarige verloop van de voorzieningen weergegeven.

VOORZIENINGEN Saldo per 1 januari (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Voorziening APPA bestuurders	572	572	572	572	572	572
Voorziening wachtgeld voormalige bestuurders	441	261	118	9		
Nazorg Vlagheide (Stadsgewest)	0					
Wegenbeheer	1.660	1.645	1.618	1.542	1.562	1.563
Kunstwerken	231	242	343	157	242	149
Openbare verlichting	79	99	119	139	159	179
Legaat van Cooth	989	989	989	989	989	989
Gemeentelijk vastgoed	2.756	2.903	2.978	2.771	2.638	2.453
St. Jan's Baptistfonds	10	10	10	10	10	11
Schenking Dr. Hoekstichting	31	31	31	31	31	31
Egalisatie reinigingstarieven	51	22	22	22	22	22
Riolering	10.070	10.199	10.272	10.398	10.485	10.569
Ingebracht vanuit Haaren:						
Onderhoud wegen	69	69	69	69	69	69
Onderhoud groen	12	12	12	12	12	12
Onderhoud gebouwen	72	72	72	72	72	72
Reconstructie en vervanging sportvelden	15	15	15	15	15	15
Voorziening Riool	1.194	1.194	1.194	1.194	1.194	1.194
Totaal voorzieningen	**18.252**	**18.335**	**18.435**	**18.003**	**18.073**	**17.899**

Nieuw beleid, gehonoreerde wensen

In deze begroting zijn autonome ontwikkelingen en enkele dekkingsmaatregelen opgenomen. Tevens zijn in deze begroting de gevolgen van het Beleidsakkoord 2021-2026 'Samen aan de slag' verwerkt.
Per saldo leidt dit tot een negatief begrotingsbeeld. De uitkomsten van door de raad gevoerde kerntakendiscussie nemen wij, samen met een pakket van overige maatregelen, op in het dekkingsplan bij begroting 2022. Daarmee willen wij een structureel sluitende begroting bereiken.

Investeringen

Investeringen met economisch en maatschappelijk nut

De investeringen kunnen krachtens het Besluit Begroting en Verantwoording worden onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

- **Investeringen met een economisch nut** worden gedefinieerd als investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn.
- **Investeringen met een meerjarig maatschappelijk nut** brengen vaak veel onderhoud met zich mee, terwijl ze meestal niet worden vervangen. Er is geen markt voor waar deze activa kunnen worden verhandeld.

De systematiek van activering en afschrijving is voor beide soorten investeringen gelijk getrokken; investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de verwachte levensduur wordt jaarlijks afgeschreven. Verder geldt voor beide de netto methode; dat wil zeggen dat investeringsbijdragen van derden direct in mindering mogen worden gebracht.

In de eerste bestuursrapportage 2021 is gerapporteerd over mutaties in de investeringen. In aanvulling daarop zijn in deze begroting verder geen investeringsmutaties doorgevoerd.

De investeringen zijn verder onder te verdelen naar lopende investeringen en voorgenomen, gehonoreerde investeringen. De hieronder weergegeven lopende investeringen zijn vervolgens onderverdeeld naar investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. Het verschil tussen het totaal krediet en de begrote bedragen vanaf 2021 zijn de tot en met 2020 gerealiseerde investeringen.

In het overzicht zijn de lopende investeringen weergegeven met daarbij het totaal beschikbaar gestelde krediet per investering.

Overzicht investeringen (bedragen x € 1.000)	Krediet totaal	Besteed t/m 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
investeringen met economisch nut:							
Automatiseringsapparatuur gemeenteraad	50	42	8				
Veegwagen	160		160				
Vrachtwagenstrooier	43				43		
Zijlader huisvuil	215		215				
Vuilniswagen	185		185				
Ondergrondse containers	80		80				
Rioolinvesteringen op basis van vGRP-6	13.436	5.051	5.050	734	621	899	1.080
totaal economisch nut	**14.169**	**5.093**	**5.698**	**734**	**664**	**899**	**1.080**
investeringen met maatschappelijk nut:							
Move snelfietsroute	439	314	124				
Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	19.514	6.719	2.699	5.368	3.653	1.075	
Herinrichting Molenwijkseweg	1.377	741	636				

Aanpassing Bosscheweg Dukaat-De Ketting	1.700	132	519	1.050			
Herinrichting Kalksheuvel	420	13	407				
Herinrichting Lennisheuvel-Boxtel	250				250		
Ontsluitingsweg Dukaat	501	12	489				
Herinrichting Rechterstraat	1.100	138	962				
Keulsebaan deelplan 4c	2.500			2.500			
Liempde, herinrichting a.g.v. rioolwerken	500				500		
Herinrichting Ladonkseweg-Kruisbroeksestraat	250				250		
Oversteek Industrieweg-Kruisbroeksestraat	250				250		
Oversteek Industrieweg-Mijlstraat	250				250		
Beeldkwaliteit Parkweg	50				50		
Herinrichting Molengraafseweg	450		450				
Brug Essche Stroom	700	699	1				
Reconstructie Leunisdijk (civiel)	490	6	484				
Veiligheid op straat	42			42			
Verkeersregelinstallaties	95	28	67				
Herinrichting Stationsstraat	50	49	2				
Kentekenherkenning Centrum (i.r.t. Rechterstraat)	200		200				
Reconstructie Leunisdijk (groen)	210		210				
totaal maatschappelijk nut	**31.337**	**8.851**	**7.249**	**8.959**	**5.203**	**1.075**	
INVESTERINGEN	**45.506**	**13.944**	**12.947**	**9.693**	**5.867**	**1.975**	**1.080**

Overzicht desinvesteringen (bedragen x € 1.000)	**Krediet totaal**	**Besteed t/m 2020**	**Begroting 2021**	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**
investeringen met economisch nut:							
Verkoop vastgoed (boekwaarde)	291		291				
investeringen met maatschappelijk nut:							
Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	13.582	3.283	2.483	2.451	5.045	320	
Ontsluitingsweg Dukaat	500		500				
DESINVESTERINGEN	**14.372**	**3.283**	**3.273**	**2.451**	**5.045**	**320**	

Voorgenomen investeringen
Afgezien van deze investeringen zijn ook voorgenomen investeringen in deze begroting opgenomen. In totaal gaat het hierbij om een bedrag van in totaal € 4,9 miljoen in deze begrotingsperiode. De kapitaallasten van voorgenomen investeringen zijn als stelpost in de begroting opgenomen vanaf het begrotingsjaar 2025 voor een totaalbedrag van € 278.100. De raad heeft deze investeringen al gevoteerd. Het college heeft de bevoegdheid om deze investeringen in eerdere jaren tot uitvoering te brengen vooruitlopend op de formele begrotingsmutatie via de gemeenteraad.

Overzicht voorgenomen investeringen (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Stelpost kapitaal-lasten vanaf 2025
Gebiedsplan Onder de Rechter	100	6,0
Reconstructie Bosscheweg	1.300	69,3
Clarissenstraat	100	5,3
Herinrichting Stationsstraat	550	18,5
Herinrichting Kalkheuvel 2e fase	1.350	54,0
Verkeersregelinstallaties	1.000	100,0
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	500	25,0
Totaal voorgenomen investeringen	**4.900**	**278,1**

Meerjarig overzicht balans

Met het opnemen van een geprognosticeerde balans krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, reserves en voorzieningen, en in de financieringsbehoefte. De geprognosticeerde balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar behoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

Het EMU-saldo kan afgeleid worden van de mutaties in de balans, dat is nl. het saldo van mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld. Een berekening van het EMU-saldo is opgenomen in het bijlageboek.

Voor het opstellen van de meerjarige prognose van de balans zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Kolom 31-12-2020 betreft de definitieve cijfers per 31 december 2020 volgens de vastgestelde jaarrekening 2020;
- Kolom 01-01-2021 zijn de definitieve cijfers op basis van de jaarrekening 2020 aangevuld met de voorlopige concept balansmutaties vanwege herindeling Haaren;
- Kolom 2021 tot en met 2025 betreft de meerjarige prognose van de balans;
- Alle liquide middelen, overlopende activa en overlopende passiva zijn met elkaar verrekend: het saldo in de balans geeft de kortlopende financieringsbehoefte of de tijdelijke overschotten weer;
- Het onderdeel Eigen vermogen – resultaat is in de prognose van het onderdeel reserves verwerkt.

MEERJARIGE BALANS (bedragen x € 1.000)

ACTIVA	31-12-2020	01-01-2021	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Immateriële vaste activa	93	244	258	229	206	193	186
Materiële vaste activa	64.619	66.458	72.608	76.065	73.039	70.854	68.101
Financiële vaste activa	7.454	7.454	6.641	6.183	5.724	5.259	4.786
Voorraden	5.404	8.352	6.088	4.582	2.540	0	
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	19.418	19.436					
Liquide middelen	706	706					
Overlopende activa	1.394	1.394					
TOTAAL ACTIVA	**99.088**	**104.044**	**85.594**	**87.058**	**81.509**	**76.306**	**73.073**

PASSIVA	31-12-2020	01-01-2021	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	18.287	20.122	19.708	18.858	18.495	18.277	18.061
Voorzieningen	16.890	18.252	18.335	18.435	18.003	18.073	17.899
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	45.522	45.522	43.136	43.965	39.812	36.116	32.403
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	16.541	18.300	4.415	5.801	5.199	3.839	4.710
Overlopende passiva	1.849	1.849					
TOTAAL PASSIVA	**99.088**	**104.044**	**85.594**	**87.058**	**81.509**	**76.306**	**73.073**

Overzicht van baten en lasten en presentatie structureel begrotingssaldo

De gemeenteraad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. De provincie als toezichthouder heeft geconstateerd dat niet alle Brabantse gemeentebegrotingen een (uniforme) presentatie van het structureel begrotingssaldo bevatten. Daarom heeft de provincie de gemeenten geadviseerd gebruik te maken van onderstaande opstelling, die tevens volledig invulling geeft aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Overzicht van baten en lasten begroting 2022	baten	lasten	saldo
resultaat voor bestemming:			
Duurzame Transformatie	7.556	10.137	-2.580
Sociale Kracht	9.175	48.175	-39.000
Leefbare Ruimte	6.024	19.199	-13.175
Vitaal Ondernemen	352	5.398	-5.046
Meewerkend Bestuur	681	7.259	-6.578
Totaal van de programma's: resultaat voor bestemming	**23.788**	**90.168**	**-66.379**
Algemene dekkingsmiddelen, taakvelden:			
0.5 Treasury	1.033	-277	1.310
0.61 OZB woningen	5.246	583	4.664
0.62 OZB niet-woningen	3.312		3.312
0.63 Parkeerbelasting	351		351
0.64 Belastingen overig	67	6	61
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	57.372		57.372
Overhead (taakveld 0.4)	13	2.193	-2.180
Heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9)			
Bedrag onvoorzien (deel taakveld 0.8), exclusief begrotingssaldo	685	347	338
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**68.078**	**2.852**	**65.227**
toevoeging en onttrekking aan de reserves:			
Duurzame Transformatie			
Sociale Kracht	389	31	358
Leefbare Ruimte	161	53	107
Vitaal Ondernemen	56		56
Meewerkend Bestuur	476	148	329
Totaal van de programma's: resultaatbestemming	**1.082**	**232**	**850**
RESULTAAT	**92.949**	**93.251**	**-302**
af: incidentele baten en lasten	4.705	5.439	-734
STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO	**88.244**	**87.813**	**432**

Op basis van dit overzicht kan worden geconcludeerd dat de begroting voor het jaar 2022 structureel en reëel in evenwicht is. Dit geldt echter niet voor de meerjarenraming 2023-2025 zoals blijkt uit de presentatie van het structureel begrotingssaldo vanuit het overzicht Incidentele baten en lasten op programmaniveau.

Inzicht in baten en lasten Begroting 2022

Inzicht baten Begroting 2022

In navolgend overzicht gaan we in op de verdeling van de baten zoals begroot voor het jaar 2022. De totaal geraamde baten, na bestemming van het resultaat voor het begrotingsjaar 2022 bedragen € 92,949 miljoen. Deze baten worden gepresenteerd:

- als baten per programma
- als baten per inkomstensoort.

Baten per programma

De voor het jaar 2022 begrote baten (bedragen x € 1.000) op basis van de programma-indeling, zijn:

Programma	Baten	%
Duurzame Transformatie	7.556	8,1%
Sociale Kracht	9.564	10,3%
Leefbare Ruimte	6.680	7,2%
Vitaal Ondernemen	408	0,4%
Meewerkend Bestuur	68.740	74,0%
Totaal baten inclusief resultaatbestemming	**92.949**	**100,0%**

Baten per inkomstensoort

Voor een globaal inzicht in alle exploitatiebaten zijn deze onderverdeeld in hoofdgroepen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de herkomst van de baten/dekkingsmiddelen.

Baten (bedragen x € 1.000)	Begroot	%
uitkering gemeentefonds	57.372	61,72%
belastingen, leges en heffingen	17.868	19,22%
rijksbijdragen	8.140	8,76%
grondverkopen	3.616	3,89%
huren en pachten	1.692	1,82%
rente en dividend	1.098	1,18%
resultaatbestemming	1.082	1,16%
bijdragen derden	941	1,01%
administratief	747	0,80%
inkomens- en vermogensoverdrachten	210	0,23%
vrijval voorziening	142	0,15%
taakstelling	40	0,04%
Totaal baten inclusief resultaatbestemming	**92.949**	**100,00%**

Samenvattend bestaan dus bijna 90% van de gemeentelijke baten uit rijksbijdragen (inclusief gemeentefonds) en belastingen, leges en heffingen.

Verder wordt ruim € 1,0 miljoen vanuit de reserves ingezet als dekkingsmiddel via de resultaatbestemming.

Inzicht lasten Begroting 2022

In navolgend overzicht gaan we in op de verdeling van de lasten zoals begroot voor het jaar 2022. De totaal geraamde lasten, na bestemming van het resultaat voor het begrotingsjaar 2022 bedragen € 92,949 miljoen. Deze lasten worden gepresenteerd:

- als lasten per programma
- als lasten per uitgavensoort.

Lasten per programma

De voor het jaar 2022 begrote lasten (bedragen x € 1.000) op basis van de programma-indeling, zijn:

Programma	Lasten	%
Duurzame Transformatie	10.137	10,9%
Sociale Kracht	48.206	51,9%
Leefbare Ruimte	19.397	20,9%
Vitaal Ondernemen	5.398	5,8%
Meewerkend Bestuur	9.811	10,6%
Totaal lasten inclusief resultaatbestemming	**92.949**	**100,0%**

Lasten per uitgavensoort
Voor een globaal inzicht in alle exploitatielasten zijn deze onderverdeeld in hoofdgroepen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de bestedingen.

Lasten (bedragen x € 1.000)	Begroot	%
bijdrage MijnGemeenteDichtbij	21.988	23,66%
bijdragen gemeenschappelijke regelingen	11.892	12,79%
overige goederen en diensten	11.343	12,20%
wmo	8.772	9,44%
jeugdzorg	7.620	8,20%
inkomensvoorziening	7.002	7,53%
rente en afschrijving	5.368	5,78%
inkomensoverdrachten	4.693	5,05%
subsidies	3.607	3,88%
administratief	2.925	3,15%
storting in voorzieningen	2.866	3,08%
salarissen	1.539	1,66%
beleidsakkoord	1.508	1,62%
minimaondersteuning	1.260	1,36%
belastingen en heffingen	472	0,51%
energiekosten	469	0,50%
inhuur personeel	442	0,48%
resultaatbestemming	232	0,25%
stelposten/taakstelling	219	0,24%
rijksbijdragen	187	0,20%
begrotingssaldo	-302	-0,33%
maatregelenpakket sociaal domein	-1.152	-1,24%
Totaal lasten inclusief resultaatbestemming	**92.949**	**100,00%**

Samenvattend zien we dat met een aandeel van bijna 24% de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij de grootste uitgavenpost is. De uitgaven sociaal domein (jeugdzorg, Wmo, inkomensvoorzieningen en minimaondersteuning) omvatten in totaal ruim 26% van de totaal begrote lasten.

Bijlagen

In het bijlagenboek behorende bij deze begroting zijn de volgende bijlagen opgenomen:

1. Conversietabel BBV taakveld – beleidsproduct
2. Baten en Lasten per BBV Taakveld
3. Begroting op beheerproductniveau (collegebegroting)
4. Overzicht Reserves en Voorzieningen
5. EMU-Saldo
6. Overzicht formatie en loonkosten
7. Subsidiestaat welzijnsactiviteiten
8. Specificatie incidentele baten en lasten
9. Berekening gemeentefonds meerjarig
10. Ontwikkeling lokale lasten

Verplichte BBV indicatoren

In het BBV 2004 werden gemeenten voor het eerst verplicht om niet-financiële informatie in de begroting en jaarstukken op te nemen. Naast de financiële gegevens werden de 3 ‘w-vragen’ (wat mag het kosten, wat willen we bereiken en wat gaat we daarvoor doen) opgenomen. Dit heeft er toe geleid dat de begrotingen beleidsmatiger werden. Het wordt steeds belangrijker voor gemeenten om te kunnen sturen op basis van meetbare prestaties.

Naast de uniforme taakvelden, wordt daarom in het herziene BBV voorgeschreven dat gemeenten vanaf 2017 een basisset van 39 beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en verantwoordingsstukken. Desgewenst kunnen daar eigen indicatoren, toegesneden op de lokale situatie, aan worden toegevoegd. De indicatoren maken deel uit van de beleidsbegroting bij de programma’s.

Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken.

Voor de gemeenten is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING), met raadpleging van enkele gemeenten, een lijst van indicatoren ontwikkeld en samengesteld. Daarbij golden een aantal belangrijke uitgangspunten:

- de indicatoren leveren een bijdrage aan de versterking van het horizontaal toezicht;
- de raadsleden worden daarmee in staat gesteld om op maatschappelijke effecten te kunnen sturen;
- de indicatoren zijn van toepassing op alle gemeenten;
- de indicatoren zijn gebaseerd op landelijke bronnen waardoor er geen extra informatie uitvraag hoeft te worden gedaan en zodat gemeenten automatisch deelnemen;
- er worden bestaande bronnen gebruikt;
- de indicatoren worden regelmatig door de bronnen gepubliceerd;
- voor de indicatoren met betrekking tot het ‘sociaal domein’ is aangesloten bij de reeds bestaande ‘Gemeentelijke monitor sociaal domein’.

Via de website ‘waarstaatjegemeente.nl’ zijn nagenoeg alle gegevens voor het opnemen van de indicatoren voor alle gemeenten beschikbaar. De beleidsindicatoren in het taakveld ‘bestuur en ondersteuning’ zijn niet op deze website opgenomen maar worden via de gemeenten zelf ingevuld. In verband met de ambtelijke fusie zijn juist deze gegevens voor onze gemeenten niet beschikbaar aangezien de budgetten voor bedrijfsvoering, overhead e.d. overgezet zijn naar onze GR.

In navolgend overzicht worden de indicatoren van onze gemeente gepresenteerd. als vergelijk zijn tevens de landelijke cijfers opgenomen en de cijfers van onze samenwerkingsgemeente Sint-Michielsgestel. De opgenomen cijfers zijn gebaseerd op gegevens die beschikbaar waren per eind juli 2021.

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	Nederland	2,4	DUO/Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
			Boxtel	5,2		
			Sint-Michielsgestel	3,1		

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2019	Nederland	6	CBS Jeugd	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Boxtel	4		
			Sint-Michielsgestel	2		
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2019	Nederland	2	CBS Jeugd	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Boxtel	2		
			Sint-Michielsgestel	1		
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	Nederland	795,9	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
			Boxtel	771,5		
			Sint-Michielsgestel	490		
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2020	Nederland	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
			Boxtel	716		
			Sint-Michielsgestel	570		
Demografische druk	%	2021	Nederland	70,1	CBS Bevolkingsstatistiek	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
			Boxtel	78,5		
			Sint-Michielsgestel	80,4		
Functiemenging	%	2019	Nederland	53,3	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
			Boxtel	52,8		
			Sint-Michielsgestel	42,5		
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2021	Nederland	737	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
			Boxtel	724		
			Sint-Michielsgestel	796		
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2021	Nederland	811	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
			Boxtel	788		
			Sint-Michielsgestel	871		

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	2016	Nederland	209	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			Boxtel	240		
			Sint-Michielsgestel	286		
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	2017	Nederland	217	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			Boxtel	242		
			Sint-Michielsgestel	290		
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	2018	Nederland	230	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			Boxtel	249		
			Sint-Michielsgestel	299		
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	2019	Nederland	248	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			Boxtel	266		
			Sint-Michielsgestel	319		
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	2020	Nederland	270	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			Boxtel	284		
			Sint-Michielsgestel	335		
Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	Nederland	20,1	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat	
			Boxtel	5		
			Sint-Michielsgestel	11,6		
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2019	Nederland	1	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Boxtel	1		
			Sint-Michielsgestel	0		
Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	Nederland	1,2	CBS Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
			Boxtel	1,1		
			Sint-Michielsgestel	0,7		
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	Nederland	11,9	CBS Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren
			Boxtel	10,6		
			Sint-Michielsgestel	9,8		

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
						en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	Nederland	0,4	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
			Boxtel	x		
			Sint-Michielsgestel	x		
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	Nederland	202	CBS - Participatiewet	Het aantal reintegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			Boxtel	210,4		
			Sint-Michielsgestel	99,4		
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2020	Nederland	4,6	CBS - Criminaliteit	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
			Boxtel	3,7		
			Sint-Michielsgestel	1,4		
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2020	Nederland	6,2	CBS - Criminaliteit	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie
			Boxtel	5,3		
			Sint-Michielsgestel	3,8		

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
						en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	Nederland	68,4	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
			Boxtel	69,8		
			Sint-Michielsgestel	72		
Niet-sporters	%	2016	Nederland	48,7	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
			Boxtel	45,8		
			Sint-Michielsgestel	42,7		
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2020	Nederland	8,9	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
			Boxtel	2,8		
			Sint-Michielsgestel	7,6		
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	Nederland	161	CBS statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
			Boxtel	111		
			Sint-Michielsgestel	100		
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2020	Nederland	459,7	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
			Boxtel	339,5		
			Sint-Michielsgestel	257,9		
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	Nederland	26	DUO/Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
			Boxtel	18		
			Sint-Michielsgestel	13		
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2016	Nederland	14	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op
			Boxtel	17		
			Sint-Michielsgestel	18		

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
						deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2017	Nederland	13	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
			Boxtel	17		
			Sint-Michielsgestel	7		
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2018	Nederland	12	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
			Boxtel	21		
			Sint-Michielsgestel	9		
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2019	Nederland	13	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
			Boxtel	14		
			Sint-Michielsgestel	13		
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2020	Nederland	11	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat
			Boxtel	7		
			Sint-Michielsgestel	5		

Indicator	eenheid	periode	gebied / dimensie	waarde	bron	omschrijving
						zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2020	Nederland	158,4	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
			Boxtel	139,5		
			Sint-Michielsgestel	163,5		
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2019	Nederland	2	DUO/Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
			Boxtel	1,7		
			Sint-Michielsgestel	1,2		

Lijst van afkortingen

AB	Algemeen bestuur van een GR, stichting of vereniging
ALV	Algemene ledenvergadering
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
ARR	Algemene risicoreserve
AvA	Algemene vergadering van aandeelhouders
AVOI	Algemene verordening ondergrondse infrastructuren
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBdB	Boxtel Binnen de Bruggen
BBV	Besluit begroten en verantwoorden provincies en gemeenten
BCF	BTW compensatiefonds
BERAP	Bestuursrapportage
BHIC	Brabant historisch informatiecentrum
BIBOB	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIZ	Bedrijf Investeringszone
BNG	Bank Nederlandse gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOPZ	Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
BRP	Basisregistratie persoonsgegevens
BSB	Brede Scholen Boxtel
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling uitkering inkomensvoorziening
Burap	Bestuursrapportage
CAK	Centraal administratiekantoor
CAR	Construction allrisk verzekering
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
Ciso	Chief information security officer
CmK	Cultuureducatie met kwaliteit
DB	Dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling, stichting of vereniging
DP	Dekkingsplan
DUO	Dienst uitvoering onderwijs
E-Laden	Elektrisch laden
EMU	Economisch Monetaire unie
EPR	Eikenprocessierups
EVZ	Ecologische verbindingszones
FG	Functionaris gegevensbeveiliging
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
GFT	Groente fruit tuinafval
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GMA	Gemiddeld Maatschappelijk Actief
GR	Gemeenschappelijke regeling

GREX	Gronden in exploitatie
GVVP	Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HHA	Huishoudelijk Afval
HMA	Hoog Maatschappelijk Actief
HNG	Hypotheekfonds Nederlandse gemeenten
HOF	Wet houdbaarheid overheidsfinanciën
ICT	Informatie en communicatie techniek
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen
IV	Informatievoorziening
KDN	Kadernota
LEA	Lokaal educatieve agenda
LED	Light emmiting diode (elektronische halfgeleidercomponent)
Leningen O/G	Leningen opgenomen gelden
Leningen U/G	Leningen uitgeleende gelden
LKS	Loonkostensubsidie
LMA	Laag Maatschappelijk Actief
LTA	Landelijk transitie arrangement
MD	Mozaïek Dommelvallei
MEO	Maatschappelijke en economische ontwikkeling
MER	Milieu Effect Rapportage
MGD	MijnGemeenteDichtbij
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
MPG	Meerjarenplan grondexploitatie
NNB	Natuurnetwerk Noord-Brabant
NOB	Noord Oost Brabant
NO-way	Noordelijke Ontsluitingsweg
OAB	Onderwijs achterstandenbeleid
OAD	Ontwikkelgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding
ODBN	Omgevingsdienst Brabant-Noord
OZB	Onroerende zaakbelastingen
P&C	Planning en control
P&O	Personeel en organisatie
PAS	Programma aanpak stikstof
PEP	Platform Esch Perspectief
PGB	Persoons gebonden budget
PHS	Programma hoogfrequent spoor
PMD	Plastic-, Metalen- en Drankverpakkingen
PW	Participatiewet
Q1-Q2….	Quarter (kwartaal)

RAV	Regionaal ambulance vervoer
RES	Regionale Energie Strategie
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RMC	Regionaal meld- en coördinatiepunt
RVO	Rijksdienst voor ondernemend Nederland
RvST	Raad van State
SD	Sociaal domein
SNV	Sociale Netwerk Versterking
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
Stg.	Stichting
T&T	Project van transitie naar transformatie
TALK	Tracé A2-Ladonk-Kapelweg
TOM	Traject op maat
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
TRAP	Toeristisch recreatief actieplan
TURAP	Tussentijdse rapportage
VAB	Vrijkomende Agrarische Bedrijfsbebouwing
VANG	Van Afval Naar Grondstof
VANG	Verbindingsweg A2-N618
VANG-HHA	Van afval naar grondstof-huishoudelijk afval
vGRP	verbreed gemeentelijk rioleringsplan
VLK	Verbindingsweg-Ladonk-Kapelweg
VNG	Vereniging Nederlandse gemeenten
VOG	Verklaring omtrent gedrag
VRI	Verkeersregelinstallatie
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
VWS	Volksgezondheid wetenschap en sport
Wet RMC	Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
WLZ	Wet Langdurige Zorg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSD	Werkvoorzieningsschap de Dommel
WSOB	Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
WSW	Wet sociale werkvoorziening

Begrippenlijst

Algemene dekkingsmiddelen
Inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden.

Algemene uitkering
Een van de uitkeringen die gemeenten van het Rijk ontvangen. Dat gebeurt via het Gemeentefonds. Gemeenten kunnen, met inachtneming van wet- en regelgeving, zelf bepalen of zij de algemene uitkering uitgeven aan medebewindstaken of aan eigen beleid.

Algemene reserve
Het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Dit vormt een buffer voor financiële tegenvallers. Het BBV kent behalve de algemene reserve ook bestemmingsreserves. Dat zijn reserves waaraan de gemeenteraad al een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Baten
Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat inkomsten en uitgaven moeten worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben. Bij een kasstelsel, wat de Rijksoverheid bijvoorbeeld hanteert, dienen inkomsten en uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarin de betalingen zijn gedaan.

BBV
Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) beschrijft de regels waaraan onder andere de begroting van een gemeente aan moet voldoen. Kijk voor meer informatie op wetten.nl.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit maakt duidelijk hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Door de manier waarop dit financiële kengetal wordt berekend is dit cijfer in het jaarverslag altijd hetzelfde als in de begroting.

Bestuurlijk belang
Zeggenschap. Een gemeente kan een bestuurlijk belang hebben in een verbonden partij doordat zij in het bestuur is vertegenwoordigd. De gemeente kan het ook hebben doordat zij stemrecht heeft in de verbonden partij.

Bouwgrond in exploitatie (BIE)
Gronden in eigendom van een gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatiecomplex en een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld.

Deelneming
Participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.

Dividend
Een vergoeding die wordt uitbetaald aan aandeelhouders
Economische categorie
De eenheid waarin de baten en lasten van activiteiten binnen een taakveld worden uitgedrukt.

EMU-saldo
Het geraamde of het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een gemeente. Dit bedrag wordt berekend op transactiebasis en volgens Europese voorschriften.

Exploitatielasten
Alle jaarlijkse kosten van kapitaalgoederen die terug te vinden zijn op de begroting. Daarbij gaat het om afschrijvingen, rentekosten, onderhoudskosten, kosten om risico's te dekken en overheadkosten.

Financieel belang
Een bedrag wat aan een verbonden partij ter beschikking is gesteld en niet verhaald kan worden als de verbonden partij failliet gaat. Het kan ook het bedrag zijn waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Financiële kengetallen
Getallen waarmee inzicht verkregen kan worden in de financiële positie van de gemeente. Zie ook de informatie over de kengetallen bij de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Financieringsfunctie
Alle activiteiten die te maken hebben met het verwerven en beheren van financiële middelen door de gemeente.

Gemeenschappelijke regelingen
Een samenwerkingsverband tussen overheidslichamen (zoals bijvoorbeeld gemeenten) wat op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is opgericht.

Grondexploitatie
Dit financiële kengetal geeft in een percentage weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Grondexploitatiebegroting
De financiële vertaling van een grondexploitatiecomplex, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van 10 jaar (voortschrijdend).

Grondexploitatiecomplex
Een ruimtelijk plan, voorzien van een financiële onderbouwing. In de praktijk wordt dit ook wel aangeduid als 'grondexploitatie' of 'grex'.

Investeringen met economisch nut
Investeringen die verhandelbaar zijn en kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investeringen met maatschappelijk nut
Investeringen die niet verhandelbaar zijn, vaak onderhoud met zich meebrengen en veelal niet vervangen worden.

Kapitaalgoederen
Spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij levert aan inwoners te kunnen produceren. Daarbij gaat het om grotere zaken zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Kwijtschelding
Inwoners die gemeentelijke belastingen niet kunnen betalen, kunnen de gemeente om kwijtschelding vragen. Het is afhankelijk van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid wie daarvoor wel of niet in aanmerking komt.

Lasten
Zie: stelsel van baten en lasten.

Lastendruk
Lastendruk is de mate waarin heffingen drukken op de te besteden inkomsten. De collectieve lastendruk wordt vaak uitgedrukt als het totaal aan belasting- en premieopbrengsten als percentage van het bruto binnenlands product (bbp).

Lokale heffingen
Een type gemeentelijke belasting. Voorbeelden van heffingen zijn de rioolheffing of de afvalstoffenheffing. In tegenstelling tot algemene belastingen (zoals parkeerbelasting of onroerendezaakbelasting) moet het geld dat gemeenten met heffingen ophalen, gebruikt worden om de kosten te dekken van datgene waarvoor ze in rekening worden gebracht. Heffingen worden ook wel rechten, tarieven of leges genoemd.

Netto schuldquote
Een financieel kengetal wat ook wel bekend staat als netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft informatie over de investeringsruimte die de gemeente heeft.

Overheadkosten
Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Paragrafen
Naast de programma's moeten gemeenten minimaal zeven programma-overstijgende paragrafen in de begroting opnemen (BBV-verplichting). In de paragrafen staat belangrijke informatie voor raadsleden waarmee zij inzicht krijgen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. Deze 7 verplichte paragrafen gaan over:

Lokale heffingen
Lokale heffingen zijn de opbrengsten uit retributies en de eigen belastingen. Met de informatie uit de paragraaf lokale heffingen kan de gemeenteraad een afweging maken tussen de belastingdruk en het gewenste voorzieningenniveau in de gemeente. In de paragraaf ‘Lokale heffingen’ staat namelijk informatie over:

- de geraamde inkomsten
- het beleid dat de gemeente voert ten aanzien van lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen
- een aanduiding van de lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Weerstandsvermogen en risicomanagement
In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de financiële positie van de gemeente beschreven. Ook moeten gemeenten hier een geprognosticeerde balans opnemen en enkele verplichte financiële kengetallen.

Kapitaalgoederen
Kapitaalgoederen zijn de spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' van de gemeentelijke begroting moeten ten minste de volgende kapitaalgoederen staan:

- wegen
- riolering
- water
- groen
- gebouwen

Van deze kapitaalgoederen moeten het beleidskader, de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien en een vertaling van de financiële consequenties in de begroting zijn opgenomen.

Financiering
In de financieringsparagraaf legt de gemeente de verwachtingen en het beleid voor de financieringsrisico's vast. De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Bedrijfsvoering
De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma’s te realiseren. Daarbij kan gedacht worden aan processen zoals investeringen in ICT om datalekken te voorkomen, het uitvoeren van de Digitale Agenda, regelingen voor oudere werknemers in de gemeente, of opleidingsbudgetten. Het betreft beleidsmatige (primaire) processen, ondersteunende (secundaire) processen en de sturing en beheersing ervan.

Verbonden partijen
Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.
Als er alleen sprake is van een financieel belang gaat het dus niet om een verbonden partij.
De lijst met verbonden partijen wordt onderverdeeld in:

- gemeenschappelijke regelingen
- vennootschappen en coöperaties
- stichtingen en verenigingen
- overige verbonden partijen

De gemeente moet niet alleen duidelijk maken wat het belang is dat de gemeente heeft, maar ook welk openbaar belang daarmee wordt gediend en hoe groot dat belang is. Daarbij moet de gemeente ook vermelden welke risico’s de verbonden partij oplevert voor de financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid
Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. De paragraaf grondbeleid moet in ieder geval bestaan uit:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma’s die zijn opgenomen in de begroting
- een omschrijving van hoe de gemeente het grondbeleid uitvoert

- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie
- een onderbouwing van de geraamde winstneming
- de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Producten (beleid)
Een samenhangend geheel van activiteiten op beleidsniveau.

Producten (beheer
Een samenhangend geheel van activiteiten op uitvoeringsniveau.

Programma
Een samenhangend geheel van activiteiten in de gemeentebegroting.

Risico
De kans dat een positieve of een negatieve gebeurtenis van materieel belang die voorzien is in de begroting optreedt.

Solvabiliteitsratio
Dit financiële kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Specifieke dekkingsmiddelen
Specifieke dekkingsmiddelen zijn inkomsten voor de gemeente die met een bepaald programma samenhangen. Daaronder vallen bijvoorbeeld inkomsten van het Rijk met een bepaald bestedingsdoel, de riool- en afvalstoffenheffing en opbrengsten voor het verstrekken van paspoorten.

Stelsel van baten en lasten
Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat inkomsten en uitgaven moeten worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben. Bij een kasstelsel, wat de Rijksoverheid bijvoorbeeld hanteert, dienen inkomsten en uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarin de betalingen zijn gedaan.

Structurele exploitatieruimte
Een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Taakveld
Eenheid waarin de programma's, of waarin de eenheden in overzichten en bedragen in het programmaplan, zijn onderverdeeld.

Weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel geld en mogelijkheden een gemeente heeft om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Daarbij kan gedacht worden aan stille reserves, onbenutte belastingcapaciteit en post onvoorzien. Zie ook de paragraaf over weerstandsvermogen en risicobeheersing.